

መስተብቁዕ ዘመታን

«ደመና ተበትኖ አንደሚጠፋ
እንዲሁ ወደ ሲኦል የሚወርድ
ዳግመኛ አይወጣም» ሊዮ7:9

ማሳሰቢያ

1. የመዝሙረ ዳዊት 'የቅሶቹ የተወሰዱት ክቅንፍ ውጭ ባለው ምዕራፍ ነው ይህ የሆነበት ምክንያት የግዕዝ መዝሙረ ዳዊት መጽሐፍ ቅንፍ ስለሌለውና በግዕዙ አንብቦ እውነቱን መረዳት ለሚፈልግ ሰውም ላለማስቸገር ታስቦ ነው።
2. በመጽሐፉ ውስጥ የሚገኙ የፊደል ግድፈቶች አንባቢ አሟልቶ ወይም አስተካክሎ ሊያነባቸው የሚችሉ በመሆናቸውና ጊዜንም ለመቆጠብ የግድፈት ማረሚያ ባለመጸፈ ይቅርታ እጠይቃለሁ።

እግዚአብሔር ቢፈቅድ

የዘመናት እንቅስቃሴ ሰፈራ

ክፍል ፩ በቅርቡ ይታተማል።

ምስጋና

አቀድሞ አዕኩቶቶ ለእግዚአብሔር በእንተ እግዚአን ኢየሱስ ክርስቶስ

አስቀድሜ እግዚአብሔርን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ አመሰግነዋለሁ።

ይህችን የመጀመሪያ መጽሐፌን እና በእርማት ላይ ያለ ሦስት መጽሐፍቶቼን ጀምሮ እስከጨርሰ ድረስ በማቴሪያልና በሚያስፈልገኝ ሁሉ የረዳችኝ ውድ እናቴ ዘመዳ አምባዬ እና በጸሎት፣ በምክርና በሐሳብ ላበረታቱኝ ለቅርብ ጓደኞቼ ለአቶ በላቸውና ለአቶ መልአኩ በእግዚአብሔር ስም ምስጋናዬ ይድረላቸዋል።

መሪጌታ ሠረቀ ብርሃን ዘወንጌል

ሐምሌ 1994 ዓ.ም

ማግኘት

መቅደም	6
መጽሐፈ ማንበት	15
የመጽሐፍ ያዘት	17
የመጽሐፍ ዓላማ	19
ፍትሐት የሚያስፈልጋቸው ሰዎች	20
የፍትሐት አመራራት ታሪክ	23
በፍትሐት ጊዜ የተካተቱ ሥርዓቶች	29
ሬሳው በመጀመሪያው ምእራፍ	31
" በውለተኛው	33
" በሦስተኛው	37
" በአራተኛው	38
" በአምስተኛው	40
" በስድስተኛው	44
" በሰባተኛው	47
ግብዓተ መሬት	52

የሣልስት ፍትሐት	57
የሰባት ቀን ፍትሐት	59
የአሥራ ዑለት ቀን ፍትሐት	62
የሃያ ቀን ፍትሐት	63
የሠላሳ ቀን ፍትሐት	63
የአርባ ቀን ፍትሐት	65
የሰማንያ ፍትሐት	69
ልዩ ሥርዓት	70
ተግሣጽ ቀዳሚ	79
ተግሣጽ ቀዳሚ 1.2	81
ዘለፋ ቀሳውስት	83
ሣልስ ተግሣጽ	88
ንስሐ በአዋልድ መጻሕፍት	91
አማኖዊ ንስሐ	95
ተዘካር ማለት ምን ማለት ነው?	105
መወደስ ቅኔ	106
ዋቢ መጻሕፍት	108

መቅደም

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩አምላክ አሜን በአገራችን ኢትዮጵያ ትልቁ መሳፋርት የሌላቸው ወይም እልፋ አላላት ጎጂና ጠቃሚ የሆኑ ባሕሎች ይገኛሉ፡፡ባሕሎቹ አገራችን ኢትዮጵያ በስም ብቻ ሳይሆን በጂኦግራፊ አቀማመጥም እንድትታወቅ አድርገዋታል አብዛኛዎቹ ባሕሎች የትመጣሽቸው የማይታወቁ ሲሆኑ በጣት የሚቆጠሩት ደግሞ መጽሐፍ ቅዱስን በማጣመም የተከኑ ረባሪና ቀረብ የወለዷቸውና ዛሬም ቢሆን በተከታታዮቻቸው እነዚህን ባሕሎች መጽሐፍ ቅዱሳዊ ለማድረግና ለማስመሰል በየመድረኩ ጥረት እየተደረገባቸው የሚገኙ ናቸው፡፡

ኢትዮጵያ የሚለው ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ ከ40 ጊዜ በላይ ተጽፎ በመገኘቱ ብቻ እግዚአብሔርን ኢትዮጵያዊ ለማድረግ የሚፍጨረጨሩም አይታጡም ዜማም ያፊዳዊ ከልሆነ በጸናጽልና በከበር በመቋሚያም የማደረገው ውዝዋዜና ሽብሻባም ደባትሮቻችን የሚወዘወዙበት ዓይነት ከልሆነ በግእዝ ከልተቀደሰ ሥጋወደሙ ተሸፋፍኖ ከልቀረበ እግዚአብሔር የሚሰማ የማይመስላቸው ሰዎች አሉ ይህም እግዚአብሔርን እንደ እግዚአብሔርነቱ መጠን ካለማወቅ የመነጨ ነው፡፡

ኢትዮጵያ ስምዋ በመጽሐፍ ቅዱስ ቢጻፍ እንኳ እግዚአብሔር ሥጋ ተገልጦ በቀራንዮ አደባባይ ተሰቅሎ የከበረ ደሙን አፍስሶ ለሰው ልጆች የሰጠውን የደኅንነት ሥራ ተሸፋኝነት በራስዋ ጥረት ብቻ በተዝካር በዝክርና ቁጥራቸው ከመታወቅ በላይ

የሆነ ሃይማኖታዊ መሰል ባላላትን በማከበር መንግሥተ ሰማያትን ለመውረስ ደፋ ቀና የምትል ብቸኛዋ አገር ናት ብል ማጋነን አይሆንብንም፡፡

በዘመንም ሆነ በእውነተኛነቱ በዓለም ላይ ተወዳዳሪ የሌለው ብቸኛ መጽሐፍ ቅዱስ መንግሥተ ሰማያትን ስለመውረስ (በለመጽደቅ) ሲናገር «ጸድቅ የለም አንድ ስንኳ አስተዋይ የለም...ሁሉሐጢያትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋል በኢየሱስ ክርስቶስም በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው በጸጋው ይጸድቃሉ ብሏል ሮሜ 3፡11፤23-24

በኃጢአት የወደቀውንና የምተውን የሰው ዘር ለማጽደቅና የዲያብሎስን ሥራ ያፈርስ ዘንድ በሥጋ የተገለጠው የጽድቅ ባለቤት ክርስቶስም «በሩ እኔ ነኝ በእኔ የሚገባ ቢኖር ይድናል» ዮሐ 10፡9 «እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም» ሲል ተናገሯል ዮሐ14፡6/ ሐዋርያትም የሰበኩት ይህንኑ እውነት ሆኖ እያለ ዛሬ እየተሰበከ ያለው ግን ከዚህ ውጭ የሆነ ከንቱ የእርግማን ተረት ነው፡፡

ክርስትና የቤተ መንግሥት ሰዎች በቅድምያ የተቀበሉት እምነት በመሆኑ የኢትዮጵያ መሳፍንትና መኳንንትም ተቀበሉት ከእስራኤል በተለያዩ ምክንያት ወደ ኢትዮጵያ ፈልለው የመጡ የአይሁድ ሃይማኖት መምህራንም በክርስትና ውስጥሠርገው በመግባት የራሳቸውን አይሁንዳዊ ባሕል ጥምጥም ቀሚስ ወይም እጅጠባብ ወዘተየመሳሰሉትን በሜቅላዋ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ውስጥ አስገቡ ነገሥታትም ስዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት እገሌ እያሉ እራሳቸውን በእግዚአብሔር ዙፋን

እያስቀመጡ የቤተክርስቲያን የበላይ ጠባቂ ነን በሚል ዘይቤ ጣልቃ በመግባታቸው ቤተክርስቲያን ከመንፈሳዊነት ውጭ እንድትሆን አድርገዋታል። ነገሥታቱ የራሳቸውን አሳብ በማንጸባረቅ በሰው ሥርዓት ቋጠሮ ውስጥ እንድትገባ ለማድረጋቸው በዘመናቸው ይጠጡበት የነበረው ጽዋ፣ ዋንጫ፣ መቋሚያ፣ ወንዝር፣ ጸናጽልናከበሮ ያሠሯቸው ቅርጻ ቅርጽ ሁሉና ያስተረጎሙአቸው ኢመንፈሳውያን መሸበበስይ ጻሕፍትን ወይም አስትንፋስ እግዚአብሔር የሌላቸው መጻሕፍት በዘመናችን ለቱሪስት መስሕብ ከመሆን አልፈው የሕዝባችንን ቀልብ እየሳቡ ያንን የነክ እዚያ የደረሰና የተቀበረ እዚያ የተሳለመ መንግሥተ ሰማያት ይወርሳል «ተአምሯን» የሰማ ሥጋ ወደሙ እንደ ተቀበለ ይሆንለታል ወዘተ የሚሉ አክርስቲያናዊ አስተምህሮዎች ሁሉ ዓይነተኛ ምስክሮች ናቸው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ « ወንጌልማ በመሠረቱ አንድ ብቻ ነው። ይሁን እንጂ እኛም ብንሆን ወይም የሰማይ መልአክም እንኳ ቢሆን እኛ ከሰበክንላችሁ የተለየ ሌላ ወንጌል ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን» በማለት በአጽንኦት ገልጸአል (ኢት) ገላ 1:8 ሐዋርያው ጳውሎስ በገለትያ አቢያተ ክርስቲያናት ላይ የተመለከታቸውንና የሰማቸውን ጥቃቅን የብለይ ኪዳን ሥርዓቶች በአደስ ኪዳን ዘመን ባለው የደኅንነት ትምህርት ጣልቃ በመግባታቸው ይህን ያህል ሲሰማው አሁን ባለንበት ዘመን በአገራችን የሚሰበከው መናፍስት ወለድ ሥርዓቶችን ቢሰማ ምን ያህል ይሰማው ነበር? በእውነት

ቂሶቻችን የወንጌል ትምህርት ባለመማራቸው ምክንያት በሚሰበኩት ከንቱ ሥርዓት ወደ ሞት የሚነዳው ሕዝብ ለቁጥር የማይዳግት ነው አንዳንድ ቀላውስትና መነኮሳት ምእራፍና ቁጥር ለይተው ባለማወቃቸውና አማርኛውን አጣርተው ማንበብ ባለመቻላቸው ማንም በማይሰማውና ራሳቸውም በማይረዱት የግእዝ ቋንቋ ሲንተባተቡ የምንሰማቸው ሁሉ አለመማራቸው ለመሸፈን ብቻም ሳይሆን ለወንጌል አገልግሎት ምን ያህል ደንታ ቢስ መሆናቸውንም ይጠቁመናል እነዚህ ናቸው ሕዝብን እንመራለን እያሉ ገንዘቡን ለመበዝበዝ በተለያዩ ሥርዓቶች እያመከኑ በመንፈሳዊ ድንቁርና ሕዝባችንን ሽባ ያደረጉት ። የአገራችን ሕዝብ በተለይም አርሶ አደሩ ከረጅም ዓመታት ጀምሮ አሁን እስከለበት ጊዜ ድረስ በበዓላት ምክንያት እንዳይሰራ እጅ እግሩ እንዳይንቀሳቀስ በቂስ ግዝት ሰንለስት ታስሮ ሁል ጊዜ ጦም አዳሪ ሆኖ በረሃብ ሲሞት በየዓመቱ የምንሰማው መርዶ የሚያስደነግጥና የሚያሳዝን ነው። በየጊዜው የምንሰማው ወሬ ዘንድሮ ድርቅ ሆነ ይህን ያሕል ሺህ ሕዝብ የሚበላው አጥቶ ሃርና ቅጠል ለመብላት እየተገደደ ነው። በብዙሺ የሚቆጠር ሕዝብ ተርቦ ቀደውን ለቆ ተሰደደ በረሃብ ሞተ ረገፈ ከብቱ ላሙ አለቀ» እየተባለ ሲነገር በራሳችን ሕይወት ያልደረሰብን ሰዎች እንደ ቀላል ነገር አድርገን ልንመለከተው አንችል ይሆናል ግን አይደለም። በጣም የሚያሳዝነው ደግሞ «ጤሰብኝ ሲላት እርጥብ ጨመረችበት» እንዲሉ አበው ቂሶቻችን ይህንን ሁሉ ችግር በአይናቸው እያዩና በጆሮአቸው እየሰሙ «የአባትህን መቃብር

ካለሰመረቅህና ተዝክር ከላወጣህ የአባትህ አጥንት እሾህ ሆኖ ሲወጋህ ይኖራል» በሚል ማስፈራሪያ ቃል ሕዝቡን ለባለ ችግር እየዳረጉት መገኘታቸው ነው።

ያለው ሰሌወው በመስጠት፣ ለተራቆተ በማልበስ፣ ለተራበ በማብላት፣ ለተጠማ በማጠጣት፣ እስረኛን በመጠየቅና እንግዳን በመቀበል የታወቀው ይኸው የዋህ ሕዝባችን በአሁኑ ጊዜ በተዝክር፣ ሐውልት በማሰራትና በማስመረቅ የተረገሙ የግብጽ መነኮሳት ባመጡበት የበዓላት ብዛትና በመሳሰሉት ሃይማኖታዊ መሰል ሥርዓቶች ምክንያት የተነሣ ሌላውን መርዳት ቀርቶ ራሱን ከችግር የሚያድን እንኳ በጣት የሚቆጠር ሰው ነው።

«ተዝክር» በረከት ወይስ እርግማን የተሰኘው ይህ መጽሐፍ «በአንበሩ አበዊነት» አባቶቻችን ያቆዩልን እየተባለ ምድራችንን በእርግማን ሽባ ያደረገ የተዝክር ሥርዓት ሙሉ በሙሉ ማስወገድ ባይችልም መጽሐፉን ለማንበብ እድል ባጋጠማቸው እውነት ፈላጊዎች ዘንድ ግን የተፈለገውን ግብ መምታት ይችላል ተብሎ ይታመናል።

ተዝክር በቤተ ክርስቲያናችን ዘንድ የጽድቅ ማኅተም ተደርጎ በሚሰበክበት በዚህ የመጨረሻ ዘመን በአንዳንድ አካባቢዎች የሚገኙ የእድር ማዝበራት ክቢተክርስቲያን መሪዎችጋር በመመካከር የተዝክር ሥርዓትን እያስቀረና የእድር አባል የሆነ ሰው ተዝክር ማውጣት ቀርቶ ተጠርቶ ሄዶ ቢባል እንኪ ከፍተኛ የሆነ የገንዘብ ቅጣት እንደተወሰነበት በመገናኛ ብዙኃን መነገሩ ማንም የማይክደው ሐቅ ሲሆን ይህ መጽሐፍ ከተሰራጨ በኋላ

ደግሞ ይበልጥ አገር አቀፋ የሆነ ውግዘት ወይም እርምጃ እንደሚወስድበት አልጠራጠርም ።

እውነተኛ መምህራንና መጽሐፍትን አልሰማ በማለት «ጆሮ ዳባ ልበስ»ብለው ወደ ኩነኔ የሚገሰግሱት ሰዎች ጉዳይ ከልብ የሚያሳዝን ሲሆን ከሞት በኋላ በሰማቸው በገፍ የሚባክነው ሀብትና ንብረት ደግሞ ሌላ አንገብጋቢ ጉዳይ ነው። በተለይ በሰሜን ጉንደር አካባቢ «ነፍስ ይማር» ብሎ መናገር ለሚችልና ዳዊት ደጋሚ ሲሆን ሰው ብቻ ሳይሆን ለአምራዎችም አንድ በሬ እንደሚታረድላቸው ብንነግራችሁ ይገርማችሁ ይሆን? ይህም በአካባቢው የሚደረግ ባህላዊ የሀብት መለኪያ ነው። ሰው ራሱን በራሱ ሲያሞኝና ሲያታልል ማየት እንዴት ያሳዝናል? ሌላው አስገራሚው ነገር በሙታን ሐውልት ላይ «መልከሙን ገድል ተጋድዩአለሁ ሩጫዬን ጨርሼአለሁ ሃይማኖትን ጠብቂአለሁ ወደፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶልኝል» 2ቢሞ4፥7

«ነፋሴ ሆይ ወደ እረትሽ ግቢ» መዝ
«አሁንስ ተስፋዬ ማነው? እግዚአብሔር አይደለም?» መዝ38፥7

«እግዚአብሔር እረኛዬ ነው የሚያሳጣኝም የለም»
«በሞት ጥላ መካከል እንኳ ብሔድ አንተ ከእኔ ጋር ነህና ከፉን አልፈራም» መዝ22፥1፤4 «የቅዱሳን ሞት በእግዚአብሔር ፊት የከበረ ነው» ወዘተ የሚሉትን በማስተዋል ስንመለከታቸው ከመቶ ዘጠና አምስቱ «ላም ባልዋለበት ኩብት ለቀማ» ዓይነት ከመሆን እንደማይዘል በእርግጠኛነት መናገር ይቻላል።

ቅድሳን አባቶቻችን የሚናገሯቸው ቃላቶች በሕይወታቸው ሆነው የተገኙባቸውንና የሆኑአቸውን እንጂ ከሞቱ በኋላ በየመቃብሮቻቸው የተለቀሰቁ አይደሉም። በእሁኑ ጊዜ ባልሆነበት ሁኔታና የክርስትና ትርጉም ጨርሶ ያልገባው ሰው መሆኑን እየታወቀ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን እየለቃቀመ በሐውልቱ ላይ መቀባቱ ግብዝነትና ሕዝባችን አሁንም አሁንም ስለ እምነት ምንነትና የነፍስ መዳን ትክክለኛ አቅጣጫ ሳያውቅ በድንግዝግዝ የክርስትና ስም ኑሮ እየኖረ ለመሆኑ ማረጋገጫዎች ናቸው።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ሰው ዓለሙን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱንም ቢያጉድል ምን ይጠቅመዋል? ወይስ ሰው ስለነፍሱ ቤዛ ምን ይሰጣል?» በማለት በዘመናት ሁሉ ከሞቱ በኋላ በተዘከረ ወይም ትተውት በሄዱት ገንዘብ መከነ መቃብራትን በመምረጥ (ደብረ ሊባኖስ፣ ግሸን ማርያም፣ ላሊበላና ዋልድባ ገዳም በመሳሰሉት ቦታዎች በመቀበር) ሊድኑ ለሚፈልጉ ሁሉ አፋቸውን አስይዞ ምኞታቸውን ከንቱ የሚያደርግ ሕያው ቃል ተናግሮአል ነቢዩ ዳዊትም «በባለጠግነታቸው ብዛት የሚመኩ ..ሰው ቤዛውን ለእግዚአብሔር አይሰጥም.. በሞተ ጊዜ ከእርሱ ጋር ምንም አይወሰድምና ..በሕይወቱ ላለ ግን መልካም ብታደርግለት ያመሰግንሃል» ብሉአል /መዝ48÷6÷7:18/ አውነት ነው ሰው በሕይወት ሥጋ እያለ የሚደረግለት ክብርና ስጦታ ሁሉ በአኩቱት ሊቀበል ይችላል ከሞተ በኋላ ግን «ከፀሐይ በታች በሚሠራው ነገር ለዘላለም እድል ፈንታ የለውም» መከ9÷6

ፍጥረት ሁሉ ሕግን በመጠበቅና የሕግን ሥራ በመስራት መጽጸቅ ስላልቻለ በአባቱ እቅፍ ማንም ሊቀርበው ዘማይቸል ብርሃን ውስጥ የሚኖረውን ወልድ በፈቃደ አቡሁ (በአባቱ ፈቃድ) በሥጋ ተገልጦ መከራን ሊቀበል አስፈለገው «በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ የሰው ልጅ ይሰቀል ይገባዋል» አንዳለ /ዮሐ 3÷15/ በአንድ ሰው በድል ምክንያት ከረከሰው የሰው ዘር ቅዱስ ወይም ንጹሕ ሆኖ የሚወለድና ወገኖቹን ሊታደግ፣ ከዘላለም ሞት ሊያድን የሚችል ፍጥረት ባለመገኘቱ ከቅዱሱ እግዚአብሔር ዘንድ ቅዱስና ያለ ተንኮል ነውርም የሌለበት» የሆነ የእግዚአብሔር ልጅ የሰው ልጅ ሆኖ የዲያብሉስን ሥራ በማፍረስ በእርሱ በኩል ብቻ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ከእስራት ነፃ አወጣቸው። ለዚህም «በልጁ የሚያምን ብቻ የዘላለም ሕይወት አለው ዮሐ 3÷36 1ዮሐ5÷12

- አይፈረድበትም ዮሐ 3÷18፣ 5÷24
- ኩነኔ የለበትም ሮሜ 8÷1
- በነፍሱ ምስክር አለው 1ዮሐ 5÷10
- አዲስ ፍጥረት ነው 2ቆሮ 5÷17
- ዓለምን ያሸንፋል 1ዮሐ 5÷4
- ዘሩ በእርሱ ስላለ ኃጢአትን እያደርግም 1ዮሐ3÷9
- የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ነው 1ቆሮ 3÷16-17፣ 6÷20
- የሞት ፍርሃት የለበትም ዕብ2÷15 ዮሐ5÷24
- የንጉሥ እግዚአብሔር ካህን ነው 1ጴጥ 2÷9 ራእ1÷6፣ 5÷10

ከዚህ ውጭ የሆኑት የኃጢአተኛ ነፍስ ግን ሥጋው ወደ መቃብር ከመውረዱ በፊትም ማለትም በሕይወት ዘመኑም ሁሉ የሞተችና በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ፍርድ ሥር የወደቀች ናት /ዩሐንስ3፡18፤36/ በመሆኑም እንደ እግዚአብሔር ቃል ምስክርነት ሰው ከሞተ በኋላ ዘመድ አዝማድና እድምተኛ ሁሉ በልቶጠጥቶ እያገሣ«ነፍስ ይማር » በሚለው ልማዳዊ ቃልም ሆነ ግንዘት አንባቢዎች በሚተርኩት ልብ ወለድ ታሪክና በሚፈጽሙት ሥርዓት እንደም ነፍስ ልትድን እንደማትችል አውቀን ሳናመናታ አሁኑኑ የዓለም ቤዛ በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ልናምን ይገባናል «የመዳን ቀን አሁን ነው» ተብሎ ተጽፏል(2ቅሮ6፡2/

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር 1994 ዓ.ም

መጽሐፈ ግንዘት

መጽሐፈ ግንዘት በአሁኑ ጊዜ ለቂሶችና ለመነኩሳት እንዲሁም ለዲያቆናተና ለደብተራዎች ከፍተኛ የሆነ ጠቀሜታን ከሚሰጡ የቤተክርስቲያኒቱ አዋልድ መጻሕፍት አንዱና ዋናው ሲሆን መጽሐፉ ከጸዓተ ነፍስ እስከ ግብዓተ መሬት ወይም ሰው ከሞተበት ሰዓት ጀምሮ እስኪቀበር ድረስ ብሎም የሚልበት ፤ የ7፤ የ12፤ የ30፤ የ40 ተዝካር እስከ ዓመታት ድረስ የሚቼን ነፍስ የለእምነትና ያለ በጎምግባር ገነት ለማስገባት (ለማጽደቅ) ሚደረገውን የድግምት ስሥርዓትንና ትእዛዝን አጠቃሎ የያዘ ነው በእጄ ያለው መጽሐፈ ግንዘት በአቡነ ተክለ ሃይማኖት የፓትሪያርክነት ዘመን በ1979 ዓ.ም በትንሣኤ ማሳተሚያ ድርጅት አሳቲሚነት በትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት የታተመ 221 ገጽ ያለው ሆኖ በግዕዝ ብቻ የተጻፈ መጽሐፍ ነው።

ግዕዙ እጅግ አስፈላጊ ሆኖ ካልተገኘ በቀር ጊዜና ወረቀትን ለመቆጠብ የግዕዙን ትርጉም ብቻ በአማርኛ አቅርቤዋለሁ።

መጽሐፉ የተጻፈው በአንድ ግለሰብ ሳይሆን እንብላ እንጠጣ በሚሉ የወንጌል ወይም የመስቀሉ ቃል እውቀት የሌላቸው፤ የወገንና የወንድማማችነት ፍቅር ያልገባቸው፤ ለመኖር መብላት መጠጣት ብቻ ነው እያሉ ቤት ለቤት ሾልከው እየገቡ የመበለቶችን ቤት በጸሎት ርዝመት እያመካኙ በሚመዘብሩ ውሱን ጠምጣሚዎች መሆኑን መጽሐፉ ከሚሰጠው ጥቅም አንጻር መገመት አያዳግትም። ምክንያቱም የወንጌልና የወገን ፍቅር የገባቸው ቀደምት አባቶቻችን ወገባቸውን በእውነት ቃል ታጥቀው

የጽድቅን ጥሩ ለብሰው የእምነት ጋሻ የመጻን ራስ ቀርቦ የመንፈስ ሰይፍ የሆነውን ቃለ ወንጌል አንግበው አልጫ የሆነውን ዓለም በማግፈጥና ጨለማ የሰፈነበትን ምድር በክርስቶስ የክብሩ ወንጌል ብርሃን እንድትመላለስ ለማድረግ ሩጫቸውን ጨርሰው ሃይማኖታቸውን ጠብቀው የክብር አክሊል ተቀብለው ወደ ተዘጋጀላቸው ሰማያዊ ስፍራ (ዮሐ 14:2-3) እስኪገቡ ድረስ በሕይወት ዘመናቸው ሁሉ በእምነታቸው እግዚአብሔርን ደስ አሰኝተው ይኖሩ እንደነበር ታሪካቸው ያስረዳናል።

ቀዱሳን አባቶቻችን «መጽሐፈ ግንዛቤን» አንግተው የሟሾችን ቀን እየቀመሩ የአርባና የሰማንያ አውጡ እያሉ ቤት ለቤት ይዞሩ እንደነበር የሚናገር ገድልና ተአምር ወይም ድርሳን አለመኖሩ በራሱ በቂ መረጃ ነው። ስለሆነም መጽሐፈ ግንዛቤን የጻፉ ሲኦል የገባችዋን ኃጢአተኛ ነፍስ በድግምት ወደ ገነት እንመልሳለን በሚል የማታለያ ፈሊጥ የተካኑ ሆዳቸው አምላካቸው ክብራቸው በነውራቸው ሐሳባቸው ምድራዊ የሆነቸው ፀረ ወንጌልና አስመሳዮች መነኮሳት ናቸው ብለን በድፍረት ለመናገር ድርጊቱ ያስገድደናል።

መጽሐፈ ግንዛቤ «እምድገረ ሞቱ ለሰብእ አልቦቱ ንስሐ» ሰው ከሞተ በኋላ ንስሐ የለውም የሚል በመግቢያው ላይ ተጽፎ እንደነበር ብዙ ጸሐፊዎች ይናገራሉ። ነገር ግን «ሰው ከሞተ በኋላ ንስሐ የለውም» የሚለው ዘይቤ ከሚያስገኘው ጥቅም ጋር የሚቃረን በመሆኑ በአሁኑ ጊዜ እየታተመ ከሚወጣው ላይ ቃል በቃል አናገኘውም። ሐሳቡ ግን በቀዳሚ ተግሣጽ ላይ

እንደሚከተለው ተጽፏል «እስመ አኮ በውስቴ ገሃነም ዘቦ ንስሐ ወአኮ አምድኝ ሞት ዘቦ ዕረፍት» ትርጉም በገበያም (ሲኦል) ንስሐ የለም ከሞት በኋላ ዕረፍት የለም ይላል ገጽ 196 በትዕዛዙ ላይም «እምድገረ ሞቱ ለሰብእ አልቦቱ ምሕረት» ማለትም ሰው ከሞተ በኋላ ምሕረት የለውም። ሲል ዘግቧል ትእዛዝ ገጽ 7። መጽሐፈ ግንዛቤን ምንም እንኳ ጥቂት እውነታዎች ቢገኙብትም እውነቶቹ በብዙ የሐሰት ቃል የተከበቡ ስለሆኑ በተግባር ሊገለጡ አልቻሉም በመሆኑም እግዚአብሔር ለሰው ልጆች የገለጠውን የደኅንነት ምሥጢር በእጅጉ የሸፈነ ስለሆነ የእግዚአብሔርን ፍቅር የገባቸው ሰዎች ፈጽመው አይቀበሉትም።

የመጽሐፉ ይዘት

- የአገናነዝ ሥርዓት፤
- ለምእመናን በየዕድሜ ክልላቸውና በየጾታቸው፤
- ለካህናት በየደረጃቸው ማለትም ለጳጳሳት፤ ለመነኮሳት፤ ለቀሳውስት፤ ለዲያቆናት፤
- ሟቹ ከቤቱ ጀምሮ እስከ መቃብሩ ድረስ የሚደረግ፤
- ከኅልስት ጀምሮ የ7፣ የ12፣ የ20፣ የ30፣ የ40፣ ጸሎተ ሥርዓት፤
- በስንዴ ላይ የሚጸለይ ጸሎት፤
- በውኃ ላይ የሚጸለይ ጸሎት፤
- ተግሣጽና ምክር ለሟሾችና ለቋሚዎች፤
- ድርሳን ያዕቆብና ድርሳን አባ ሰላማ የመሳሰሉት ሥርዓታትንና ሕግጋትን ይዟል።

መጽሐፉ ተቀባይነት እንዲኖረው አብዛኛው የተቀነባበረው ከመዝሙረ ዳዊትና ከአዲስ ኪዳን በተውጣጡ ምዕራፎች ነው። በተለይ ከመዝሙረ ዳዊት «በኃይላቸው የሚታመኑ በባለጠገንታቸውም ብዛት የሚመኩ፤ ወንድም ወንድሙን አያድንም ሰውም አያድንም ቢሃውን ለእግዚአብሔር አይሰጥም . . . በሞተ ጊዜ ከእርሱ ጋር ምንም አይወስድምና ከብሩም ከእርሱ በኋላ አይወርድምና . . . ሆኖም ወደ አባቶቹ ትውልድ ይወርዳል። ለዘላለም ብርሃንን አያይም። መዝ 48÷6-7፤ 17÷19 «ሕያው ሆኖ የሚኖር ሞትንን የማይያይ ማን ነው? ነፍሱንን ከሲኦል እጅ የሚያድን ማን ነው?።» መዝ 88÷48 የሞት ድንጋጤም ወደቀብኝ ፍርሀትና እንቅጥቅጥ መጡብኝ ጨለማም ሸፈኝኝ የሚሉት ቃላት በተደጋጋሚ ተጽፈው ይገኛሉ ቃላቶቹ እንደሚያመልክቱት ከሆነ ሰው ሰውን እንደማያድንና ከሲኦልም እጅ ነፍሱን ማውጣት እንደማይችል ነው። በአጠቃላይ ከመዝሙራት የሚጠቀሱት ጥቅሶች ከመጽሐፈ ግንዘት ዓላማ ጋር ፈጽመው የማይሰማሙ ናቸው ምክንያቱም እነዚህ የመዝሙረ ዳዊት ክፍሎች የሚናገሩት ሰው በባለጠገንቱ ወይም በሀብቱ እንደማይድንና ግንዘብ ቢሃ ነፍስ ሊሆን እንደማይችል፤ ሰው ከሞተ በኋላ ነፍሱን ከሲኦል አውጥቶ ወደ ገነት ማስገባት እንደማይችል ሲሆን በሌላ ምዕራፍ ደግሞ ይህንኑ አባባል «ያምጽዑ አዝማዲሁ እምንዋዩ በአምጣኝ ይትከሀሉሙ» ማለትም ዘመዶቹ በተቻላቸው መጠን ከገንዘቡ ያምጡ ለነዳያን ለችግረኞችና ለቤተ ክርስቲያን ይስጡ በማለት ሰው በገንዘቡ እንደሚድን ያመለክታል ገጽ 6

ስለዚህ የመጽሐፈ ግንዘት ተጠቃሚዎች የኃጢአተኛውን ሰው ነፍስ እናጽድቃለን ብለው ከዓላማቸው ጋር የማይሰማሙትን መዝሙራት መጥቀሳቸው ትዝብት ውስጥ የሚጥላቸው እንጂ ናትሐትን ከእግዚአብሔር የመጣ ሥርዓት አድርገን እንድንቀበለው አያስገድድንም። ይልቅስ «ኃጥአን በሰለጠኑ ጊዜ ግን ሕዝብ ያለቅሳል» (ምሳ 29÷2) የሚለውን የእግዚአብሔርን ቃል ሰናሰሳል በእርግጥም በተዝካር ምክንያት ገንዘባቸውን ጨርሰው የሚሰደዱ ምእመናን የቄሶችን የኃጢአት ስልጣኔ ውጤት መሆኑን ይረዳናል። ኃጢአተኞች ሁሉ ይጸድቁ ዘንድ ክርስቶስ ተሰቅሏል። በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ሁሉ ለማዳን በየማን አብ ተቀምጧል ዮሐ 3÷25 ዕብ 7÷25 ሮሜ 8÷34 ከዚህ በኋላ ከምእመናን የሚጠበቀው ቢኖር ወደ ጸጋው ዙፋን በእምነት መቅረብ ብቻ ነው ዕብ 4÷16

የመጽሐፉ ዓላማ

ከላይ በተመለከትናቸው የናትሐት ሥርዓት መጽሐፉ በማያዘው መሠረት የሚደረገው ጸሎትና ዘመዶቹ የሚያቀርቡት አስበ ከናፍር (የከንፈር ዋጋ) ማለት እህል ውኃ ሁሉ ተጠቃሎ የነፍስ ቢሃ ሆኖ ከገባበት የሲኦል ጉድጓድ ሊያወጣት ይችላል የሚል ነው።

ፍትሐት የሚያስፈልጋቸው ሰዎች መጽ/ግን

ትእዛዝ ላይ

አብዛኞቹ ሊቃውንት የፍትሐት አስፈላጊነት ሲናገሩ እንደ ቤተ ክርስቲያኒቱ የንስሐ አመለካከት ንስሐውን ለመምህረ ንስሐው (ለነፍስ አባቱ) ተናግሮ የንስሐውን ቅጣት ጾም ጸሎት ሳይጨርስ በድንገት ወይም በሕመም ቢሞት ቀሪውን የንስሐ ቅጣት እግዚአብሔር ይቅር እንዲለውና እንዲምረው የፍትሐት ሥርዓት ይከናወናል። በኃጢአቱ ተጸጽቶ ወደ እግዚአብሔር ያልተመለሰ ኃጢአተኛ ግን ፍትሐት ቢደረግለትም አይድንም ይላሉ ይህም አመለካከታቸው በግል ለሚቀርብላቸው ጥያቄ የሚሰጡት ምላሽ እንጂ በአደባባይ የሚናገሩት አስተምህሮ አይደለም ምእመኑም ቢሆን የማን አባት ተፈቶ የማን አባት ይቀራል ብሎ በቂሶች ላይ ሊዘምት ስለሚችል የታወቀ ነፍስ ገዳይ የሆነ ሰው ቢሞትም ያው ለማንኛውም ቅራቢ የሚደረግለትን የፍትሐት ሥርዓት ይደረግለታል። በዘልማድ ፍጹምና ቅን እግዚአብሔርን የሚፈራ፣ ከክፋት ሁሉ የራቀ ኢየባዊ ሕይወት ያለው ነው ተብሎ የተመሰከረለት ሰው ቢሞትም «እርሱ ንጹሕና ጻድቅ ነው» ተብሎ ፍትሐት አይቀርለትም «የዚህ ዓለም ልጆች ለትውልዳቸው ከብርሃን ልጆች ይልቅ ልባዎች ናቸው» ተብሎ እንደ ተጻፈ ሉቃ 16፡81 እነዚህ ሥርዓቱን የሚፈጽሙ ሰዎች ለኑርአቸው ልባዎች እንደመሆናቸው መጠን ሟቹ በእግዚአብሔር ዘንድ ምንም መልካም ሆኖ ቢገኝም እኛ ካልፈታነው ዋጋ

የለውም በሚል የተሳሳተ አስተምህሮ ህዝባችንን ሲያታልሉት እንመለከታለን።

መጽሐፉ እንደሚል ከሆነ ንስሐቸውን ሳይጨርሱ ለሞቱ ኃጢአንና ጻድቃን መጽሐፈ ግንዘት ሲደገምላቸው ይድናሉ የሚል ነው። «... ዘመርዕዎ አበው ለበቀዔተ ኃጢአን ወጸድቃን እለ ይመውቱ በንስሐሆሙ ተሰፊዎሙ ምሕረተ ሙግህለ ዘእምነበ እግዚአብሔር እስመ እሉ ተዐደዉ ሕገ ወአምሶዕዎ ለእግዚአብሔር ቀዳሚ በዘዘአሁ ኃጢአት ወእምዝ ጸሊአሙ ዘቀዳሚ ዐራዝ ጥልቀተ ዝሙቶሙ ተመይሙ ንቤሁ እንዘ ይነስሉ ወይቴክዙ በዕቡር መንፈስ በእንተ ኩሉ እከየ ምግባርሙ ወሞቱ በዘከመዝ ግብር ትረክዞሙ ምሕረተ እግዚአብሔር ... እስመ ሶበ ይመውቱ እሙንቱ እንዘ ህለዉ በፍኖተ ንስሐ ወመስተግህል እግዚአብሔር ይምሐርሙ ወየኃድግ ዳንዳቲሆሙ በዛቲ ጸሎት...»

ወደ አማርኛ ሲመለስ ከእግዚአብሔር ዘንድ ምሕረትንና ይቅርታን ተስፋ አድርገው ሳሉ የሚሞቱ ኃጢአንና ጻድቃንን ለመጥቀም ሲሉ አበው የደነገንትን ሥርዓት የያዘ መጽሐፍ እነዚህ ሕገን በመተላለፍ አስቀድሞ በተለያዩ ኃጢአት እግዚአብሔርን አሳዝነውት ነበርና ከዚያም ጠልቀው ተመልሰው ነበርና በዚህ ሁኔታ እያሉ ቢሞቱ የእግዚአብሔር ምሕረት ትደርስላቸዋለችና።

በንስሐ ነጻና ላይ ሳሉ ቢሞቱ እግዚአብሔር መሐሪና ይቅር ባይ ነውና ይምራቸዋል በዚች ጸሎትም (መጽሐፈ ግንዘት ባለው) ስህተታቸው ይተውላቸዋል እግዚአብሔር መሐሪና ይቅር

ባይ ነውና ይህን የጸሎትና የኃጢአት ስርዐት ማግኛ (መጽሐፈ ግንዘትን) ቢደግሙላቸው እግዚአብሔር መሐሪና ይቅር ባይ ነውና ይምራቸዋል» ይላል። መጽሐፉ ከላይ እንደ ተመለከትነው በንስሐ ጎዳና ላይ የሉትን ሲል እንደ ቤተ ክርስቲያኒቱ ሥርዓተ ቀኖና ኃጢአታቸውን ለንስሐ አባት ተናግረው የተሰማቸውን የቀኖና ጊዜ ሳይጨርሱ የሚሞቱትን ማለቱ እንደሆነ ግልጽ ነው። ይሁን እንጂ ጸሐፊዎቹ ጮሎዎች እንደ መሆናቸው መጠን አንድም አባል ሳይፈታ እንዲቀርና ጥቅም እንዲቀርባቸው እንዲህ ሲሉ አክለውበታል። «ወኢንመንኖሙ ለአዝማዲነ ለአበዊነ ወለአኃዊነ አመኒ ኮኑ ኃጥኣነ አስመ ክርስቶስ መጽአ በእንተ ኃጥኣን ወአኮ በእንተ ጻድቃን . . . ዘመዶቻችንን አባቶቻችንንና ወንድሞቻችንን ኃጥኣንም ቢሆኑ አንናቃቸው ክርስቶስ የመጣው ስለ ኃጥኣን እንጂ ስለ ጻድቃን አይደለምና» በማለት እንዲፈቱ አዘዋል። መጽሐፈ ግንዘት መቅድም ጮራ መንፈሳዊ መጽሐት ቀ 15።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ እንጂ ጻድቃንን ልጠራ አልመጣሁም» ሲል የክርስቶስን መምጣት የማያስፈልጋቸው ሰዎች (ጻድቃን) አሉ ማለቱ አይደለም «ጻድቅ የለም እንድ ስንኳ...ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋል» ተብሎ ተጽፏልና ሮሜ 3+11-23 ጌታ እንዲህ ማለቱ «መምህራችሁ ከቀራጮች ጋር ስለምን ይበላል?» ብለው ራሳቸውን ጻድቃን አድርገው ኃጢአተኞችን ለሚንቀ ፈረሳውያን እንደሆነ ግልጽ ነው። ማቴ 9+13 ማር 2+17

የመጽሐፈ ግንዘት ጸሐፊዎችና ተጠቃሚዎች ይህን የጌታ ቃል ለኑሮ መደሃሚያ ብለው በወሰኑት ስርዓት ላይ መጥቀሳቸው «ለቤሉአት ያሰቧትን አሞራ ጅግራ ናት ይሏታል» እንደተባለው እንጂ ጥቅሱንና የእነርሱን የፍትሐት ሥራ ፈጽመው አይገኙም።

የፍትሐት አመሠራረት ታሪክ መጽ/ግን 18 215

መጽሐፈ ግንዘት ስለ ፍትሐት አመሠራረት ሲተርክ እንዲህ ይላል

«አንድ እግዚአብሔርን የማይፈራ ለድሆችና ለክርስቲያኖች የማይራራ ጩካኝ አረመኔ ባለጸጋ ሰው ነበር ። አንድ ኤጲስ ቆጶስ ልጅም ነበረው ይኸው ኤጲስ ቆጶስ እግዚአብሔርን የሚፈራ ቅን ሰው ነበር ጩካኝ የሆነውን አባቱንም ዕለት ዕለት ይመክረውና ያስተምረው ነበር ይህ ባለጸጋ ግን በከፋት ላይ ከፋትን ይጨምር ነበር እንጂ የልጁን ምክር አይቀበልም ነበር» ዞሮ ዞሮ ከቤት ኖሮ ኖሮ ከሞት አይቀርም እንደሚባለው» ንስሐ ሳይገባ ዘመኑን ሁሉ በዘመኑትና በርኩሰት እንደተጨማለቀና ህፈውሪሃ እግዚአብሔርን ሳያውቅ ሞተ። መላእክተ ጽልመትም ነፍሱን ወደ ጥልቁ የእሳት ባህር ወረወሯት። ኤጲስቆጶስ የሆነ ልጁም የአባቱን በደል ምን ያህል እንደ ሆነ ያውቅ ነበርና ስለ አባቱ ነፍስ ስድስት ቀን አለቀሰ። የትና እንዴት እንዳለ ያሳየው ዘንድ እግዚአብሔርን ተማጸነ ተላቱ በሞተ በ7ኛው ቀንም የእግዚአብሔር መልአክ በሕልም መጥቶ ወደ ተለያዩ የስቃይ ስፍራዎች ወሰደው። የአባቱን ነፍስም በከፋ የስቃይ ስፍራ እንዳለች አሳየው ኤጲስ ቆጶሱም መልአኩን ይህ የከፋው የስቃይ

ሰፍራ ማን ይባላል? ወደዚህ ሰፍራ የሚገቡ ምን ያደረጉ ናቸው? ብሎ ጠየቀው መልአኩም መልሶ ይህ ገህነም ይባላል፤ በዚህ የሚኖሩ ክፉዎች ባለጸጋዎችና ለባልንጀሮቻቸውም በጎ ሥራ የማይሠሩ ንስሐ ሳይገቡ የሚሞቱ ናቸው በተለይም አባትህ በመጨረሻው ክፍል ነው ያለው አለው። ኢዲስ ቆጶሱም ይህንን ሰምቶ አምርሮ አለቀሰ። ከእንቅልፉም በነቃ ጊዜ አባቱ ትቶት የሄደውን ሀብት ግማሹን ለችግረኞች መጸወተ፤ ጸመ፤ ጸለየ፤ እስከ አርባ ቀንም አስቆረበለት እግዚአብሔርንም በብዙ ድካምና ለቅሶ ለመነው። ያመልአኩም ሁለተኛ መጥቶ አባቱ ወደ አለበት የስቃይ ሰፍራ ወሰደው ካደረገለት በጎ ሥራም የተነሣ የአባቱ ነፍስ ከእንገት በላይ ከእሳት ባህር ብቅ ብላ ታየችው አሁንም ከእንቅልፉ ነቅቶ በጸም ላይ ጸምን ጨመረ። ለችግረኞች ምጽዋት መስጠትንም ቀጠለ እስከ ግማሽ አመት (መንፈቅ) ድረስም አስቆረበለት። ሦስተኛም ያ መልአኩ መጥቶ በሕልም ወደ አባቱ ነፍስ ወሰደ ከወገቧ በላይ ከእሳት ባህር ወጥታ አሳየው ኢዲስ ቆጶሱም አባቱን፤ አባቱ ሆይ ስመክርህና ሥጋሥጽህም የነበረው ይህንን ሥቃይ ፈርቼ ነው አንተ ግን እውነት አልመሰለህም ነበርና አልሰማኸኝም አለው። አባቱም እንዲህ ቢል መለሰ ልጄ ሆይ በያዝከው ሥራ ቀጥል በርታ ከዚህ የሥቃይ ስፍራ እንድታድነኝ አደራ ጸም ጸሎት ምጽዋትንም ጨምሮ፤ ቁርባንም አታቋርጥ በጸሎትህ ብዛትና በሥጋ ወደሙም ኃይል ግማሽ ነፍሴ ድናለኝ ግማሹዋ ግን እየተሠቃየች ነው አለው። ኢዲስቆጶሱም ከእንቅልፉ ነቅቶ የዘወትር ሥራውን ቀጠለ አመት እስኪሞላውም

ድረስ ማቅ ለብሶ አመድ ነስንሶ በጸም በጸሎት በምጽዋት በማስቆረብ እየበረታ ሄደ።

አራተኛም በሕልሙ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከዚያ መልአክ ጋር ሆኖ ወደ ሲኦል ወርዶ «መሐርከዋ ለዛሬ ነፍስ በእንተ ጸሃሁ ወትጋሁ ለዝንቱ ኢዲስ ቆጶስ ወበ እንተ ሥጋዬ ወደምዮ» ማለትም ስለዚህ ኢዲስ ቆጶሱ ድካምንና ትጋት ስለሥጋዬና ስለደሜም ብዬ ይህች ነፍስ ምሬአታለሁ ብሎ በሕይወት ውሃ አጥቦ ወደ መንግሥተ ሰማያት አስገባት።

ኢዲስ ቆጶሱም ከእንቅልፉ ነቅቶ እጅግ ደስ ተሰኘ እግዚአብሔርንም ፈጽሞ አመሰገነ ቢል ታሪኩን ይደመድምና ምሶዳን ቢያስተላልፍም «ወንድሞቼ ሆይ በዚህ ታሪክ መሠረት እኛም ለሞቱ ዘመዶቻችን ሁሉ ምጽዋት፤ ጸሎት፤ ጸምና ቁርባን እናድርግላቸው ለነፍሳቸው ዕረፍትን ይሰጣቸዋልና» ይላል። (ገጽ 215÷216)

ዛሬም ይህን አስተምህሮ የሚከተሉ ሰዎች ከላይ የተመለከትነውን የኢዲስ ቆጶሱን ታሪክ በየተዝካሩ ቤት እየተረኩ የክርስቶስን ክቡር ደም ወደ ጎን በመተው «ይህንን የመሰለ ጮማ ይህንን የመሰለ ጠጅ ወይን የሆነ ጠላ በእውነት ታይቶና ተሰምቶ አይታወቅም» እያሉ ለወደፊቱም በየዓመቱ ይህን ዓይነት ድግስ እንዳይቋረጥና እድምተኛም ቢሆን ይህን ታሪክ ሰምቶ ተዝካር እንዲያወጣ በሚያቆላምጥ ንግግራቸው ቢቀሰቅሱት ይስተዋላሉ። ምንም እንኳ ድግሱ የተዋጣለት ባይሆንም እድምተኛው ለወደፊቱ በጥሩ ሁኔታ እንዲያዘጋጅና እኔ እበልጥ እኔ እበልጥ የሚል ቅናት

እንዲይዘው ለማድረግ የሚያነሳሁ ቅስቀሳዎች አይቀሩም ሐዋርያው ጳውሎስ በሮሜ መልእክቱ « እንዲህ ያሉት ለዝሆዳቸው እንጂ ለጌታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ አይዝምና በመልካምና በሚያቆላምጥ ንግግርም ተንኮል የሌላቸውን ሰዎች ልብ ያታልላሉ» ቢል ጽፏል ሮሜ 16÷18 ከላይ ከተመለከትነው ታሪክ አንጻር ሲታይ

- ግማሹ አካል በእሳት ባህር ውስጥ ጠልቆ ግማሹ ብትብሉ ታየ መባሉ በራሱ ዋጋ የሌለው ከመሆኑም በላይ ከእግዚአብሔር ባሕርይ ጋር የሚስማማ አይደለም። ስለሆነም እንዲህ ዓይነት ታሪክ ለእግዚአብሔር ሰጥቶ መናገር የእግዚአብሔርን ባሕርይ አለማወቅ ነው።
- ለመሆኑ ይህ ኢሲስ ቆጶስ የአባቱ ነፍስ ከወገሷ በላይ ወጥታ ከወገሷ በታች በእሳት ባህር እንደተነከረች ቢሞት ኖሮ እንዴት ትሆን ነበር?
- እንደዚህ ያለ ኃጢአተኛ የሆነ መካን ሰው ቢሞትስ ልጅ ባለመኖሩ ምክንያት ሲኦል እንደገባ ሊቀር ነውን? ።
- ተዝካር ለማውጣት አቅም የሌላቸው ድሆችስ እንዴት ሊሆኑ ነው? እንዲህ አይነት ድራማ መሰል ቲያትር ከሰይጣን እንጂ ከእግዚአብሔር አይጠበቅም መጽሐፍ ቅዱሳችንም ሰው ገሃነም እንዲገባ ከተፈረደበት በኋላ ሊድን እንደማይችልና መጻንም በክርስቶስ ደም እንጂ

በእህል፣ በውኃና በምጽዋት እንዳልሆነ አበክሮ ይናገራል ማቴ 16÷26-27 ሥራ 4÷12

ደግሞም ተዝካር ከእግዚአብሔር የመጣ ቢሆን ኖሮ አስከሰባት ዓመት ካልተፈታ አልምርም አይልም ነበር «ሳይጠሩ እመልሳችዋለሁ ገናም ሲናገሩ እሰማለሁ» ብሏልና ኢሳ 65÷24 መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ይህ ህዝብ በከንፈሩ ያከብረኛል ልቡ ግን ከእኔ በጣም የራቀ ነው የሰውም ሥርዓት የሆነ ትምህርት እያስተማሩ በከንቱ ያመልኩኛል ብሏል ማቴ 15÷8-9 ስለዚህ የፍትሐት አመሠራረት የሰው ሥርዓት ብቻ ስለሆነና ዓላማውም የእግዚአብሔርን ፍትሕ (ቀና ፍርድ) ለማጣመም የተደረገ የጠላት አሠራር ስለሆነ እንጂ እውን ቢሆን ኖሮ በሞተበት ዕለት ብቻ የተደረገው የፍትሐት ሥርዓት በቂ ነበር። በጽሐፍ ቅዱስ «ደመና ተበትኖ እንደሚጠፋ እንዲሁ ወደ ሲኦል የሚወርድ ዳግመኛ አይወጣም ይላል ኢዮ 7÷9 በአዲስ ኪዳን ላይ ቆሞ የክርስቶስን ክቡር ደም ወደጎን በመተው ሲኦል የገባችዋን ነፍስ ለማዳን ገንዘብ መበተን ማለት «ሰይጣንን ማርልኝ ይቅር በለው» ከሚለው የክርስቶስ ሠምራ ጸሎት አይተናነስም ደግሞም ባለጠጎች በህብታቸው መንግሥተ ሰማያት መግባት ቢችሉ ኖሮ «ባለጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢገባ ይቀላል» ባልተባለ ነበር ማቴ 29÷24 «የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና» ሉቃ 12÷15

በብሉይ ኪዳን ዘመን ብንመለከት እንኳ ሰዎች የኃጢአት ሥርዓትን ለማግኘት ያቀርቡት የነበረው መስዋዕት ኃጢአተኛው ሰው ራሱ በደለኛ ነኝ ብሎ ያቀርብ ነበር እንጂ ከሞተ በኋላ በዘመድ በኩል የሚዘጋጅለት የኃጢአት ማሥተሰርያ የሚሆን መሥዋዕት አልነበረም። በተለይ ሕሊናን እንኳ ማንጸት የሚችል የክርስቶስ ደም በፈሰሰበት ዘመን ንስሐ በመግባት የሚገኘውን የእግዚአብሔርን ጽድቅ ሳያገኝ እንዲሁ እስከ ኃጢአቱ የሞተውን ሰው ዘመዶቹ በሚያቀርቡለት አስቦ ከናፍር ይድናል ብሎ ማሰብ ራስን ማታለል ነው? ምክንያቱም ባለጸጎች በገንዘባቸው ኃይል መንግሥተ ሰማያት የሚወርሱ ከሆነና ምንም የሌላቸው ድሆችና በረንዳ አዳሪዎች እንዲሁም በሰው አገር የሚሞቱ ስደተኞች ሁሉ ግን በገንዘብ እጥረት ምክንያት የሚያስፈታና ተዝካር የሚደግስላቸው ዘመድ በማጣት በእሳት ባሕር እንደ ተነከሩ የሚቀሩ ከሆኑ፡-

1ኛ. እግዚአብሔርን አድሎአዊ ያደርገዋል። 2ኛው ደግሞ የእግዚአብሔር መንግሥት ድሆችን በማግለል ባለጸጎችን ብቻ የሚያቅፍ የሰው ድግስ ያስመስለዋል። ስለሆነም ለሰው ቅን የሚመስለው ይህ የሞት መንገድና የጽድቅ ጠላት የሆነውን የሰው ሥርዓት ትተን ኢያንዳንዳችን የእግዚአብሔር ቸር ስጦታ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ በኃጢአት ምክንያት መቀበል የሚገባኝን ፍጻሜ ኃጢአት ተቀብሎ አዳኝ በሚል ልባዊ እምነት መቅረብ ይጠበቅብናል። ይህን ለማመን ፈቃደኛ ያልሆነ ሰው እንዲኮነን ተወስኖበታል። «ዘየለምን በወልድ ቦቱ

ሕይወት ዘለዓለም ወዘላ ኢየሱስን በወልድ ኢይሬእያ ለሕይወት አላ መቅሰፍተ መፃፍ ለእግዚአብሔር ይነብር ሳሳሉ» በወልድ የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው። በወልድ የማያምን ግን የእግዚአብሔር ቀጣ በእርሱ ላይ ይኖራል እንጂ ሕይወትን አያይም» ዮሐ 3፡36።

በፍትሐት ጊዜ የተካተቱ ሥርዓቶች

- ከፀዓተ ነፍስ ጀምሮ እስከ ግብዓተ መሬት ድረስ በየመንገዱ ሰባት ጊዜ ሥርዓተ ፍትሐት ይከናወናል፤
- መጽሐፈ ግንዘት በሦስት ወይም በአራት ሰዎች ይነበባል
- መቶ አምሳ መዝሙረ ዳዊት
- ውዳሴ ማርያም እስከ አንቀጽ ብርሃነ
- ኪዳን
- እ. ሥሉስ ቅዱስ
- ጸሎተ ወንጌል
- ርኑቀ መፃት
- ጸሎተ ሙታን
- ስቆቃወ ነፍስ
- ጸሎተ ዕጣን የመሳሰሉ ሁሉ አካትቶ የያዘ ሲሆን ይህን ሁሉ ለማከናወን ወይም ሥርዓቱን በትክክል ለመጨረስ ደግሞ በትንሹ ሠላሳ ሰዎች ያስፈልጋሉ። ይህም መዋሥዕት ከሚቆመ ደብተራዎች ውጭ ማለት ነው። ታዲያ አንድን ሰው ሲቀበር ለፍትሐቱ ይህን ያህል ካሳናት የግድ የሚያስፈልጉ ከሆነ በአሁኑ ጊዜ በሦስትና በአራት

ሰዎች ብቻ እየተካሄደ ያለው ለምንድን ነው? ምእመኑ ስለማያውቀው ይሆን? ወይስ ድግስ ስለሌለው? ሥርዓቱ በእንደዚህ ዓይነት ቀልድ እየተካሄደ ቀርቶ ከመቶ በላይ በሆኑ ሰዎች ቢከናወንም ቅድመ እግዚአብሔር አይደርስም።

በሕይወተ ሥጋ ያሉ ሰዎች እግዚአብሔርን ቢበድሉና እግዚአብሔርም በቀጣ ሊያጠፋቸው ወይም ሊቀጣቸው ቢፈልግ ነገር ግን ቅዱሳን ሰዎች በፊቱ ከቆሙ ወይም በደለኞቹ ራሳቸው ጥፋታቸውን አውቀው ምሕረቱን ቢጠይቁ ሊያደርገው ካሰወበው ነገር እንደሚመለስ መጽሐፍ ቅዱስ በቂ ማስረጃ ይሰጠናል።

ለምሳሌ የነነዌ ሰዎች ዮና 3÷10

ሕዝቅያስ ኢሳ 38÷5

እሥራኤላውያን በሙሴ ምልጃ ዘፀ 32÷1-15 ዘጸ 9÷12-20፤ 25

የኢዮብ ወዳጆች በኢዮብ ምልጃ ኢዮ 42÷7-11 መዝ 105÷23

አቤሜሌክ በአብርሃም ምልጃ ዘፍ 20÷1-18

ከዚህ ውጭ ግን «ሕያዋን ይሰክሱ ለሙታ ወሙታን ይሰክሱ ለሕያዋን» በምድር ያሉ በሰማይ ላሉ ሙታን፤ በሰማይ ያሉ ሙታንም በምድር ላሉ ሰዎች ይጻልያሉ የሚለው ተረታ ተረት ይዘው «ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር የለም» እያሉ ከአውነት ፈቀቀ ሊያደርጉን የሚፈልጉ የሐሰት መምህራን ከመጻሕፍቶቻቸው እንጂ ከመጽሐፍ ቅዱስ አንድ ሰንኳ ማስረጃ

መጥቀስ እንደማይችሉ በእርግጠኝነት መናገር ይቻላል። መክ 9÷5 ማቴ 25÷7-13

ኤልያስም ኤልሳቦን «ከአንተ ሳልወሰድ አደርግልህ ዘንድ የምትሻውን ለምን» ማለቱ ከተወሰደ በኋላ መርዳት እንደማይችል ይጠቀማል 2 ነገ 2÷9

ፊላው በመጀመሪያ ምዕራፍ ፲፩ 112

ፊላው ከዜት ወጥቶ በአንድ ቦታ ለመጀመሪያ ጊዜ ሲያርፍ መስቀል የያዘው ዲያቆን «አንዘኒ ፃዕረ ሞት፤ ወውኒዘ ዓመፃ ሆከኒ፤ ወአገተኒ ፃዕረ ሲላል» የሚለውን ክሌሎች ጋር በማተዛዘል ያዜማል። ትርጉሙ «የሞት ጣር ያዘኝ የዓመፅ ፈሳሽም አሰፈራኝ የሲላል ጣር ከበበኝ የሞት ወጥመድም ደረሰብኝ» ማለት ነው መዝ 17÷4-5

ዲያቆኑ የሚያዜመው በግዕዝ ቋንቋ ስለሆነ ትርጉሙን ካለማወቅ የተነሣ በመጠኑም ቢሆን የሟቹን ቤተሰብና የቀባሪው ሁሉ ሕሊና በማሳረፍ የሃይማኖተኝነት ስሜትን መቀስቀሱ አይቀሬ ነው። ከላይ እንደተመለከትነው ትርጉሙ ምን እንደሚል ለገባው ሰው ግን «ፍየል ወዲህ ቅዝምዝም ወዲያ» እንደሚሆንበት አያጠ ፍጥርም።

«የሞት ጣር ያዘኝ፤ የዓመፅ ፈሳሽም አሰፈራኝ የሲላል ጣር ከበበኝ የሞት ወጥመድም ደረሰብኝ» እያለ የሚያዜመው ዲያቆን ሟቹን ወክሎ ከሆነ በእርግጥ ተስፋ የሚያስቆርጥ ነገር ነው። ምክንያቱም በሕይወተ ሥጋ እያለ ባለማመኑ ምክንያት የደረሰበትን የሲላል ጣርና በሞት ወጥመድ ተይዞ በአጋንንት ሥር

በመንጸፈ ደይን መውደቁን ያመለክታልና። ከሞት በኋላም ምሕረት ወይም ንስሐ እንደሌለ መጽሐፈ ግንዘት ጠቅሷል። «እምድንረ ሞቱ ለሰብእ አልቦቱ ምሕረት» እንዲል ገጽ 7 ራሱን ወክሎ እያዜመ ከሆነም በእንደዚህ ዓይነት እሥራት ሆኖ ማንንም መፍታት እንደማይችል መገንዘብ ይኖርብናል።

በመቀጠልም ቄሱ ማቴ 22÷23-33 ያለውን ያነባል ይህ ምንባብ ትንሣኤ ሙታን የለም የሚሉ ሰዶቃውያን ክርስቶስን ስለትንሣኤ ሙታን ምንነት ሙሴ ከጻፈው ሕግ ወይም ትእዛዝ እየጠቀሱ የተከራከሩበት እንጂ ከትንሣኤ ሙታን በፊት ስላላቸው የነፍስ አኳያን (ኩነትና) ስለ ፍትሐት የሚናገር ክፍል አይደለም ከሚነበበው መቶ አምሳው የመዝሙረ ዳዊት ክፍልም ነበር «... መስኮሙ ጌጋዩ በዲበ ጌጋዩሙ፣ ወኢይባቡ በጽድቅከ፣ ወይደምሰሉ እመጽሐፈ ሕያዋን፣ ወኢይጸሐፉ ምስለ ጻድቃን ...» ትርጉም «ማዕዳቸው በፊታቸው ለወጥሾድ ለፍጻ ለእንቅፋት ትሁንባቸው፣ ዓይኖቻቸው እንዲያዩ ይጨልሙ፣ ጀርባቸውም ዘወትር ይገባጥ፣ መዓትህን በላያቸው አፍስስ፣ ማደሪያቸው በረሀ ትሁን፣ ... በኃጢአት ላይ ኃጢአት ጨምርባቸው፣ በጽድቅህም አይገቡ፣ ከሕያዋን መጽሐፍም ሰማቸው ይደምስስ ፣ ዓመጽ የሚያደርጉ ሁሉ አትማራቸው» የሚሉን ቃላቶች ይገኙባቸዋል መዝ 68÷22-28 ይኸው ነቢዩ ዳዊት «ባልንጀራህን ውደድ ጠላትህንም ጥላ» /ማቴ 5÷43 ዘሌ 19÷18/ በተባለበት ዘመን የተናገረውን ክፍል በዚህ የምሕረት ዘመን በተወደደቸው የጌታ ዓመት ላይ ቆመን ምእመኑ በማያውቀውና በማይረዳው «በጽድቅህ አይገቡ

ከሕያዋን መጽሐፍም ሰማቸውን ይምስስ» «ዓመጽ የሚያደርጉትን ሁሉ አትማራቸው» እያልን መድገማችን ቂልነት ነው። «ጤሰብን ሲላት እርጥብ ጨመረችበት» ይሉታል እንዲህ ነው። ዘመድ አዝማድ ተሰብስበው ዓመጸኛዋና ኃጢአተኛዋን የዘመዳቸው ነፍስ ለማጽደቅ ብለው ያለ የሌለ ሀብታቸውን እየሰጡ «አመጽ የሚያደርጉትን ሁሉ አትማራቸው» ተብሎ የሚጸለይ ከሆነ በእውነትም ተዝክር እርግማን ነው።

ይህን ሁሉ ባጣ የመጣው እውነትን ካለማወቅ ቢሆንም ጽድቅንና ኩነኔ መኖራቸውን ጠቋሚ መሆኑን ግን የታወቀ ነው። ከኩነኔ ማምለጥ ለሚሻ ሰው ሁሉ የተሰጠው አሣራጭ ወይም ጥሪም «ኢየሱስ ጌታ እንደ ሆነ በአፍህ ብትመስክር እግዚአብሔርም ከሙታን እንዳነሣው በልብህ ብታምን ትድናለህና ሰው በልቡ አምኖ ይጸድቃልና በአፉም መስክሮ ይድናልና። መጽሐፍ፡- የሚያምን ሁሉ አያፍርም ይላልና... /ሮሜ 10÷9-13/ ችግሩ ግን ከአብ እርዳታ በቀር ወደማያሳፍረው ወደዚህ እውነት ለመምጣት የማይችል መሆኑ ነው ዮሐ 6÷44 (ከ35÷45 ይነበብ)

ሬሳው በሁለተኛው ምዕራፍ ገጽ 116

ሬሳው ወይም በድኑ ከቤት ወጥቶ ወደ ተዘጋጀለት መቃብር እስኪገባ በየቦታው ሰባት ጊዜ ማረፍ እንዳለበት መጽሐፈ ግንዘት ማዘዙን ከላይ ተመልክተናል ሥርዓቱም በእያንዳንዱ ምዕራፍ አብዛኛው ላንድ ዓይነት ሲሆን በሁሉም ሥፍራዎች 150 መዝሙረ ዳዊት፣

ውዳሴ ማርያም፣

ኪዳን ወዘተ ይደገማሉ። በየምዕራፉ የሚነበበው ወንጌልም ቢሆን ተመሳሳይ ነው። ዲያቆኑ የሚያዘማቸው የመዝሙረ ዳዊት ክፍሎችም የንባብ እንጂ የሚሥጢር ልዩነት የላቸውም በሁለተኛው ምዕራፍ ዲያቆኑ «መመጽአኒ ድንጋይ ሞት ፍትህት ወረዓድ አጋዘኒ ወደፊኒጒ ጽልመት።» የሚለውን ያዘማል

ትርጉሙ የሞት ድንጋጤ መጣብኝ (ወደቀብኝ) ፍርሀትና እንቅጥቅጥ ያዘኝ ጨለማም ሸፈነኝ። ማለት ነው መዝ 54÷4-5 ዲያቆኑ ይህን ክፍል ሲያዘመው የሰማዕያኑን የተኛ ልብ መቀስቀሱ አይቀሬ ነው ዲያቆኑ ሟቹን ወክሎ እንዲህ የሚለው የሟቹ ነፍስ ብርሃን ክርስቶስ ያልበራላት በጨለማው አዝዝ በሲኦል ውስጥ ያለችና የሞት ድንጋጤ የወደቀባት መሆኑን ስለሚገልጥ እጅግ ያሳዝናል በክርስቶስ ፍጹም እምነት ያለው ቢሆን ኖሮ ግን «እውነት እውነት እላችኋለሁ ቃሌን የሚጠብቅ ቢኖር የዘላለም ሞትን አያይም» እንደ ተባለው «የሞት ድንጋጤም ወደቀብኝ ጨለማም ሸፈነኝ» አይልም ነበር ዮሐ 8÷51፤ 3÷15፤ 5÷24

ጌታ ራሱ «የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው ለድሆች ወንጌልን እሰብክ ዘንድ ቀብቶኛልና ለታሰሩትም መፈታትን ለዕውሮችም ማየትን እሰብክ ዘንድ የተጠቁትንም ነጻ አወጣ ዘንድ የተወደደችውንም የጌታን ዓመት እሰብክ ዘንድ ልኮኛል» እንዳለ (ሉቃ 4÷19) በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ከእስራት ያልተፈታ፤ ነጻ ያልወጣና የዕጻ ደብዳቤው ያልተቀደደለት ሰው ደግሞ በኢትዮጵያ የሚገኙ 3000000 ካህናትና መሐይምናን ኢዮ 7÷9

ተሰብስበው ቢበሉና ቢጠጡም ከጨለማው ነፍ (ከሲኦል) ሊወጣ አይችልም። ከሲኦል ሊድን የሚችለው በተመረቀውና በብቸኛው መንገድ በኢየሱስ ክርስቶስ ደም ብቻ ነው። ሐብ 10÷19 እስራኤላውያን ከተሳፈው ሞት የዳኑት በመቃኑ ላይ በተቀባው የቦግ ደም ብቻ እንደነበር ሁሉ በአዲስ ኪዳንም ከሞት ማምለጥ የሚቻለው በክርስቶስ ከቡር ደም ብቻ ነው። ከዚህ ውጭ ሌላ አማራጭ መንገድ አልተሰጠ « በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም» ተብሏልና ዮሐ 14÷6 ሥራ 4÷12። ዲያቆኑ ከላይ የተመለከትነውን ከሰበከ በኋላ ቄሱም ማር 12÷18÷27 ያለውን ያነባል ይህም በአንደኛው ምዕራፍ በማቴዎስ 22÷23-33 ከተነበበው ጋር አንድ ዓይነት ነው። መዝሙረ ዳዊት ብዙ የልመናና የምስጋና ክፍሎች ቢኖሩትም በዚያው ልክ ደግሞ ጠላቶቹን የረገመበት ክፍል አለው ከነዚህም መነከል

«በተቆጣህ ጊዜ እንደ እሳት እቶን አድርጋቸው
እግዚአብሔርም በቀጣው ያጠፋቸዋል፤
እሳትም ትበላቸዋለች፤
ፍሬአቸውንም ከምድር፤
ዘራቸውንም ከሰው ልጆች ታጠፋለህ። መዝ 20÷9-10
እንደሥራቸው እንደ አካሄዳቸውም ክፋትን ሰጣቸው፤
እንደእጃቸውም ሥራ ሰጣቸው፤
ፍጻሜቸውን ወደ ራሳቸው መልሱ፤
እግዚአብሔር ያፈርሳቸዋል እንጂ አይሠራቸውም
ይግብዙ ታጥክን ውስተ ሲኦል

ኃጢአተኞች ወደ ሲኦል ይገቡ

የሚሉ ይነበባሉ ይገኙባቸዋል መዝ 27:4-5 ታዲያ በሕይወት ዘመኑ ሁሉ በእመሣና በርኩስት ሲመላለስ የነበረ ኃጢአተኛ ሰውን ለማጽደቅ ተብሎ በሚደረግ የፍትሐትና የተዝካር ሥርዓት ላይ «ኃጢአተኛን አግዚአብሔር ያፈርዋል እንጂ አይወራውም ኃጢአተኞች ወደ ሲኦል ይገቡ፤ ዘራቸው ሁሉ ይጥፋ ፍጻቸውን ወደራሳቸው መልስ፤ እንደ ክፉ ሥራቸው ክፋትን ስጣቸው» እየተባለ የሚደገም ከሆነ ፍትሐቱ የት ላይ ነው? ወገኖቼ በዘመናችን መጻሕፍት ሁሉ ወደ አመዲኛ ተተርጉመው አብዛኛው አገልግሎት በአማርኛ የሆነበት ጊዜ ነው ታዲያ በሚቼ ላይ የሚደረገው የፍትሐት ሥርዓትም ሙሉ በሙሉ በአማርኛ ይሁን ቢባል ምን ሊውጠን ነው? «ከሕያዋን መጽሐፍ ስሙ ይደምስስ ልጆቹ ይጥፉ ይቅበዝበዙ ይለሙኑ» መዝ 108/ ብለን በአማርኛ አሰምተን ብንደገም ሕዝባችን ዝም ብሎ ይመለከተን ይሆን? ለመሆኑ ከራሳችንና ከሕዝባችን ሥውር በሆነው የግዕዝ ቋንቋ ምድራችንን እየተራገምን የምንኖረው እስከ መቼ ነው? በጥልቁ የሲኦል ጉድጓድ ውስጥ የገባችዋን ነፍስ «ወስክ ወልድዮ» ልጄ ሆይ ጨምር ትልሃለች እያሉ በማታለል ልጆች አባታቸው ትቶላቸው በሄደው ገንዘብ ትምህርታቸውን እንዳይቀጥሉ ለረሀብና ለድንቁርና አሳልፎ መስጠት ከአንድ መንፈሳዊ አባት ተበዬ የሚጠበቅ ተግባር አይደለም። ለነገሩማ «እረኛ ያልሆነው በጎቹም የእርሱ ያልሆኑ ጥያቄዎች ግን ተኩላ ሲመጣ ባዩ ጊዜ በጎቹን ትቶ ይሸሻል ተኩላም ይነጥቃቸዋል

በጎቹንም ይበትናቸዋል ጥያቄዎች ስለፀ ሆነ ለበጎቹም ስለማይገደው ጥያቄዎች ይሸሻል» ተብሏል 10÷12-13

ደግሞም የነፍስ አባት የሚባለው በጎቹን በመገረፉ ቁስል የፈወሰና በቀራንዮ አደባባይ ዕርቃኑን የዋለ፤ ከባዱን የመስቀል ጥት የታዘዘና የጨለማ ሥልጣናትን ገፍ በብርሃን እንዲመላለሱ ያደረገ የትንሣኤ ሕይወት ባለቤት የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ እንጂ ስለ ሌላው ቀርቶ ስለራሱ ነፍስ እንኳ ግድ የሌለው «ቃሉን እንጂ እኔን አትዩ እኔ ሰነራም፤ አመንዝራ፤ ተሳጸቢና ወሮ በላ ብሆንም ቃሉን ብቻ ግን መቀበል አለባችሁ» እያለ በኃጢአት ባህር ተነክሮ የሚኖር ሥጋዊ ሰው አይደለም። እነሆ ነፍሳት ሁሉ የእኔ ናቸው የአባት ነፍስ የእኔ እንደሆነች ደግሞ የልጅ ነፍስ የእኔ ናት ተብሎ ተጽፏልና ሕዝ 18÷4

ሬሳው በሦስተኛው ምዕራፍ ገጽ 119

ሬሳው በሦስተኛው ምዕራፍ ሲፈታ በአንደኛውና በሁለተኛው ምዕራፍ የተደረገለት የድግምት ሥርዓት እንዳለ ሆኖ ዲያቆኑ ከመዝሙረ ዳዊት የሚከተለውን ያዜማል «ወመዋዕልየኒ ከመጽላሉት ንሰፈ ወአነሂ ከመሣዕር የበስኩ አንተስ እግዚአ ላዓለም ትነብር» ትርጉሙ «ዘመናቼ እንደጥላ አዘንብለዋል እኔም እንደ ሣር ደርቄአለሁ አንተ ግን አቤቱ ለዘላለም ትኖራለህ» ማለት ነው መዝ 101÷11-12

ቄሱም ሉቃ 20÷27-38 ያለውን ያነባል ከማቴዎስ ከማርቆስ ከሉቃስና ከዮሐንስ እያለ ቢያነብም ሰው ከሞተ በኋላ ሲነሣ ይችላልን? ለሚለው የሰዱቃውያን ጥያቄ እንጂ ኃጢአተኛ

ነፍስ በሰዎች ከንቱ ሥርዓትና ድግምት ከሲኦል ወደ ገነት እንደምትገባ የሚጠቀም የለም። ደህንነት «በወልድ ያመነ የዘላለም ሕይወት አለው በወልድ ያላመነ ግን የእግዚአብሔር ቀላጣ በእርሱ ላይ ይኖራል እንጂ ሕይወትን አያይም» በሚል ቃል ታትሞአል የሐ 3÷36 ቅዱስ ጳውሎስም በእርሱ ሥራ ሁላችን በእንድ መንፈስ ወደ አብ መግባት አለንና ይላል» ኢፌ 2÷16-18

ሬሣው በአራተኛው ምዕራፍ ገጽ 123

በአራተኛው ምዕራፍ አንደተለመደው

መዝሙረ ዳዊት፤

ውዳሴ ማርያም፤

ኪዳንና ጸሎት ወንጌል ወዘተ ይደርሳል ይህ በእያንዳንዱ ምዕራፍ የማይቀር የድግግሞሽ ሥርዓት ነው። ዲያቆኑ «ለባ ተገልጾ ነፍስዋ ባለዕለዋ አንተ እግዚአ ተአምር ፍኖትዋ ባዛቲ ፍኖት እንተሐርኩ ነብኡ ሊተ መሥገርተ። የሚለውን ያዜማል ትርጉሙ። ነፍሴ በውስጤ ባለቀሰች ጊዜ መንገዴን አወቅህ በምሄድባት በዚያች ወጥመድን ሰወሩብኝ» ግለት ነው መዝ 141÷13

ቃሉ እንደሚያሳየን ለኃጢአተኛ ነፍስ የቀረበ ምልጃ ወይም ልመና ሳይሆን መዝሙረኛው ዳዊት በነፍሱና በአረማመዱ በዛለ ጊዜ እግዚአብሔር ይህንን አካሄዱን እንዳወቀበትና ጠላቶቹም መጥመድን እንደሰወሩበት የሚያመለክት ነው።

የመጽሐፈ ግንዘት ጸሐፊዎች ። እግዚአብሔር ፈጥኖ ብቻ ሳይሆን ቀድሞ የሚሰማና ሰምቶም የሚመልስ አምላክ መሆኑን

ካለማወቅ የተነሣ እንደበዓል ነቢያትና ካህናት በየቦታው እያረፉ በቀን ሰዓት ጊዜ ካልተነሳረው የማይመልስ አድርገው መቀጠ ራቸው እጅግ የሚያሳዝን ቢሆንም ለዚህ ዓለም ኑሮአቸው ግን ያወቁበት ይመስላሉ በዚህ በአራተኛው ምዕራፍ ቄሱ ማቴ 19÷27-30 ያለውን ያነባል ይህ ምንባብ አንድ ባለጸጋ ሰው ካቀረበው ጥያቄ ጋር የተያያዘ ነው ሐሳቡን መረዳት የሚፈልግ ሰው ከቀጥሮ 16 ጀምሮ ማንበብ ይጠበቅበታል ምንባቡ እንደሚያስረዳን «የዘላለምን ሕይወት እንዳገኝ ምን መልካም ነገር ላድርግ ?» ብሎ አንድ ጎበዝ ጠይቋል የተሰጠው መልስም «ትእዛዛትን ጠብቅ» የሚል ነው። ጎበዙ ግን ትእዛዛቶቹን ከሐጻንነቱ ጀምሮ እንደፈጸማቸው ተናግሯል። ከነዚህ ሌላ የሚሳድለኝ ምንድን ነው? ላለውም ጌታ ሲመልስ «ፍጹም ልትሆን ብትወድ ሂድና ያለህን ሸጠህ ለድሆች ስጥ መዝገብም በሰማያት ታገኛለህ መጥተህም ተከተለኝ አለው» ጎበዙ ግን ኢየሱስን ከመከተል ይልቅ ሀብቱን መርጧል ስለዚህም ኢየሱስ «ባለጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢገባ ይቀላል» ብሏል ከዚህ ተነሥቶ ነው ጴጥሮስ «እነሆ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ እንዚያስ ምን እናገኝ ይሆን? ሲል የጠ የቀው ኢየሱስም እናንተ የተከተላችሁን በዳግመኛ ልደት የሰው ልጅ በክብሩ ዙፋን በሚቀመጥበት ጊዜ እናንተ ደግሞ በአሥራ ሁለቱ የእሥራኤል ነገድ ስትፈርዱ በአሥራ ሁለቱ ዙፋን ትቀመጣላችሁ ስለ ስሜም ቤቶችን ወይም ወንድሞችን ወይም ጌቶችን ወይም አባትን ወይም እናትን ወይም ሚስትን ወይም

ልጆችን ወይም እርሻን የተወሰዱ ሁሉ መቶ አጥፍ ይቀበላል የዘላለምንም ሕይወት ይወርሳል። ሲል መልሶአል ታዲያ የዘላለምን ሕይወት ለመውረስ በስሙ መጠራት ሀብትና ንብረት ቤተሰብንም ሁሉ እስከመተው መከተል መሆኑን ነስረዳን ዘንድ በዘፈንና በመጠጥ በዓለማዊ ምኞች ሁሉ ተጠላልፎ የነበረውን ሰው ኃጢአተኛን ሰው ለማጽደቅ ተብሎ እርሱ በሌለበት ይህንን በሬሳውና በመቃብሩ ላይ ማነብነብ ፋይዳ የለውም።

ሬሳው በአምስተኛው ምዕራፍ ገጽ 127

ጌላው ሥርዓት እንደተጠበቀ ሆኖ፡- ዲያቆኑ «ወአጽምዐ ዕዝኖ ኀቤየ ወጸዋዕክዎ በመዋዕልየ አኀዘኒ ጻዕረ ሞት» የሚለውን? ያዜማል ትርጉሙ፡- «ጆሮውን ወደ እኔ አዘንብሏልና በዘመኔ ሁሉ አጠራዋለሁ የሞት ጣር ያዘኝ የሲኦልም ሕማም አገኘኝ» ማለት ነው መዝ. 114÷2-3 በመቀጠልም ቄሱ (መነኩሲው) ሉቃ 16÷19-31 ያለውን ክፍል ያነባል ይህ ክፍል የሚያስረዳን ለሁሉም እንደሥራው ይከፍለዋል (ወይፈድዩ ለኩሉ በከመ ምግባሩ) የሚለውን እውነተኛ መለኮታዊ ቃል ተግባራዊ ሆኖ የሚታይበት ክፍል ሲሆን በዚያውም ደግሞ እግዚአብሔር ሀብታምና ድሃ ባሪያና ጨዋ የማይል እውነተኛ ዳኛ የማይዳሳ መሆኑን እንረዳበታለን። የኃጢአት ደሞዝ ሞት ነው በሚለው ቃሉ መሠረት ኃጢአተኛ ሰው የክርስቶስ ሞት ለእኔ ሕይወት ነው ብሎ ካልተቀበለና በክርስቶስ ደም ካልታጠበ ሞተ ሥጋንና ሞተ ነፍስን የሚያስከትለው ዘላለማዊ ሥቃይ እንዳለበት ይህ የሉቃስ ወንጌል ያስረዳናል።

አኀብቢያን ሆይ ቀጥተኛና እውነተኛ የሆነውን የወንጌል ቃል በመቀበል የእምነታችንን ራስና ፈጻሚ ወደ ሆነው ቢዛችን ክርስቶስ እንዳንቀርብና እንዳንመለከት ለማድረግ አጋንንት ባዕድ ወንጌልና ለዩ የሆነ መናፍስታዊ እንክርዳድ እየዘሩብን መሆናቸውን ልናስተውል ይገባናል። የሚያምኑ ሁሉ ይጸድቁ ዘንድ ክርስቶስ የሕግ ፍጻሜ ነው ተብሎ እንደተጻፈው ሊጸድቅ የሚፈልግ ሰው ቢዛ ነፍስ ሆኖ የመጣው ክርስቶስን መቀበል ግዴታው ነው። /ሮሜ 10÷4/ ሰዎች ለጥቅማቸው ሲሉ የደነገጉትን ከንቁ መለዋዕትንና ከንቁ ጨዛትን (ተዝካርን) በመተማመን በበደል ላይ በደልን እየጨመሩ በኃጢአተኝነት የመኖር ውጤት ምን እንደሆነ ከዛይ ከተጠቀሰው የወንጌል ቃል መረዳት ያስፈልጋቸዋል። በእምነት ለሚጸድቁ ሰዎች ሁሉ አባት የሆነው አብርሃም በሲኦል ለሚሰቃየው ባለጸጋ ሰው ምላሱን የሚያበርድበት የውኃ ጠብታ እንኳ አልሰጠውም በመካከላቸው ታላቅ ገደል ተደርጓልና ባለጸጋው በምድር ያሉት አምስት ወንድሞቹ የእርሱ እጣ ፈንታ እንዳይደርስባቸው ይመሠክርላቸው ዘንድ አብርሃምን በአጠገቡ ያለው አልዓዛርን ወደ ምድር ልኮ እንዲነግራቸው ያቀረበው ምልጃም ውጤት አልባ ሆኖ ቀርቷል ምክንያቱም በሕይወተ ሥጋ ላሉ ሰዎች ሊያስተምሩና ሊመክሩ የሚችሉ እንደ እነርሱ በሕይወተ ሥጋ ያሉ ሰዎች ብቻ እንጂ ነፍሳት ወይም ሙታን ሊመክሩና ሊያስተምሩ አይችሉም መዝ.

ሌላው ደግሞ ነቢዩ ዳዊት በጠላቶቹ ላይ የተናገረውን እርግጥን በሟቹ ግለሰብና ቤተሰቡ ላይ መጸለይ ምን ያህል ድንቁርና መሆኑን የሚከተሉትን ማየት እንችላለን።

መንገዳቸው ዳጥና ጨለማ ይሁን፤

ያላወቁት ወጥመድ ይምጣባቸው፤

የሸሸጉትም ወጥመድ ይያዛቸው፤

በዚህ ወጥመድ ውስጥ ይውደቁ፤

በእፋቸው እውነት የለም፤

ጉሮሮአቸው የተከፈተ መቃብር ነው፤

አቤቱ ፍረድባቸው በምክራቸው ይውደቁ

ስለ ክፉታቸው ብዛት አሳድዳቸው። መዝ 34÷6-8-5÷9-10

ወገኖቹ በኢየሱስ ክርስቶስ ክቡር ደም ከኃጢአት ያልነጸ ሰው መቶ አምሳ ዳዊት ብቻ ሳይሆን ከዘፍጥረት እስከ ዮሐንስ ራእይ ።

ስለሆነም ልጆች አባታቸው በተወላቸው ቀሪ ሀብት ትምህርታቸውን እንዲማሩና ኑሮአቸውን በጥሩ ሁኔታ እንዲመሩ ማበረታታትና ማጽናናት ሲገባ መንፈሳዊ በሚመስል ፍትሐት (ተዘካር) በተባለ የኑሮ ዘዴ ራድ ማስማራት ተገቢ አይደለም።

«ረዕይኬ አባግሶ» በነቹን ጠብቅ ማለትኮ ተንከባከባቸው፤ የሚያስፈልጋቸውን ሰጣቸው፤ ተንኮል የሌለበትን የቃሉን ወተት ጋታቸው፤ አሠማራቸው ማለት እንጂ በመንፈሳዊ አባትነት ስም ራስህን አሠማራ ማለት አይደለም እግዚአብሔር በነቢዩ አንደበት

ተባባሾቹ ሐውሮች ናቸው ሁሉ ያለእውቀት ናቸው ሁሉም ዲዳ የሆኑ ውሾች ናቸው... መብል ወዳጆች ከቶ የማይጠግቡ ውሾች ናቸው እነርሱ ያስተውሉ ዘንድ የማይችሉ እረኞች ናቸው ሁሉ ወደ መንገዳቸው፤ ከፈተኛው እስከ ጓለኛው ድረስ ሁሉ እያንዳንዳቸው ወደ ጥቅማቸው ዘመር ብለዋል» ሲል ተናግሮአል እሳ 56÷10-12

ቅዱሳን አባቶቻችን ሐዋርያት በተቀበሉት ሥልጣን መት ሲያሥነሡ ድውይ ሲፈጡሱ፤ ሽባ ሲተረትሩ፤ ለምጻም ሲያነጹ፤ ሐውር ሲያበሩ በአጠቃላይ በዓለም ላይ የነበረውን የጨለማ ኑሮ በብርሃን ሲለውጡ ያለአንዳች ነቀፌታ እግዚአብሔርን ደስ እያሰኙ ሐይወታቸው እስኪያልፍ ድረስ መከራን እየተቀበሉ ይደክሙ ነበር እንጂ ምእመኑን በማደናገር « የ40 እና የ80 ተዝካር አውጡ፤ ብለው አንድም ቀን አጭበርብረው አያውቁም። እንዲያውም «ከእናንተ በአንዱ ሰንኳ እንዳንከብድበት ሌሊትና ቀን እየሠራን የእግዚአብሔርን ወንጌል ለእናንተ ሰበክን» እያሉ ያስተምሩ ነበር። የሥልጣኑ ባለቤት ኢየሱስ ክርስቶስም «በነጻ የተቀበላችሁትን በነጻ ሰጡ» ብሎአቸው ነበርና። ስለዚህም ሐዋርያው

«ኮማንም ብር ወይም ወርቅ ወይም ልብስ አልተመኘሁም እነዚህ እጆቼ በሚያስፈልገኝ ነገር ለእኔ እና ከእኔ ጋር ላሉት እንዳገለገሉ እናንተ ታውቃላችሁ» ብሏል ሥራ 20÷33-34 በሌላ ምዕራፍም «... እስከዚህ ሰዓት እንራባለን፤ እንራቆታለን፤ እንጎሰማለን፤ እንንከራተታለን፤ በገዛ እጃችን እየሠራን እንደክማለን፤ ሲበድቡን እንመርቃለን፤ ሲያሳድዱን

እንታገላለን፤ ከቱ ቢናገሩን እንማልዳለን እስከ አሁን ድረስ የዓለም ጥራጊ የሁሉም ጉድፍ ሆነናል» ብለል 1 ቆሮ 4÷10-13 ለመሆኑ ዛሬ የትኛው ቄስ ነው ቢሰድቡት የሚመርቅና ከቱ ቢናገሩት የሚማልድ? እግዚአብሔር የትሰጡትን መንፈስ ያርቅልን በዝ እጃችን ሠርተን የድካማችንን ፍሬ እንድንበላም ይርዳን።

ሬሳው በሰድስተኛው ምዕራፍ ገጽ 130

በሰድስተኛው ምዕራፍም እንደተለመደው መቶ ሃምሳ መዝሙረ ዳዊትና ውዳሴ ማርያም ወዘተ በሙሉ ይደርሳል ቅድመ ወንጌል ዲያቆኑ የሚከተለውን ያዜማል «ምርሐኒ እግዚአ ፍኖተ እንተባቲ አሐውር ሃሊሉያ እስመ ኃይከ እንቃዕዶኩ ነፍስየ»

ትርጉም አቤቱ ነፍሱን ወደ እንት አንስቻለሁና የምሄድበትን መንገድ አስታውቀኝ መዝ 142÷8

ከዚህ አያይዞ ቄሱ ሉቃ 7÷18-23 ያለውን ክፍል ያነባል ይኸውም «የሐንስም ከደቀ መዛሙርቱ ሁለት ወደ እርሱ ጠርቶ ፡፡ የሚመጣው እንተ ነህን? ወይስ ሌላውን እንጠብቅ? ብሎ ወደ ኢየሱስ ላከ። ሰዎቹም ወደ እርሱ መጥተው መጥምቁ የሐንስ የሚመጣውን እንተ ነህን ወይስ ሌላውን እንጠብቅ? ብሎ ወደ እንተ ላከን አሉት። በዚያች ሰዓት ከደዌና ከሥቃይ ከከፋዎች መናፍስትም ብዙዎቹን ፈወሰ ለብዙ ዕውሮችም ማየትን ሰጠ። ኢየሱሱም መልሶ ሄዳችሁ ያያችሁትን የሰማችሁትንም ለየሐንስ አውሩለት ዕውሮች ያያሉ እንኳሰችም ይሄዳሉ ለምጻሞችም ይነጻሉ ደንቆሮዎችም ይሰማሉ ሙታንም ይነሣሉ ለድሆችም ወንጌል ይሰበካል በእኔም የማይሰናከለው ብዙሶ ነው አላቸው» የሚል ነው

ይህ ምንባብ በእኔ ወጣት ሥጋ የነበሩ ሰዎች የመሲሔን ተአምራታዊ ኃይል አይተው የተከተሉበት ክፍል ሲሆን በተለይ የሐንስና ደቀመዛሙርቱ በናይን ከተማ የተነሣውን ሚች አይተው «ታላቅ ነቢይ በመካከላችን ተነሥተዋል ደግሞ እግዚአብሔር ሕዝቡን ኃበኝ» እያሉ እግዚአብሔርን ያመሰግናሉበት ክፍል ነው። በዚህ በሰድስተኛው ምዕራፍ ከሚደገሙ የመዝሙረ ዳዊት ክፍሎች

«የራሱ ቀርቶ የእናቱም ኃጢአት አይደምሰስ ልጆቹ ይጥፋ ይቅጥዝበዉ ይለምኑ መታሰቢያቸው ከምድር ይጥፋ ያላወቁት ወጥመድ ይምጣባቸው

በቀጣ አጥፋቸው እንዳይኖሩም አጥፋቸው

አምላኬ ሆይ እንደትቢያ

በነፋስ ፊትም እንደ ገለባ አድርጋቸው

እሳት ዱርን እንደሚያቃጥል

እዲሁም ተራሮችን እንደሚያነድድ

እንዲሁ በቀጣ አጥፋቸው

በመቅሰፍትም አስደንግጣቸው (መዝ)108 ይህ ሁሉ

እርግማን ዳዊት ጠላቶቹን የረገመበት ክፍል ሲሆን በተለይም ስለ ይሁዳ ሰያጤ እግዚአ ጌታውን ስለ ሸጠ ስለይሁዳ የተናገረው ትንቢት እንዳለበትም በሐ ሥራ 1÷20 ላይ ተጠቅሶአል። ልብ አምላክ ነቢይ ዳዊት የነበረበት ዘመን ዓመተ ፍዳና ዓመተ ኩነኔ በመሆኑ

«ጠላቶቻችሁን ጥሉ ጥርስ ያስወለቀውን ጥርሱን አውልቁት በማናቸውም ምክንያት የሰው ዓይን ያጠፋ ዓይኑን አጥፋት» የሚል የብቀሳ ዘመን ነበርና።

«አቤቱ የሚበድሉኝን በድህቸው፤

የሚዋጉኝንም ተዋጋቸው፤

እኔን ለመርዳት ተነሥ፤

ነፍሴን በከንቱ አበሳጭተዋልና

ያላወቁት ወጥመድ ይምጣባቸው፤

የሸሸጉት ወጥመድ ይያዛቸው

በማለት ጠላቶቹን ይረግማቸው ነበር። መዝ34 ከእርሱ በፊት የነበሩ እሥራኤላውያንም ፈረሱንና ፈረሰኛውን በባህር ጣለ እግዚአብሔር ተዋጊ ነው። ስሙም እግዚአብሔር ነው የፈርአንን ሰረገሎች ሠራዊቱንም በባህር ጣላቸው የተመረጡት ሦስተኞች በኤርትራ ባህር ሰጠው ቀላያትም ከደኑዋቸው እያሉ ጠላቶቻቸው በባህር በመስጠ ማቸው ምክንያት በደስታ ለእግዚአብሔር ዝማሬን አቅርበዋል ዘፀ 15÷1-19

ለአዲስ ኪዳን ሰዎች ግን «በሰማያት ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን ውደዱ የሚረግሙአችሁንም መርቁ ለሚጠሉአችሁም መልካም አድርጉ ስለሚያሳድዱአችሁም ጸልዩ

የሚወዱአችሁን ብትወዱ ምን ዋጋ አላችሁ?። ሲል መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አዝዞአል /ማቴ 5÷44-46/ ስለሆነም ከእግዚአብሔር የተለዱ ሰዎች እንደ ብሉይ ኪዳን ሕዝብ

ወይም እንደ አያሁድ መዝሙረ ዳዊትን እየጠቀሱ ሲራጉሙ መኖር የለባቸውም።

ሬግው በሰባተኛው ምዕራፍ ገጽ 133

በሰባተኛው ምዕራፍ ማለት በቤተክርስቲያኑ ቅጥር ውስጥ ማለት ነው

ዲያቆኑ «ትሕየወኒ ነፍስየ ወእስብሐስ

ወይርድአኒ ኩነኒ ዚአስ

ተረግሶኩ ከመ በግሶ ዘተገድፈ» የሚለውን በተለመደው ዜማ ያዜማል

ትርጉም «ነፍሴ ትነርልኝ ታመስግንህ

ፍርድህም ይርዳኝ

እንደ ጠፋ በግ ተቅበዘበዝሁ» ማለት ነው መዝ 118÷175 ቄሱም ማቴ 24÷29-35 ያለውን በግዕዝ ቋንቋ ያነባል ምክንያቱም ስለፍትሐት በሚነበበውና በሚከናወነው ሁሉ ያለው የሕዝቡ አመለካከት «የእገሌን ነፍስ ማርልን» እያሉ የሚጸልዩ ስለሚመስለውና በአማርኛ ቢነበብ ግን ሥርዓቱ ሁሉ ስለነፍስ ጥያቄ አለመሆኑን አውቆ በነፍስ ስም የሚያመጣውን እህል ውኃ እንዳያስቀረው ታስቦ ይመስለኛል።

ይህ መጽሐፍ የተቀጋጀው ሕዝባችን እስከ መቼ የጮሌዎች መቀለጃ ሆኖ ይኖራል? በሚል ቀና አመለካከት ሲሆን በተለይም የጮሌዎቹን ሥራ በማፍረስና ሕዝባችን የገንዘቡ ተጠቃሚ እንዲሆንና ጮሌዎቹም በዚህ የማጭበርበሪያ ሥራ ተመሳርተው ነፍሳቸውን ከሞንዱ እደ ልቦናቸውን ወደ አምላካቸው እንዲዘረጉና

ነፍሳቸውንና ሥጋቸውን የማይገዳ ሥራ ወርተው የምድር በረከትና የሰማይ መንግሥት ዜጋ ተጠቃሚዎች እንዲሆኑ ለማድረግ ነው ሐሙስ ትሰብክ ቃሉ ቀደ መከ በድቡት በጊዜው ወዘእንበለ ጊዜው ገሥጽ ወተዛለፍ ወየውህ እንዘ ትትጻገሥ በኩሉ ወትሚህር እስመ ይበጽሐ ጊዜው አመ የአብይዋ ለትምህርተ ሕይወት ወየሐውሩ በፍትወቶሙ ወያመጽኡ መምህራን ለርእሰሙ በሐክክ እዘኒሆሙ። ወይመይጡ እዘኒሆሙ እምጽድቅ ወይትመ የጡንበ መጋደምት ወአንተሰ ንቃህ ወጥበብ በኩሉ ወጸሙ ወግበር ምግባረ ወንጌላዊ ወፈጽም መልእክተክ በአማርኛው ቃሉን ሰበክ በጊዜውም ያለጊዜውም ጽና ፈጽመህ እየታገሰህና እያሰተማርህ ዝለፍና ገሥጽ ምክርም። ሕይወት የሚገኝበትን ትምህርት የማይታገሉበት ዘመን ይመጣልና ነገር ግን ጆሮዎቻቸውን ይመልሳሉ ወደ ተረትም ፈቀቅ ይላሉ አንተ ግን ነገርን ሁሉ በልክ አድርግ መከራን ተቀበል የወንጌል ሰባኪነትን ሥራ አድርግ አገልግሎትህን ፈጽም።» (2ጢሞ 4:2-5) በዚህ አምላካዊ ቃል መሠረት ኢየንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ የወንጌል ሰባኪነትን ሥራ አድርጎ እንዲኖር እንጂ የሙታንን ገንዘብ ለመሰብሰብ መቃብርን እያጠነና የበግ ደም እንዲሠዋና የ40 ፣ የ80፣ የዓመታትም እያለ ቀናትን እየቆመረ አራሱን እንዲያሰማራ አይደለም።

አገልጋይ ሆኖ በአሮጊቶች ቤቶች ጨዋታና ተረት መጣበት ጤናማ አካሄድ አይደለም (1ጢሞ 4:6-7)

አያይዞም መጽሐፈ ግንዘት ማንኛውም ሚች ባለ ሥልጣንም ይሁን ተራ ሰው ከመቀበሩ በፊት ሬሳው ከቤተ ክርስቲያን ውስጥ ገብቶ ሰዎች እንዲቆርቡለትና እንዲቀደሱለት አጥብቆ ያዝዛል (ገፅ 141) ይሁን እንጂ በአሁኑ ጊዜ ምንም እንኳ ለሚቹ ጥቅም የማይሰጠው መሆኑ ቢታወቅም ሥርዓቱ የሚፈጸምላቸው ሰዎች እጅግ በጣም ጥቂቶች ናቸው። ያውም አጋጣሚ በቅዳሴ ሰዓት ሬሳው ከቤተ ክርስቲያን ከደረሰ ቅዳሴ እስኪወጡ ድረስ ቀብሩ እንዲቆይ ይደረጋል እንጂ ለሚቹ ሰው ተብሎ ቅዳሴ እንደማይቀደስ ብዙዎቻችን የምናውቀው ሐቅ ነው። የዚህም ምክንያት አንደኛ ምእመኑ ይህንን ሥርዓት ስለማያውቀውና ይቀደስልን ብሎ ጥያቄ ማቅረብም ስለማይችል ሲሆን ዙለተኛው ደግሞ ይህንን አድካሚ ሥራ ላለመሥራት ቢሉ ሥርዓቱን ፈጻሚዎቹ ራሳቸው «ቅዳሴ ለቆረበና ለቄስ ብቻ ነው» ብለው ስለሚያደናገሩት ነው። መጽሐፉ ግን ለኢየንዳንዱ ያለ አድልዎ በሚደረግለት ሥርዓተ ቅዳሴ ላይ እንዲነበዙ (ያዘዛቸው) የአዲስ ኪዳን ክፍሎች ዕብ 9:24-28 1ኢጥ1:17-25 ሐዋ 24:13-21 ዮሐ 6:47-59 ናቸው። የእግዚአብሔር ቃል ምንም እንኳ ሰው ከሞተ በኋላ ይድናል ለሚል ከንቱ የሰው ሥርዓት ድጋፍ የማይሰጥ መሆኑ የታወቀ ቢሆንም ምዕራፍና ቁጥሮቹን አውጥቶ ማረጋገጥ ደግሞ ብልህነት ነው መጽ ግንዘት ገፅ 141-142

መጽሐፈ ግንዘት በሬሳው ላይ ሥርዓት ቅዳሴና ሥርዓተ ቁርባን ከተጠናቀቀ በኋላ የሚከተለውን ሥርዓት ያዝዛል። «ወእምድገረ

ፍጻሜ ቁርባን ይስጥ ሊቀ ካህናት ለምውት እንዘ ይሰነክሉ፡፡
ወይስጥም ሕዝብኒ እለ ሀለው ሀየ እንዘ ይብሉ እግዚአ
መናፍስት ወለኩሉ ዘሥጋ ይምሐር መንፈስከ ወይሠሃል ሥጋከ
በዕለተ ደይን፡፡

ወኪያነኒ ይምሐረን ወይሣላን ወይሥረይ ኃጢአተን
ወያድንን ነፍሳተን ይእዜኒ ወዘልፈኒ ወለዓለመ ዓለም አሜን፡፡
ትርጉሙ ሥርዓተ ቁርባን ከተፈጸመ በኋላ ሊቀ ካህናቱ በድኑን
(ፊሳውን) በመሰናበት ወይም እየተሰናበተ ይሳመው በዚያ
የተሰበሰበ ሕዝብም ሁሉ ኢየንዳንዱ እንዲህ እያለ ይሳመው፡፡
የመናፍስትና የሥጋ ሁሉ ጌታ መንፈስህን ይማር በፍርድ ቀንም
ሥጋህን ይቅር ይበል ለእኛም ይማረን ይቅር ይበልን
ኃጢአታችንም ይደምስሰልን ነፍሳችንንም ያድን እስከ ዘላለሙ
አሜን፡፡ መጽ/ግን ገጽ 143

ይህ የመጽሐፈ ግንዘት ሥርዓት በየትኛውም የአገራችን ክፍል
ተግባራዊ የሆነበት ጊዜ ያለ አይመስለኝም ለወደፊቱም ይደረጋል
ብዬ አልገምትም፡፡ በድን መሳም ባህላችን አይደለምና

ዕብ 4:9-13 ያዕ 5:1-6 ሥራ 17:23-27 መዝ 88:47-48
ሉቃ 12:16-21 ይነበቡና ሥርዓተ ቀብሩ ይከናወናል እነዚህ
ጥቅሶች መልእክታቸው ምን እንደሚመስል ኢየንዳንዳቸውን
መተንተን ባንችልም ከነዚህ አንዱን ክፍል በሉቃስ ወንጌል
12:16-21 ያለውን በዚህ መመልከት እንችላለን « ምሳሌም
ነገራቸው እንዲህ ሲል፡- አንድ ባለ ጠጋ ሰው እርሻው እጅግ
ፍሬያማ ሆነችለት እርሱም፡- ፍሬዬን የማከማችበት ስፍራ

አጥቻለሁና ምን ላድርግ? ብሎ በልቡ አሰበ እንዲህ አደርጋለሁ
ጎተራዬን አፍርሼ ሌላ የሚበልጥ እሠራለሁ በዚያም ፍሬዬንና
በረከቱን ዑሉ አከማቻለሁ ነፍሴንም አንጂ ነፍሴ ለብዙ ዘመን
የሚቀር ብዙ በረከት አለሽ ዕረፍብ፤ ወይ፡፡ ደስ ይበልሽ
እላታለሁ አለ፡፡ እግዚአብሔር ግን አንተ ሰነፍ በዚች ሌሊት

ነፍስህን ከአንተ ሊወስዱአት ይፈልጓታል ይህስ የሰበሰበከው ለማን
ይሆናል? አለው፡፡ ለራሱ ገንዘብ የሚያከማች በእግዚአብሔር
ዘንድም ባለ ጠጋ ያልሆነ እንዲህ ነው፡፡ ይላል፡፡ ይህ ምንባብ
በተጥር 13 ላይ ለተጠቀሰው ሰው የቀረበ ምሳሌ መሆኑ ግልጽ
ነው፡፡ « የሰው ሕይወት በገንዘብ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ
ከመነምጃትም ሁሉ ተጠበቁ አላቸው » የሚለውን ኃይል ቃል
ብቻ እንኳ ብንወስድ ሰዎች የሞተ ዘመዳቸውን በገንዘብ ብዛት
ከወደቀበት የሲኦል ትድጓድ ውስጥ ለማውጣት ብለው ያለ የሌለ
ገንዘባቸውን በከንቱ የሚያባክኑት የሚነበበው ሁሉ « የእገሌን
ነፍስ ማርልን » የሚል እየመሰላቸው እንጂ እንዲህ መሆኑን
ቢያውቁ ኖሮማ እጃቸውን አይሰጡም ነበር « መጽሐፍትንና
የእግዚአብሔርን ኃይል አታውቁምና ትስታላችሁ » እንደተባለው
ባለማወቅ በስሕተት ጎዳና ከምንጓዝና ከምንጠፋ ምናንበው ነገር
ስለምን እንደሚናገር ማስተዋልና ማሰሳሰል ይጠበቅብናል ማቴ
22:29 ለምሳሌ በማንኛውም የፍትሐት ጊዜ « ወመጽአኒ ድንጋጼ
ምት፣ ፍርሐት ወረአድ አንዘኒ፣ ወደፊኒ ጽልመት » ይባላል
ትርጉሙም የሞት ድንጋጼ ወደቀብኝ፣ ፍርሃትና እንቅጥቅጥ ያዘኝ
ጨለማም ሸፈኝ ማለት ነው፡፡ ይህ ታዲያ ከፍትሐት ጋር

እንዴት ነው የሚገኘው? ተናጋሪውስ ማን ነው? ሟቹ ነው ወይስ ሥርዓተ ፍትሐቱን የሚያከናውነው ቄስ ነው?

ወንጌላዊው ዮሐንስ «ለሰው ሁሉ የሚያበራ እውነተኛው ብርሃን ወደ ዓለም ይመጣ ነበር» ብሏል ዮሐ 1:9 በሌላ ምዕራፍም ኢየሱስ « በእኔ የሚያምን ሁሉ በጨለማ እንዳይኖር እኔ ብርሃን ሆኜ ወደ ዓለም መጥቻለሁ» ያለውን ጽፏል። ዮሐ 12:46 እንዲሁም « እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ የሚከተለኝ የሕይወት ብርሃን ይሆንልታል እንጂ በጨለማ አይመላለስም» የሚል እናገኛለን ዮሐ 8:12።

ደግሞም «ቃሌን የሚሰማ የላከኝንም የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው ከሞትም ወደ ሕይወት ተሻገረ እንጂ ወደ ፍርድ አይመጣም» ተብሎ ተጽፏል። ዮሐ 5:24 ክርስቶስ እንደዚህ ከጨለማ አምልጦ በብርሃን መመላለስ ከሆነ «የሞት ድንጋጤ ወደቀብኝ ፍርሃትና እንቅጥቅጥ ያዘኝ ጨለማም ሸፈነኝ «ወአንበሩኒ ውስተ አዘቅት ታሕተ» በታችኛው ጉድጓድ በሲኦልም አስቀመጡኝ » የሚል ሁሉ «ፈቺ» ነኝ የሚለውም ሆነ ሟቹ ሰው ገና የዓለም ብርሃን ክርስቶስ ያልበራላቸውና በጨለማና በሲኦል መካከል የሚኖሩ መሆናቸውን ይጠቁመናል።

ግብፅተ መሬት ገጽ 146

ሬላው ወደ መቃብር ሲወርድ ቁሱ እንዲህ ይላል፡- «ቀዳሚሁ ለአዳም ዘወሀብኮ ሕይወተ በእንተ ኃጢአቱ መሪረ ሞተ። ሀባ እግዚአ ሕይወተ ለሃቲ ነፍስ ገርትምት ዘይቤልዋ

መላእክት አይቲ ሀሎ ትዝገርትኪ ወንብረትኪ ወዓለምኪ። ወትቤ ነፍስ ይመስለኒ ይኔይስ ኢገይስ ቤተ ክርስቲያን ወኢአፍቅሮተ ነገድ ወኢአፍቅሮተ ነፍይ ወኢአፍቅሮተ ቢጽወኢ አፍቅሮተ ሥጋዬ ወደሙ ለአማኑኤል ዘሥልጣን ቦቱ እግዚአብሔር አምላክ፤ ትርጉም፡ ለአዳም በመጀመሪያ ሕይወትን በኃጢአቱም መሪር የሆነ ሞትን የሰጠኸው አቤቱ መላእክት (ኢጋንንት) ትእቢትሽ ወዴት አለ? ሁብትሽስ ወዴት አለ? ዓለምሽ ወዴት አለ? የሚለ-አት ይህችን ችግረኛ ነፍስን ሕይወትን ሰጣት። ነፍስም ቤተ ክርስቲያን አለመሄድን፤ እንግዳ አለመውደድ ወይም ችግረኛን አለመርዳት ወይም ንደኛን አለመውደድ ወይም ሥልጣን ያለው የእግዚአብሔር አምላካችን የአማኑኤል ሥጋና ደምን አለመቀበልና አለመውደድ መልካም

ይመስለኝ ነበር ትላለች» ይላል (መጽ ማገዘት ገጽ 146)

በእውነት ቤተ ክርስቲያን አለመሄድን፤ እንግዳ አለመውደድን ችግረኛ አለመርዳትን፤ ንደኛ አለመውደድን መልካም መስሎ የሚታያት ነፍስን ለማዳን መፍጨርጨር ማለት «መጻፍና ማንበብ የሚችል ብቻ» በሚል የሥራ ማስታወቂያ መሥራርት በአንድ ትልቅ የመንግስታት ሆስፒታል በዘበኝነት የተቀጠረውን ሰው ገቦ ክፈልና በቀዶ ጥገና ከፍል እንድትወራ አስቀጥርሃለሁ ብሎ ከማታለል ያለፈ ነው። ለመሆኑ ክርስቲያን ነኝ የሚልና በክርስትና የሚጠራ ሰው ቤተ ክርስቲያን መሄድ፤ በክርስትና ስም ችግረኛን መርዳት፤ ወንድምን መውደድና ሥጋ ወደሙ መቀበል መልካም መሆኑን የማያውቅ አለ? በጣም

የሚያስገርመው ደግሞ እንዲህ ዓይነቱን ሰው ገነት ለማስገባት ሲባል ስንቱን የቤት ቀዳዳ መሸፈን የሚችል ገንዘብ አጉል ማቅለጡ ነው።

“ሰው ዓለሙን ሁሉ ቢያተርፍ ነፍሱንም ቢያጎድል ምን ይጠቅመዋል? ውይስ ሰለነፍሱ ቤዛ ምን ይሰማል?” (ማቴ 16:26) በማለት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በማይሻር ቃሉ ሰው ነፍሱን በገንዘቡ ሊታደጋት እንደማይችል ወይም ገንዘቡ ለነፍሱ ቤዛ ሊሆናት ብቃት እንደሌለው በማስረገጥ ተናግሮ እያለ በመዋዕለ ሥጋዊው ያልተቀበለውን ጽድቅ ከሞተ በኋላ ለማሰጠት ገንዘባቸውን ያለ አግባብ ለበላተኛ የሚያባክኑ ወገኖቻችን ለአስተዋይ ሰው እንደ ሰደድ አላት የሚለበልብ ጉዳይ ነው።

ስለዚህም እግዚአብሔር የሚወደውን ተቀዳሚና ተከታይ የሌለው አንድያ ልጁን በመስቀል ላይ አሳልፎ ሰጠ። አዲስ ኪዳንን ስናነብ የደህንነትና የሥርዐት፣ የመንፃትና የመቀደስ ዋናው ቁልፍ የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ብቻ ነው።

መጽሐፈ ግንዛቤ አሁንም ይቀጥልና ከአዳምና ከሔዋን ጀምሮ እስከ አዲስ ኪዳን ያሉትን ታዋቂ ሰዎች ስም እየጠራ ይህች ሲኦል የገባቸውን ገርትምት ነፍስ በጸሎታቸውና በስማቸው ማራት ይላል። (ገጽ 147-148) ለመሆኑ ሰዎችን ከሰኦል ለማዳን አዳምና ሔዋን ያቀረቡት ጸሎት ምንና የት ነው? የብሉይ ኪዳን ሰዎች ሁሉ እንኳን ሌላውን ሊያድኑ ለራሳቸው እንኳ የተመኙትን የተስፋ ቃል አላገኙም ነበር። (ዮሐ 11:39) ሰው ሁሉ በአዳም ምሳሌ ስለ ተወለደ እንደ ሰው አእምሮ ምንም አፈራም ተብሎ

የሚገመት ሕዝብ እንኳ በኃጢአት ተረግቦ እንደሚወለድ የዚህም መግለጫ ሞት እንደሆነ።

ሊቀ አቡልዲስም፡-

« እስመ ኃጢአት የንድር ውስተ ሰብእ ወሞት ይተልዎ። ወሶበ አበሰ አዳም ወለደ ዘከመ አምሳሊሁ ወእምሁአቱ መዋዕል በጽ ሳዕል ከሶሎ አሐዱ ትእዛዝ እምነበ እግዚአብሔር ዘይብል መሬት አንተ ወትገብእ ውስተ መሬት።

ትርጓሜ፡ ኃጢአት በሰውነት ውስጥ አሮአልና ሞትም ይከተለዋል። አዳም በበደለ ጊዜ በመልኩ ምሳሌ ወለደ። ከዚያን ጊዜ አንሥቶ ከእግዚአብሔር ዘንድ አፈር ነህና ወደ አፈር ትመለሳለህ የሚል ትእዛዝ ወደ አያንዳንዱ ሰው ዘንድ መጣ ደረሰ፡ ብለ-አል። ኤር 3:24፤25።

የምንወደውን መልካሙን ነገር እንናናደርግ ከልክለ የምንላውንና እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰውን እንድናደርግ የሚያስገድደን ይህ መጥሮ የተወረሰው ኃጢአት ነውና በኢየሱስ ክርስቶስ ለሌለ ሁሉ በዘላለማዊ ገዝም ያስሎንናቸዋል። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር በሕይወት መንፈስ ሕግ የሚመላለሱት ሁሉ ድል እንዲነሱት ሲል አርሱ ያለንበት አሮጌ ሰውነት በክርስቶስ አካል በመስቀል ላይ ቀጣውና ኩነነው። ኤፌ 2:13-17

« ብእሲ ኢይክል ያድንን ዓለመ ወሞቱ ለብእሲ ኢያንጽሕ እምኃጢአት ወኢይክል መኑዂ እምሰብእ ያብጥል መዊተ ወያብርሃ ላሕይወት በከመ ይቤ ዳዊት መኑ ውእቱ ሰብእ ዘየሐዩ ወኢይሬእያ ለሞት ወመኑ ዘያደገና ለነፍሱ እምእደ ሲኦል

መዘኢክህለ ያድገን ነፍሱ እፎኑ መ ይክል ያድገን ካልዐ መዘኢይክል
 ያድገን አሐደ እፎኑ መ ይክል ያድገን ከሱ ዓለመ አሰመ
 ኃጢአት የነድር ውስተ ሰብእ ወሞት ይተልም ወሰበ አበሰ አዳም
 ወለደ ዘዘመ አምሳሊሁ። ትርጓሜ፡ ሰው ዓለምን ለማዳን
 አይችልም የሰው መሞትም ከኃጢአት አያነጻም ዳዊት «ሕያው
 ሆኖ የሚኖር ሞትንም የማያይ ሰው ማን ነው? ከሲኦል እጅስ
 ነፍሱን የሚያድን ማነው? ሲል እንደተናገረ ሞትን ያጠፋ ዘንድ
 ሕይወትንም ያበራ ዘንድ የሚቻለው ለሰዎች ይገኛልን? ነፍሱን
 ለማዳን ያልቻለ ከሆነማ ሌላውን ለማዳን እንዴት ይችላል? አንዱን
 ለማዳን ከልቻለስ መላውን ዓለም እንዴት ሊያድን ይችላል?
 ኃጢአት በሰው ውስጥ አድርጎልና ሞትም ይከተለውዋል አዳም
 በበደለ ጊዜ ሰውን የወለደው በራሱ አምሳል ነው። ብሉአል።
 ዘፍ5፥3

ጽርቅሉስም

«በእሲሰ ትሑት አድገኖ እምኢክህለ አሰመ ውእቱሂ ይፈዲ
 ምስሌን ዕዳ ወመልአክሂ ኢክገለ ተሣይጦተነ አሰመ አልቦቱ ቤዛ
 ሥጋ በዘይትቤዘወኑ።

ትርጉሜ፡ ወራዳው ሰው የገዛ አራሱ ከእኛ ጋር ዕዳን ስለሚከፍል
 ሊያድነን ባልቻለም መልአክም ቢሆን ስለእኛ ቤዛ የሚሆንበትን
 ሥጋ ስለሌለው ሊዋጀን አልቻለም። ብሉአል።

ስለዚህም እግዚአብሔርን ቀድሞውኑ ችላ ሳይል ኃጢአት

የምትሰራውን ነፍስ በገዛም ሞት ለመቅጣት ያስገደደው የፍትሐ
 ጽድቁ ቅዱስ ባሕርይ መቸም መቸ ሊለውጥ ስለማይችል ሰውን
 ለማዳን ቢወድ እንኳ አሁንም በፍትሐ ጽድቁ እንጂ በታላቅነትና
 በትእዛዝ ለማድረግ አልቻለም። ሚል 3፡6-7 መዝ 51 ፡4

የሣልስት ፍትሐት ገጽ 155-159

የሣልስት ፍትሐት ማለት ሟቹ በተቀበረ ወይም በሞተ
 በሦስተኛው ቀን የሚደረግ ፍትሐት ማለት ነው። በዚህ ዕለት
 ብዙ አህል ውሃ ስለማይመጣ ዳዊት ደጋሚዎች አይኖሩም በቅዳሴ
 ጊዜ ዋናው (ሠራኢ) ዲያቆን ቆላ 3፡1-12 ያነባል « ወእመሰ
 ተንሣክከመ ምስል ክርስቶስ ዘላዕሉ ንሱ ኃበ ሀሎ ክርስቶስ በየማነ
 እግዚአብሔር ይነብር ዘላዕሉ ሐልዩ ወዐ ዘበምድር . . . »

እማርኛው «እንግዲህ ከክርስቶስ ጋር ከተነሣችሁ ክርስቶስ
 በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀምጦ ባለበት በሳይ ያለውን እሹ በሳይ
 ያለውን አስቡ እንጂ በምድር ያለውን አይደለም ሞታችኋልና
 ሕይወታችሁም በእግዚአብሔር ከክርስቶስ ጋር ተሰውሮአልና
 ሕይወታችሁ የሆነ ክርስቶስ በሚገለጥበት ጊዜ በዚያን ጊዜ እናንተ
 ደግሞ ከእርሱ ጋር በክብር ትገለጣላችሁ። እንግዲህ በምድር
 ያሉትን ብልቶቻችሁን ግደሉ እነዚህም ዝሙትና ርኩሳት
 ፍትወትም ክፉ ምኞትም ጣኦትንም ማምለክ የሆነ መኅምጀት
 ነው። በእነዚህም ጠንቅ የእግዚአብሔር ቀኝ በማይታዘዙ ልጆች
 ሳይ ይመጣል . . . አሁን ግን እናንተ ደግሞ ቁጣንና ንዴትን

ክፋትንም ከአፋችሁም ሰድብን የሚያሳፍርንም ንግግር እነዚህን ሁሉ አስወግዱ እርስ በርሳችሁ ውሸት አትነጋገሩ አሮጌውን ሰው ከሰራው ጋር ገፋችሁታልና የሚታደሰውን አዲሱን ሰው ለብሳችሁታል (ክርስቶስን)

እንግዲህ እንደ እግዚአብሔር ምርጦች ቅዱሳን ሆናችሁ የተወደዳችሁም ሆናችሁ ምሕረትን ርኅራሄን ቸርነትን የዋህነትን ትዕግሥትን አድርጉ ይላል

በዚህ ምንባብ ውስጥ « የእግዚአብሔር ቀላ በማይታዘዙ ልጆች ላይ ይመጣል» ካለና ከቀላጣው የምንድነውም በኢየሱስ ክርስቶስ የመስቀል ሞት መሆኑ ከተነገረ ዘንድ ባለማመኑና ንስሐ ባለመግባቱ ምክንያት የእግዚአብሔር ቀላ በነደደበት ሰው ላይ የእኛ ድግምት ምን ባይ ነው? ይህን ለቆላስይስ ሰዎች የተጻፈውን ምክር በሕይወተ ሥጋ ለሌለ ወንድማችን ወይም እንደ መፅሐፈ ግንዘት አባባል በሲኦል ላለ ሰው በሦስተኛው ቀን ይህንን ቢነበብለት ምን ሊጠቅመው ይችላል? «ደመና ተበትና እንደሚጠፋ እንዲሁ ወደ ሲኦል የገባ ሰውም ተመልሶ አይወጣም » ተብሎ ተጽፏልና /ኢዮ 7:9/

2ኛ ንፍቅ ዲያቆን 1ጴጥ 2:24-25 ያለውን ያነባል በዚህ ምንባብ ውስጥም «ለኃጢአት ሞተን ለጽድቅ እንድንኖር እርሱ ራሱ በሥጋው ኃጢአታችንን በእንጨት ላይ ተሸከመ በመገረፉ ቀስል ተፈወሳችሁ። እንደበጎች ትቅበዘበዙ ነበርና እሁን ግን ወደ ነፍሳችሁ እረኛና ጠባቂ ተመልሳችኋል» የሚል እናገኛለን። የመጽሐፈ ግንዘት ጸሐፊዎች ስነምገስ ያላቸውን የመጽሐፍ ቅዱስ

ክፍሎች ለተለየ አላማቸው በመጽሐፋቸው ውስጥ መክተባቸው መጽሐፉ ተቀባይነት እንዲኖረው አያደርገውም «በመገረፉ ቀስል ተፈወሳችሁ» የሚለውን የጸጋ ቃልም ከፍትሐት ዓላማ ጋር አብሮ አይሄድም የዳነው በእርሱ የመገረፉ ቀስል መሆኑን ካመንን ዘንድ የፍትሐት ሥርዓት አያስፈልግምና።

3ኛ ንፍቅ ቄስ ሥራ 2:22-24 ያለውን ያነባል

4ኛ ዋናው ዲያቆን መዝ 37:20-22 ከሕዝቡ ጋር እያስተዛዘለ ይዜማል

5ኛ ዋናው ቄስ ዮሐ 11:1-45 ያለውን ያነባል ይህም ምንባብ የአልኦዘር በ4ኛው ቀን መነሣትን የሚናገር እንጂ ኢየሱስን በማመን ያልተፈወሰች ነፍስን በድግምት ከሲኦል ወደ ገነት መመለስ እንደምትችል የሚያሳይ አይደለም።

የሰባት ቀን ፍትሐት ገጽ 159-163

የሰባት ቀን ፍትሐት ደግሞ ሚቹ በሞተ ወይም በተቀበረ በሰባተኛው ቀን የሚደረግ ማለት ነው። በሰባተኛው ሥርዓተ ፍትሐት ላይ የሚነበቡትንም እንደሚከተለው አቀርባቸዋለሁ ዋናው ዲያቆን ሮሜ 6:3-6 ያነባል ምንባቡም «ሞቱንም በሚመስል ሞት ከእርሱ ጋር ከተባበርን ትንሣኤውን በሚመስል ትንሣኤ ደግሞ ከእርሱ ጋር እንተባበራለን ከእንግዲህስ ወዲያ ለኃጢአት እንዳንገዛ የኃጢአት ሥጋ ይሻር ዘንድ አሮጌው ሰዎችን ከእርሱ ጋር እንደተሰቀለ እናውቃለን የሞተስ ከኃጢአቱ

ጸድቆአልና» የሚል ነው። ታዲያ ይህ ኃጢአተኛን ለማጽደቅ የሚነበበብ ነው?

2 ንፍቅ ዲያቆን 2ኢጥ 3፡8-14 ያነባል ይኸውም «... ለአንዳንዶች የሚዘገይ እንደሚመስላቸው ጌታ ስለተሰፋ ቃሉ አይዘገይም፡- ነገር ግን ሁሉ ወደ ንስሐ እንዲደርሱ እንጂ ማንም እንዳይጠፋ ወደ ስለ እናንተ ይታገላል የጌታው ቀን ግን እንደ ሌባ ሆኖ ይመጣል ስለዚህ ወዳጆች ሆይ ይህን እየጠበቃችሁ ያለ ነቀፋ ሆናችሁ በሰላም በእርሱ እንድትገኙ ትጉ የጌታችንም ትዕግሥት መዳናችሁ እንደሆነ ቀጠሩ» የሚል ነው ይህም ምንባብ ሰዎች ከመሞታቸው በፊት በንስሐ ወደ ቸሩ አምላካችን እንዲመለሱ እንጂ ከሞቱ በኋላ ሰዎች ስለሚፈጽሙት ሥርዓተ ፍትሐት የሚናገር አይደለም እስከ አሁን እንደምንመለከተው የመጽሐፈ ግንዘት አዘጋጆችና ቄሶቻችን «ሊበሷት የፈለጓትን አሞራ ጅግራ ናት ይሏታል » እንደሚባለው ካልሆነ በስተቀር ተዝካርን ከእግዚአብሔር የተሰጠ ትዕዛዝ ለማስመሰል ከዘፍጥረት እስከ ዮሐንስ ራእይ ድረስ ቢያስነብዩንም ሰው ከሞተ በኋላ ንስሐ የገባ ወይም አንድ ሥርዓት ተፈጽሞለት (በተዝካር) የዳነ አናገኝም።

3ኛ ንፍቅ ቄስ ሥራ 17፡14-18 ያነባል

4ኛ ዋናው ዲያቆን «ወአንበፋኒ ውስተ አዘቅት ታሐተ፤ ውስተ ጽልመት ወጽላሎተ ሞት፤ ላዕሌየ ጸንዐ መአትኩ።» ትርጉም በጨለማና በሞት ጥላ ውስጥ በታችኛው ጉድጓድ አስቀመጡኝ በእኔ ላይ ቀጣህ ጸና መቅሰፍትህን ሁሉ በእኔ ላይ አመጣህ»

ማለት ነው መዝ 87፡6 ወገኖቼ ከእንዲህ ዓይነት የጨለማና የሞት ጥላ ኑሮ በክርስቶስ ደም ነፃ መውጣት ይቻላል « በእኔ የሚያምን ሁሉ በጨለማ እንዳይኖር እኔ ብርሃን ሆኜ ወደ ዓለም መጥቻለሁ። » ብሎ ተናገሮአልና ዮሐ 12፡46 ስለማያምን ሰው ግን «በልጁ የማያምን ግን የእግዚአብሔር ቀጣ በእርሱ ላይ ይኖራል እንጂ ሕይወትን አያይም።» ሲል እናገኘዋለን ዮሐ 3፡36

5ኛ ሙሉ ቄስ (ሠራኢ) ሉቃ 12፡35-53 ያነባል። ምንባቡም « ወይኩን ትኑተ ሐቄክሙ ወጎትወ መኃትዊክሙ ወገባችሁ የታጠቀ መብራታችሁም የበራ ይሁን እናንተም ጌታቸው መጥቶ ደጁን ሲያንኳኳ ወዲያው እንዲከፍቱለት ከሠርግ እስኪመለስ ድረስ የሚጠብቁ ሰዎችን ምስሉ ጌታቸው በመጣ ጊዜ ሲተጉ የሚያገኙቸው እነዚያ ባሪያዎች ብፁአን

ናቸው ይላል። ይህ ቃልም የሚያመለክተው ሰዎች ከመሞታቸው በፊት በንስሐ እንዲመለሱ ነው ጌታ ራሱ በማቴ 25፡1-13 ባለው ክፍል የተናገረው ለዚህ ዓይነተኛ ምሳሌ ነው

አምስቱ ሰነፎች ከአምስቱ ልባሞች ጋር ተወዳጁን ሙሽራ ይጠብቁ ነበር ልዩነታቸው ደግሞ ልባሞቹ የሚጠበቅባቸውን ሁሉ ይዘው ከእርሱ ጋር ወደ ሠርጉ ሲገቡ ሠነፎቹ ግን ምንም እንኳን ሙሽራውን የሚጠብቁ ቢሆኑም የሚጠበቅባቸውን አልያዙም ነበርና ከእርሱ ጋር ወደ ሠርጉ ቤት መግባት አልቻሉም ደጁ ከተዘጋ በኋላ መጥተው ቢያንኳኩ እንኳ «አላውቃችሁም» ብሎ መለሳቸው እንጂ አልተቀበላቸውም እነዚያ ወደጆቻቸውም እባክህን ይቅር በላቸው ከእኛ ጋር አንተን እየጠበቁ ነበርና ብለው

ምልጃ አላቀረቡም ሊያካፍሏቸውም አልቻሉም የአንዱ ጽድቅ ለአንዱ ሊሆን አይችልምና «ኃጢአትን የምትወራ ነፍስ እርሷ ትሞታለች ልጅ የአባቱን ኃጢአት አይሸከምም አባትም የልጁን ኃጢአት አይሸከምም የጸድቁ ጽድቅ በራሱ ላይ ይሆናል የኃጢአተኛውንም ኃጢአት በራሱ ላይ ይሆናል» /ሕዝ 18 ፡ 20/ ስለዚህም ምድረ ደብተራና ምድረ ጠምጣሚ ሁሉ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት እንዲወስድና በንስሐም ከእግዚአብሔር ጋር እንዲታረቅ መምከር ከዚህ መጽሐፍ አንባቢ ሁሉ የሚጠበቅ ተግባር ይሆናል «በኅ ነገርን አውቆ ለማይሠራት ኃጢአት ትሆንበታለች» ብሏልና።

የአሥራ ሁለት ቀን ፍትሐት ገጽ 163-166

በዚህ ዕለትም ከመዝሙረ ዳዊት « . . . ዘአኮ ሙታን ይሴብሐኩ እግዚአብሔር ወኢኩሉሙ አለ ይወርዱ ወስተ ሲኦል፣ንሕነ ሕያዋን ንባርኮ ለእግዚአብሔር እምይእዜ ወእስከ ለዓለም አቤቱ ሙታን የሚያመሰግኑህ አይደለም ወደ ሲኦልም የሚወርዱ ሁሉ እኛ ሕያዋን ግን እግዚአብሔርን ለዘላለም እናመሰግናለን።» የሚል ይነበባል

- 1ኛ በዚህ ዕለት በቅዱስ ሰአት ዋናው ዲያቆን 2ኛቆሮ1፡8-14
- 2ኛ ንፍቅ ዲያቆን ይሁዳ ከቁ 14-21
- 3ኛ ንፍቅ ቄስ ሥራ 5፡29-32
- 4ኛ ሠራኢ ቄስ ማር 13፡32-37 ያነባሉ

የሃያ ቀን ፍትሐት ገጽ 166-165

የሃያ (20) ቀን ፍትሐት በመጽሐፈ ግንዘት ከመጻፉ በቀር በአገልግሎት ሲውል አይታይም መጽሐፉ ግን የሚከተሉትን ዘግቦአል።

መዝሙረ ዳዊት 37፡1-22 « አቤቱ በቀጣህ አትቅሰፈኝ፣ በመሆኑም አትገሰጸኝ፣ ፋላጾችህ ወግተውኛልና እጅህንም አክብደህብኛልና ከቀጣህ የተነሣ ለሥጋዬ ጤና የለውም ከኃጢአቴም የተነሣ ለአጥንቶቼ ሰላም የላቸውም። ኃጢአቴ በራሴ ላይ ከፍ ከፍ ብሎአልና፣ እንደ ኮባድ ሸክምም በላዬ ከብዶአልና ከሰንፍናዬ የተነሣ ቀስሌ ሸተተ በሰበሰም እጅህ ጎሰቆልሁ ተዋረድሁም ሁል ጊዜም በትካዜ እመላለሳለሁ፣ ነፍሴ ሰድብን ተሞልታለችና፣ ለሥጋዬም ጤና የላትምና ታመምሁ እጅግም ተቸገርሁ።»

- ዋናው ዲያቆን 2ኛ ቆሮ 1፡ 15-24
- ንፍቅ ዲያቆን 1ጴጥ 5፡12-14
- ንፍቅ ቄስ ሥራ 18፡1-4
- ዋናው ቄስ ዮሐ 12፡24-29 ያነባል እነዚህ ጥቅሶችም ሆኑ መጽሐፍ

ቅዱስ በሙሉ ከምት በኋላ በሰዎች ስለሚደረገው ሥርዓት

አይናገርም።

የሠላሳ ቀን ፍትሐት ገጽ 169-172

የሠላሳ ቀኑ ፍትሐት እስከ አሁኑ ካየናቸው የፍትሐት ሥርዓታት ለየት የሚያደርገው ነገር የለም ልዩነቱ እህልና ውሃ (ጠላና እንጀራ) በርከት ብሎ ስለሚመጣ መጽሐፈ ግንዘት ባያዝዝም ደጋሚዎች ቄሶች፤ ደብተራዎችና ዲያቆናት በሙሉ ተሰብስበው መቶ አምሳውን ዳዊት ቢያንስ ሦስት ጊዜ ይደግሙታል በሠላሳና በአርባ ፍትሐት ላይ መጽሐፈ ግንዘት ዳዊት በሙሉ እንዲደገም አያዝዝም የነፍስ አባት ተብሎ ግን «ዛሬ ዳዊት በደንብ ስለሚደገምና ካህናትም ከተለያዩ ቦታዎች ስለሚመጡ እንጀራና ጠላ በርከት አድርጋችሁ እንድታመጡ አደራ እንዳታሳፍሩኝ ልጆቼ» በማለት ስለሚያዝዛቸውና « በጨው ደንደስ በርበሬ ተወደስ» እንደሚባለው በሚቼ ዘመዶች አቅርቦት ጓደኞቹን በማጥገብና በማርካት እንዲመሰገን ስለፈለገ ብቻ ነው ልጆች ወላጆቻቸው ትተውላቸው በሄዱት ሀብት ተጠቃሚ እንዳይሆኑ ባልወለደ አንጀት በረንዳ ላይ እስኪወድቁ ድረስ «ልጆቼ እንዳታደርጡ በርቱ» እያለ በሚያቆላምጥ ንግግር በላተኛው ለበላተኞች አሳልፎ መስጠት ተገቢ ያልሆነ ብቻ ሳይሆን ቂልነትም ጭምር ነው «እረኞችም ራሳቸውን እንጂ በጎኞችን ስላላሰማሩ . . . በጎኞችም ለምድር አራዊት ሁሉ መብል ሆነዋልና» የሚለውን የሕዝቅኤል ትንቢት ሳነብ ነቢዩ እግዚአብሔር ሕዝቅኤል በዝክርና በተዝነር እያመካኙ ሕዝባችንን የሚበሉና ምድራችንን በእስራት ቀንበር ተብትበው የያዙ ቄሶችንን በመንፈስ ትንቢት ያዩ

ይመስለኛል /ሕዝ 34 በሙሉ ይነበብ / ጠቢቡ ስለሞንም « መልካም ምክር ከሌለ ዘንድ ሕዝብ ይወድቃል» ብሎአል /ምሳ 11:14/ ስለዚህ ሕዝባችንን ከውድቀት ለማዳን ከኢያንዳንዳችን የሚጠበቅ ተግባር ምንድን ነው? በላተኞቹን መምከር ባንችል እንኳ እኩይ ተግባራቸውን በሰገነትና በአደባባይ መግለጥ ሲሆን ለዚህ መልካም ሥራ እግዚአብሔር ጸጋውንና ኃይሉን ብርታቱን እንዲሰጠን አጥብቀን መጸለይ ነው «ኢልያስ እንደ እኛ የሆነ ሰው ነበረ ዝናብ እንዳይዘንብ አጥብቆ ጸለየ በምድርም ላይ ሦስት ዓመት ከስድስት ወር አልዘነበም ሁለተኛም ጸለየ ሰማዩም ዝናብን ሰጠ ምድሪቱም ፍሬዋን አበቀለች» /ያዕ 5:17-48/ አስቴር በጾምና በጸሎት ወገኖችዋን ታድጋለች አስቴር 8:9

በሠላሳ የሚነበቡ የቅዱስ ምንባባት የሚከተሉት ናቸው

ዋናው ዲያቆን 2ጢሞ 2:8-19

ንፍቅ ዲያቆን 1ጴጥ 1:22-25 እና 2:1-8

ንፍቅ ቄስ ሥራ 10:39-46

ዋናው ቄስ ዮሐ 6:37-46 ያነባሉ

የአርባ ቀን ፍትሐት ገጽ 173-177

በ40ኛው ቀን የሚደረገው ሥርዓተ ፍትሐት በመጽሐፈ ግንዘት አዘጋገብ ከሌሎቹ ምንም አይነት ልዩነት የለውም ፍትሐት መቶ አምሳው ዳዊት ሲደገም በመዝሙሩ ውስጥ ምንም እንኳ ከፍትሐት ጋር የተያያዘ አንድ ጥቅስ ይኖርም እግዚአብሔርን የሚያመሰግን የእግዚአብሔርን ቸርነት ድንቅ ሥራው ታላቅነቱ

ተአምራቱ ትዕግሥቱ በጎ ስጦታው ሁሉ ይቅር ባይ መሆኑ ለሁሉም እንደሥራው የሚከፍል ለጻድቃን በረከትን ለጋጥእን ፍጹም የሚሰጥ መሆኑንና

የእግዚአብሔር ወልድ ሰው የመሆን ምስጢር ከሌሎች መጻሕፍት ይልቅ ሰፊ መልእክት የያዘው ይኸው መዝሙረ ጻዊት ነው። በእንጻፋ ደግሞ ነበዩ ጻዊት እግዚአብሔር ጠላቶቹን እንዲያጠፋለትና እንዲበቀልለት የጸለያቸውን የእርግማን ጸሎቶች በርካታ ናቸው ስለሆነም መዝሙረ ጻዊትን ለፍትሐት መገልገል ማለት ሟቹንና ቤተሰቡን «እርጉማን ይሁኑ የተባረኩም ይሁኑ» ብሎ መጸለይ ማለት ነው። «እኛ ግን የክርስቶስ ልብ አለን 1ቆሮ 2:16» ተብሎ በተነገረበት በጌታ አመትና ራሱ የምህረት ባለቤት የሆነው አማኑኤልም «በሰማያት ላለ አባታችሁ ልጆች ትሆኑ ዘንድ ጠላቶቻችሁን ወደዱ የሚረግሙአችሁንም መርቁ ለሚጠሉአችሁም መልካም አድርጉ ስለሚያሳድዱአችሁም ጸልዩ» /ማቴ 5:45/ ብሎ በተናገረበት 'እመተ ምሕረት ላይ ቆመን ሟቹንና ቤተሰቡን «ለትኩሻው ማዕደሙ መሥገርተ በቅድሚያው ወማዕገተ ዕቅፍት ለፍጻሆሙ ይጽለማ አዕይንቲሆሙ ወኢይርአይ። ወይትቀጽዕ ዘባናቲሆሙ በኩሉ ጊዜ ከዓው መፃተክ ላዕሌሆሙ ወይርከበሙ መቅሠፍተ አብያቲሆሙ፤ ወለከሙ ጌጋየ በዲበ ጌጋየሙ፤ ወኢይባሉ በጽድቅከ፤ ወይደምሰሱ እመጽሐፈ ሕያዋን፤ ወኢይጸሐፉ ምስለ ጻድቃን... ወጸማ ከናፍሪሆሙ ይድፍኖሙ፤ ወይደቅ ላዕሌሆሙ አፍሐመ አላት፤ ወትንጽሆሙ ውስተ ምድር፤ በምንዳቤ ከመ ኢይክሃሉ ቀዊሙ፤ በአማርኛሙ

ማዕዳቸው በፊታቸው ለመጥመድ ለፍጹ ለዕንቅፋት ትኩንባቸው፤ አይኖቻቸው እንዲያይ ይፈልጋሉ። ጀርባቸውም ዘወትር ይገብጥ መፃትህን በላያቸው አፍስስ፤ የቀጣህ መቅለፍትም ይሣኛቸው። ማደራያቸው በረሃ ትኩን በድንኳናቸው (በቤታቸው) የሚቀመጥ አይነር፤ በጎጢኢታቸው ላይ ጎጢኢትን ፈምርባቸው፤ በጽድቅህም አይግቡ። ከሕያዋን መጽሐፍ ይደምሰሱ ከጻድቃንም ጋር አይጻፉ። መዝ 68:22-28

በላይ ተማከሩ እንዳይጓደዱ አትተወኝ። የሚከብቡኝን ራስ የከንፈራቸው ክፋት ይክደናቸው የእሳት ፍም በላያቸው ይውደቅ እንዳይነሡም ወደ እሳትና ወደ ማዕበል ይጣሉ። ብለን ለምን እንራግማለን? («መዝ 139:9-10)

ይህ ሁሉ የእርግማን ናዳ እንግዲህ « ባንረስኩ እጄን ተነከስኩ» እንዲሉ ሟች ቤተ ሰባቸውን ለማጽደቅ ገንዘባቸውን በከንቲ በሚያበክኑ የሟች ቤተሰቦችና በሟቹ ሰው ላይ መሆኑ ነው። « ፍሃል ወዲህ ቀጥሎም ወዲያ» ይሉሃል እንዲህ ነው። ለነገሩማ በወንጌልም « ከእሾህ ወይን ከኩርንችትሰ በለስ ይለቀማልን እንዲሁ . . . ክፉ ዛፍ መልካም ፍሬ ማፍራት አይቻለውም የብሷል ማቴ 7:16-19» በሌላ ምዕራፍም «እናንተ የእፋኝት ልጆች ክፉዎች ስትሆኑ መልካም ለማድረግ እንዴት ትችላላችሁ? በልብ ሞልቶ ከተረፈው አፍ ይናገራልና » የሚል እናገኛለን ማቴ 12:34-35

ስለዚህ ማንኛውም ምእመን ወይም ካህን ከዚህ እርግማንና እሥራት ነፃ ለመውጣት በሕይወተ ሥጋ እያለ በኢየሱስ ጽሑፍ

ክቡር ደም ታጥቦ ወደ እግዚአብሔር ዙፋን በእምነት መቅረብ ይጠበቅበታል። መጽሐፈ ግንዘት እንዲሁ ራሱ ለሞቱ ሰዎች ፍትሐትና ምጽዋት መባም እንዲደረግላቸው ሲያዝዝ « ወዘንተ ዘንብል በእንተ አግብርተ እግዚአብሔር ባሕቲቶሙ ትርጉም፡ ይህንን ሁሉ ሥርዓት ያዘዝነው (የምንለው) መልካም ምግባር ላላቸው በእግዚአብሔር ልጆች ብቻ ነው። ወበእንተ ረሲአንሰ ለእመ ወህቡ ሎሙ ብዙን ምጽዋተ ወጸለዩ ሎሙ አልቦ ዘይበቀሶሙ እስመ ረሲአን እንዘ ሀለጢ በሕይወቶሙ። ትርጉም፡ ስለ ሰነፎች ኃጢአተኞች ግን ብዙ ምጽዋትና ጸሎት (ፍትሐት) ቢያደርጉላቸውም ምንም አይጠቅማቸውም በሕይወታቸው እያሉ ዝንጉዎች ነበሩና። ወእምድገረ ሞቶሙኒ አልቦሙ ምሕረት ከሞቱ በኋላም ምሕረት (ንስሐ) የላቸውም። እስመ አልቦ አድልዎ በጎበ እግዚአብሔር አላ ይፈድዮ ለኩሉ በከመ ምግባሩ። ለሁሉም እንደ ሥራው ይከፍለዋል እንጂ በእግዚአብሔር ዘንድ አድልዎ የለምና ይላል ገጽ 7 ። « ጅራፍ ራሱ ገርፎ ራሱ ይሞሃል» እንዲሉ ኃጢአተኛ ሰው ከሞተ በኋላ ፍሶች በሚያደርጉት ሥርዓተ ጸሎት ሥርዓት ያገኛል ባዩ ይኸው መጽሐፈ ግንዘት ሆኖ እያለ በአንድ በኩል ደግሞ «ወበእንተ ረሲአንሰ ለእመወህቡ ሎሙ ብዙን ምጽዋተ ወጸለዩ ሎሙ አልቦ ዘይበቀሶሙ። ስለኃጢአተኞች ግን ብዙ ምጽዋትና ብዙ ጸሎት ቢደረግላቸውም ምንም አይጠቅማቸውም» ብሎ መጻፍ በባም ያስገርማል።

መጽሐፈ ግንዘት ምድራችንን በእርግማንና በእሥራት ሽባ እንድትሆን ካደረጉት አዋልድ መጽሐፍት አንዱ ሲሆን ከላይ እንደተመለከትነው ወደ መንፈሳዊነት ያዘነበለ ዓርፍተ ነገር ይዞ መገኘቱም ያስገርመናል እንጂ እንደ መንፈሳዊ መጽሐፍ አድርገን እንድንቀበለው አያስገድድንም።

ለሕዝባችን ፍልሰት ምክንያት ከሚሆኑ ባህሎች አንዱ ተዝካር ነው «ተዝካር» ለመብላት ብለው ፍሶች የፈለሰቱት ሥርዓት መሆኑና ማንም ቢሆን ከሞተ በኋላ በሚደረግለት ሥርዓትም ሆነ በተለየ ቦታ (ገጽ 9) ስለተቀበረ ሊድን እንደማይችል ከመቶ ሃምሳው (50%) ሕዝባችን እየተገነዘበው ያለ ሲሆን ወደፊት የሚነሳው ትውልድ ደግሞ ሙሉ በሙሉ ሊያስቀረው ይችላል ብዬ እገምታለሁ። ለምሳሌ በደብረ ማርቆስ ከተማ ያሉ አንዳንድ እድሮች ዘንድ ተዝካር ማድረግ ይቅርና «ተዝካር» ተጠርቶ ሂዶ የሚበላ ሰውም እንዲቀጣ ተወስኖበታል (በ1993 የልደት በአል ቀን ከኢትዮጵያ ቴሌቪዥንና

ከፊድዮ ፋና ፕሮግራም የተወሰደ) እንዲህ ዓይነት አጋንንታዊ ባህል በአንዳንድ አካባቢዎች መቅረት ምድራችን የምትባረክበትና ወደ ባእዳን አገሮች ከመሰደድ የምትድንበት ዘመን መቃረቡን ያመለክታል።

የሰማንያ ፍትሐት

በመጽሐፈ ግንዘት ስለ ሰማንያ (80) ስለ መንፈትና ስለ አመታት ምንም የተደረገ ሥርዓት የለም እነዚህ ምንክልባት አልጠግብ

ባዮች የደነገጓቸው ናቸው ብዬ እገምታለሁ። ዛሬ እንኳ ቄሶቻችን ከባልስት እስከ መንፈቅና አመታት ድረስ በሚደረገው የተገዝተ ግብዣ ባለመርካት «መቃብር ምረቃ» የሚል ፈሊጥ አምጥተው ሕዝባችንን ሲበዘብዙት እንመለከታለን።

ልዩ ሥርዓት

1. መጽሐፈ ግንዘት አንድ ፊሳ በየመንገዱ የፍትሐት ድግምት እየተደረገለት ቤተ ክርስቲያን ከደረሰ በኋላ፡- ከዲቄና እስከ ጳጳስና ባሉት የሥልጣን ተዋረድ የነበሩ ሰዎች ሲሞቱ ፊሳቸው ቤተ መቅደስ ውስጥ ገብቶ በታቦቱ ፊት እንዲሰግድ ይደረጋል። ተራ ምእመን ግን ከቤተ መቅደሱ ውጭ ሆኖ ሥርዓተ ፍትሐቱ ይደረግለት ይላል።

መጽሐፍ ቅዱሳችን ደግሞ ፡- « ወለእለሰ ተወክፍዎ ወሀሶሙ ሥልጣን ወሉደ እግዚአብሔር ይኩኑ ለእለ አምኑ በስሙ» ይህ ማለት «ለተቀበሉት ሁሉ ግን በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው» ይላል ዮሐ1፡12

መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን ትልቁና የመጨረሻው ሥልጣን የእግዚአብሔር ልጅ የመሆን ሥልጣን ነው ይህ ሥልጣን ደግሞ ለተቀበሉትና በስሙ ለሚያምኑት ሁሉ ያለምንም መበላለጥ የተሰጠ ነው። ይኸው የልጅነት ሥልጣን ያለምንም መሥፈርት ሌባም ቢሆን ነፍሰ ገዳይም ቢሆን አመንዝራም ቢሆን ባሪያም ቢሆን ጪዋም ቢሆን አረማዊም ሆነ አይሁዳዊ ባመንበት ዕለት

የሚሰጥ የእግዚአብሔር ጸጋ ወይም ስጦታ ነው። ታዲያ እውነተኛው ሥልጣን ያለምንም አድልዎ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ወደ እግዚአብሔር ለሚመጡ ዑሉ የተሰጠ ነፃ ስጦታ ከሆነ በእስከራን ላይ የሚፈጠረውና የሚነሃደው ልዩነት ምን ዓይነት ነው? ጳጳስ፡ ቄስና ዲያቆን ከሞተ መቅደስ ውስጥ ይግባ የሚል የሥርዓት ልዩነት መደረጉም ያው ራሱን የቻለ የሰው ሥርዓት መሆኑን ይገልጻል። ለመሆኑ የአዲስ ኪዳን ቤተ መቅደስ ምንድን ነው? እውን እግዚአብሔር እንደ ብሔይ ኪዳን ዘመን የሰው እጅ በወራው መቅደስ ይኖራልን? ለነዚህ ጥያቄዎች መጽሐፍ ቅዱሳችን በቂ መልስ አለው « ኢታአምኑ ከመ ታቦቱ ለእግዚአብሔር አንትሙ ወመንፈስ እግዚአብሔር ላዕሊክሙ። ወዘሰ አማስኑ ቤተ እግዚአብሔር ሎቱኒ ያማሰኖ እግዚአብሔር። ወቤቱስ ለእግዚአብሔር አንትሙ ውእቱ ለሊክሙ ወቅዱስ ውእቱ ቤቱ ለእግዚአብሔር» ይላል በአማርኛው « የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እንደሆናችሁ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንዲኖርባችሁ አታውቁምን? ማንም የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ቢያፈርስ እግዚአብሔር እርሱን ያፈርሰዋል የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ቅዱስ ነውና ያውም እናንተ ናችሁ» ይላል /1ቆሮ 3፡16-17/

በአዲስ ኪዳን ዘመን በእንድም ምዕራፍ ቤተ መቅደስ ብሎ ሕንፃ የለም ወንጌላዊው ሉቃስ ሐዋርያው ጳውሎስ ለአቴና ሰዎች ያስተማረውን ሲጽፍ « ዘውእቱ እግዚአ ሰማይ ወምድር ወኢይነብር ውስተ ቤት ዘገብሮ እደ ሰብእ ወኢይትለአኮ እደ ሰብእ

ወኢይጽዕቅ ምንተኒ» ብሉአል

በአማርኛው « ዓለሙንና በእርሱ ያለውን ሁሉ የፈጠረ አምላክ እርሱ የሰማይና የምድር ጌታ ነውና እጅ በሠራው መቅደስ አይኖርም አንዳች እንደሚነድለው በሰው እጅ አይገለግልም አምላክ በሰው ብልሃትና አባብ የተቀረጸውን ወርቅ ወይም ብር ወይም ድንጋይ እንዲመስል እናስብ ዘንድ አይገባንም» ይላል ነው /ሥራ 17:24-25:29/

በ1ቆሮ 6:20 ላይም « ሥጋችሁ ከእግዚአብሔር የተቀበላችሁት በእናንተ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ ቤተ መቅደስ እንደሆነ አታውቁምን» የሚል እናገኛለን እንግዲህ የአዲስ ኪዳን ቤተ መቅደስ የሰው እጅ የሠራው ሕንፃ ሳይሆን በልዑል እግዚአብሔር እጅ የተሠራ የሰው ሁለንተና መሆኑን ከተረዳን ዘንድ ራሳችንን ለእግዚአብሔር ማዘጋጀትና ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ይጠበቅብናል ማለት ነው «የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል አባቴም ይወደዋል ወደ እርሱም እንመጣለን በእርሱም ዘንድ መኖሪያ እናደርጋለን» ተብሎ እንደተጻፈ /ዩሐ 14:23/

2. ማንኛውም ፊሳ ሥርዓተ ቁርባን ከተደረገለትና ስለ እርሱ መስዋዕት ከቀረበለት በኋላ አስቀድሞ ሊቀ ካህናቱ በድኑን ይሰማል ቀጥሎም ሕዝቡ ይሰማሉ:: /መጽሐፈ ግንዘት ፲፩/

በዚህ ተራ ቀጥሮ ላይ የተመለከትነው ሊቀ ካህናትና ምእመናን በየተራ አስከሬኑን መሳምና እጅ መንሣት እንዳለባቸው ይናገራል በመሠረቱ ዛሬ በዚህ ዘመን ኃጢአትን የሚያስተሠርይ ይቅር ባይ ሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ እንጂ ሌላ የአዲስ ኪዳን ሊቀ

ካህናት የለም - ሕጉ ደካም ያላቸውን ሰዎች ሊቀካህናት አድርጎ ይሾማልና ከሕግ በኋላ የመጣ የመሐላው ቃል ግን ለዘላለም ፍጹም የሆነውን ልጅ ይሾማል ተብሎ የተነገረለት አንድ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው ዕብ 7:28

በአዲስ ኪዳን ዘመን ሊቀ ካህናትነት ተብሎ የሚገኝ ሰዎች የኢየሱስ ክርስቶስን ሊቀ ካህናት የማይቀበሉ አይሁዳውያን (ፈራሳውያን) (እንጂ ክርስቲያን አይባሉም የምእመናን አለቃ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ መሆኑን ለማወቅ በቅድሚያ የአ.ኪ. ካህናት እነማን እንደሆኑ መረዳት ያስፈልጋል « እናንተ ግን ከጨለማ ወደ ሚደነቅ ብርሃኑ የጠራችሁን የእርሱን በኅነት እንድትነግሩ የተመረጠ ትውልድ የንጉሥ ካህናት ቅዱስ ሕዝብ ለርስቱ የተለየ ወገን ናችሁ እናንተ ቀድሞ ወገን አልነበራችሁም አሁን ግን የእግዚአብሔር ወገን ናችሁ እናንተ ምሕረት ያገኛችሁ አልነበራችሁም አሁን ግን ምሕረትን አግኝታችኋል::» ይላል 1ኤፕ 2:9-10 በክርስቶስ ደም የተዋጀ ማንኛውም ሰው ለርስቱ የተለየ ወገን የንጉሥ ካህናት ቅዱስ ሕዝብ» ተብሎ የሚጠራ ከሆነ የዚህ ሕዝብ አለቃ ካህን ደግሞ አንዱ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ መሆኑ ነው/ዕብ 4:14

3. በመቃብር ላይ ሥርዓተ ፍትሐት ከተከናወነ በኋላ «የምጽኦ አዝማዲሁ እምንዋዩ በአምጣኝ ይተከህሉሙ ወያቅሙ ቅድመ መምህሩ ወየሀቡ ምጽዋተ ለነዳያን ወለምስኪናን ለዕቤራት ወለ እኃለ ማውታ ወለቤተ ክርስቲያን ወይዝርጪ በቅድመ መምህሩ ከመይኩን መምህሩ ስምዐ በቅድመ እግዚአብሔር. . . ትርጉም:

የሚቼ ዘመዶች እንደአቅማቸው ለነዳያን ለችግራች ረዳት ለሌላቸው፤ እናት አባት ለሞቱባቸውና ለቤተ ክርስቲያን በነፍስ አባታቸው ፊት ይስጡ። መምህሩ በእግዚአብሔር ፊት ምስክር ይሆን ዘንድ እስመ ለእመ ጸሙ ወጽለዩ ወወዘሱ ሎቱ ምጽዋተ ዘእንበለ መባሕተ መምህሩ አልቦ ዘይበተዎ።

ትርጉም፡ ያለ ነፍስ አባት ሥልጣን ወይም ትእዛዝ የሚደረግለት ጸም ጸሎትና ምጽዋት ሁሉ ምንም አይጠቅመውምና። ይላል ገጽ 6 በዚህ ተራ ቁጥር ደግሞ የሚቼ ቤተሰቦች ስለሞተው ዘመዳቸው ብለው የነፍስ አባት በሚባለው ሰው ፊት ለችግራችና ለነዳያን ገንዘባቸውን እንዲበትኑ ሲያዝዝ የነፍስ አባት የተባለው ቄስ ወይም መነኩሴ በሌለበት ቢጸሙ፤ ቢጸልዩና ምጽዋት ቢሰጡ ግን ምንም እንደማይጠቅማቸው ይናገራል ይኸውም የመጽሐፉ ደራሲዎች ራሳቸውን በእግዚአብሔር ዙፋን አስቀምጠው የእግዚአብሔርን ክብር የወሰዱበት ሥርዓት መሆኑን ያመለክታል መጽሐፍ ቅዱስ «ለሰዎች ትታዩ ዘንድ ምጽዋታችሁን በፊታቸው እንዲታደርጉ ተጠንቀቁ ያለዚያ በሰማያት ባለው አባታችሁ ዘንድ ዋጋ የላችሁም. . . አንተ ግን ምጽዋት ስታደርግ ምጽዋትህ በሰውር እንዲሆን ቀኝህ የምትሠራውን ግራህ አትወቅ በሰውር የሚያይ አባትህም በግልጥ ይከፍልሃል. . . » ይላል ማቴ 6:1-7 ታዲያ ይህንን ሕያው የሆነ የእግዚአብሔርን ቃል በመቃወም የነፍስ አባት የሚባለው ቄስ በሌለበት የሚደረግ ጸምና ጸሎት ምጽዋትም ሁሉ ከንቱ ነው እንዴት ይባላል?

የሚቼ ጋቢ፡ ጳውሎስ፡ ጥሩ ጥሩ ልብሶች መቋሚያ (ዘንግ) ጥሬ ገንዘብም ሳይቀር በነፍስ አባትነት ስም የሚደረገው ዝርፍያስ ምንጩ ከዛት ነው? መጽሐፍ ቅዱስ «ራሳቸውን ለሚያሰማሩ ለእስራኤል እረኞች ወዋላቸው እረኞች በጎችን ያሰማሩ ዘንድ አይገባቸውምን? ሌላውን ትበላላችሁ ጠጉሩንም ትለብላላችሁ የወፈሩትን ታርዳላችሁ በጎቹን ግን አታሰማሩም። የደከመውን አላጽናናችሁትም የታመመውንም አላከማችሁትም የተሰበረውንም አልጠገናችሁትም የባዘነውንም አልመለሳችሁትም የጠፋውንም አልፈለጋችሁትም በኃይልና በጭቆናም ዝነኝታቸው» ይላል ሕዝ 34:2-4 ስለዚህ በጨካኝ ፈውስ አልባ እረኝነት ያለ ርንፍሪ ምእመናንን በየምክንያቱ እየበዘበዙ እንመራቸዋለን ከሚሉ የዚህ ዓለም ሰዎች ተለይተን በልቡ እጅግ ሩህሩህ ወደ ሆነው እውነተኛ ሊቀ ካህናት ወደ ኢየሱስ ልንፈልስ ያስፈልጋል ቄሶቻችን አለን ብለው የሚኩራሩበት የብሉይ ኪዳን ወይም የፈሪሳውያን ካህናትም እንደተሻረ ማወቅ ይኖርብናል በሕግ የሚሾሙትን የብሉይ ኪዳን ካህናት ስንመለከት ሥጋ ምንም ያህል ካህን ቢሆንና በሰው ፊት ንጹህ ቢመስልም በእግዚአብሔር ላይ የድፍረት ኃጢአት ከመፈፀም የማይመለስ መሆኑን ለመረዳት ያስችለናል። አፍኒንና ፈንሐስ የተባሉት የኤሊ ልጆች በመገናኛው ድንኳን ውስጥ ለመሥዋዕት ከሚቀርበው ሥጋ ለግል ጥቅም በማዋል እግዚአብሔርን ይበድሉ ነበር። ከዚህም በላይ ደግሞ በመገናኛው ድንኳን ከሚያገለግሉ ሴቶች ጋር ያመነዝሩ እንደነበር ተጽፏል (1ኛው 20:12-22) ታዲያ በእነዚህ ደካማ ሰዎች ፊት ኃጢአትን

መናዘዝ እንዴት ይቻላል? እንኳን በሞራ ገላጭነት በአስማተኝነት በመተት በድግምት በጥንቆላ መናፍስትን በመጥራት የተካኑና አውደ ነገሥትን እንገበው ቤት ለቤት እየዞሩ የሚያወናብዱ እን ንስሐ አልቦ ቀርቶ መላእክት እንኳ እግዚአብሔር በፈረደባት ነፍስ ጣታቸውን አይሰነዝሩም ሊሞክሩም አይደፍሩም። ደግሞ የእግዚአብሔር ቃል እንደሚነግረን ሕይወትና ሞት የሚታወቀው ከፀዕተ ነፍስ ማለት ነፍስ ከሥጋ ከተለየች በኋላ ሳይሆን በሕይወት እያለ ነው « እነሆ የመጻን ቀን አሁን ነው» ተብሎ እንደተጻፈው /2ቆሮ 6÷2/ በዮሐንስ መልእክትም « ልጄ ያለው ሕይወት አለው የእግዚአብሔር ልጅ የሌለው ግን ሕይወት የለውም» የሚል ግልጽና የማያሻማ ቃል እናገኛለን /1ዮሐ 5÷12/ ስለዚህ ምንም አይነት ኃጢአተኛ ነፍስ ትሁን የማጽደቂያ ቁልፍ በእጃችን ነው እያሉ በተሳሳተ አተረጓጎም

ሕዝባችንን ግራ የሚያጋቡ ቁሶች ሊያፍሩ ይገባቸዋል።

4. «ወይግበሩ ሎቱ ጸሎተ ፍትሐት ወቁርባን እምአመ አዕረፈ እስከ 40 ዕለት ወይጸልዩ ሎቱ ወያዕርጉ ዕጣን በበጉቱ ጊዜ በሌሊት ወባመዓልት። ካረፈበት ቀን ጀምሮ እስከ 40 ቀን ድረስ ጸሎተ ፍትሐትና ቁርባን ያድርጉለት በቀንና በሌሊትም ሰባት ሰባት ጊዜ ጸሎትና ዕጣን ያሳርጉለት። ወለእመ ኢተክህሎመ ይገበሩ ሎቱ እስከ አስርቱ ወክልኤቱ ዕለት ዝንቱ ኩሉ ይገበሩ ሎቱ በሳልስት ዕለት ከመትንሃኤሁ ለወልድ ትርጉም። በየቀኑ እስከ 40 ቀን ድረስ ሳያቋርጡ በቀን 7 ጊዜ ጸምና ጸሎት ምጽዋትም ማድረግ ካልተቻላቸው እስከ 12 ቀን ወይም እስከ

ሰባት ቀን ያድርጉለት ይህንን ሁሉ ካልተቻላቸው እንደ ወልድ ትንሃኤ በሦስተኛው ቀን ያድርጉለት ይላል።

ከላይ እንደተመለከትነው እንደ ሰው ከሞተ በኋላ ከተቀበረበት ዕለት ጀምሮ እስከ 40 ቀን ድረስ ያለምንም መቋረጥ በቀን ሰባት ጊዜ በሌሊትም ሰባት ጊዜ ሥርዓተ ፍትሐት እንዲደረግለት አገዛዝላል። እኛ የምናመልከው አምላካችን እግዚአብሔር ግን « ሳይጠሩ አመልሰላቸዋለሁ ገናም ሲናገሩ እስማችዋለሁ» ብሎ በሕዝቡ ጋር ቃል ኪዳን የገባ የሕያዋን አምላክ ስለሆነ እንደ በዓል (የተቀረጸ አምላክ) የ40 ቀን ጮኽት አያስፈልገውም እግዚአብሔር ለቃሉና እንደቃሉ ብቻ የሚወራ አምላክ በመሆኑ ኃጢአተኛ ነፍስን ለማጽደቅ በቀን ሰባት ጊዜ ብቻ ሳይሆን በቀን ሺ ጊዜ ቢጠሩትም መልስ አይሰጥም እንደ ፈቃዱ ለሚደረግ ምልጃ ግን ፍጡን ረድኤት ነው « እንደ ፈቃዱ እንዳች ብንለምን ይሰማናል» ተብሎ ተጽፏልና (1ዮሐ 5:14)

5. ወካዕበ በሰብአቱ ዕለት እስመ በሰብአቱ ዕለት ትበጽሕ ነፍስ ሰብእ ንበ ሳብዕ ሰማይ ቅድመ መንበሩ ለእግዚአብሔር እመሂ ዘጸድቅ ወእመሂ ዘንጥእ። ዳግመኛም በሰባተኛው ቀን ሥርዓተ ፍትሐቱን ያድርጉለት በሞት በሰባተኛው ቀን የኃጢአተኛ ሰው ነፍስም ሆነች የጸድቅ ሰው ነፍስ ወደ እግዚአብሔር ዙፈን ፊት ወደ ሰባተኛው ሰማይ ትደርሳለችና። ገጽ 6-7

በዚህም የምንመለከተው ኃጢአተኛውም ሆነ ጸድቅ ሰው ሲሞት ነፍሱ ከሞተበት ቦታ ተነሥታ ወደ እግዚአብሔር ዙፋን ወደ ሰባተኛው ሰማይ የምትደርሰው ሰባት ቀን ተዙዛ ነው ይላል ይህም

መጽሐፍ ቅዱስን ለሚያነቡ ሁሉ እንደተረት የሚቆጠር አባባል ነው መጽሐፍ ቅዱስ « ነገር ግን ጀርቻቸውን የሚያሳክስ ሰለሆነ እንደ ገዛ ምኞታቸው ለራሳቸው አስተማሪዎች ያዘማቻሉ እውነትንም ከመስማት ጀርቻቸውን ይመልሳሉ» ወደ ተረትም ፈቀቅ ይላሉ» ሲል ይገልጻል /2ጢሞ 4፡3-4/ እነዚህ የመጽሐፈ ግንዘት ደራሲዎች የእግዚአብሔርን ሕልውና ባይከዱም እንደ እግዚአብሔርነቱ መጠን ማለትም /ምሉዕ በኩለሂነቱ ወይም በሁሉም ሰፍራ መገኘት የሚችል የማይወሰን፣ በዚህ አለ፣ በዚያ ግን የለም የማይባል መሆኑን ግን አላወቁትም ነቢዩ ዳዊት «ከመንፈስህ ወዴት እሄዳለሁ ከፊትህስ ወዴት እሸሻለሁ ወደ ሰማይ ብወጣ አንተ በዚያ ነህ ወደ ሲኦልም ብወርድ በዚያ እለህ እንደ ንስር የንጋትን ክንፍ ብወስድ እስከ ባህር መጨረሻም ብበርር በዚያ እጅህ ትመራኛለች ቀኝህም ትይዘኛለች » ብሉአል ። መዝ 138፡7-10/ ልዕልናውን ለማመልከት በሰማይ የምትኖር አባታችን ሆይ ብንልም እግዚአብሔርን ውሱን አድርገን መናገራችን አይደለም እርሱ በዚህ አለ በዚያ የለም ወይም በሰማይ አለ በምድር ግን የለም የምንለው አይደለምና ለዚህም ነው ራሱ በነቢዩ አንደበት «እኔ የቅርብ አምላክ ነኝ እንጂ የሩቅ አምላክ

አይደለሁም ሰው በሰውር ቢሸሸግ እኔ አላየውምን? ሰማይንና ምድርንስ የሞላሁ እኔ አይደለሁምን?» ያለው ኢር 23፡23 የመጽሐፈ ግንዘት ተጠቃሚዎች ይህንን ሁሉ ካለማወቅ የተነሣ

ነው ነፍስ ወደ እግዚአብሔር ፊት መድረስ የምትችለው ሰባት ቀን ተገባ ነው ለማለት የደፈሩ።

ተግሣጽ ቀዳሚ

ወይ ለነ አሌ ለነ /ወዮልን ወዮታ አለብን/

በዚህ ንዑስ ርዑስ የምንመለከተው መጽሐፈ ግንዘት ከገጽ 194-212 «ተግሣጽ» በሚል የዘገበውን ምንባብ ነው።

ወይ ለነ አሌ ለነ ዘንገሩን አበዊን ኢሰማዕን ወዘገሠጽን ኢለበውን እስከ ሃቲ ፍዳ ረከበተን ወይ ለነ አሌ ለነ ከመ ሰዶም ወገሞራ ተመሰልን ትእዛዝ እግዚአብሔር በበይነ ቃለ መጽሐፍት ኢተለውን ፤(አሰርተ) ቃላተ ኢዐቀብነ።

ማለት ይህች ፍዳ (መከራ) እስክታገኘን ድረስ አባቶቻችን የንገሩንን አልሰማንም፣ ተግሣጾቻቸውንም አላስተዋልንምና ወዮልን ወዮታ አለብን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንቢ በማለት የመጽሐፍትን ቃል ባለማስተዋል፣ ፤ ቃላትን ባለመጠበቅ እንደ ሰዶምና ገሞራ ሰዎች መሰልን። ወዮ ወዮታ አለብን እስመ ሥጋ ምዕተን ወመንፈስ ተሞዕ ሥጋችን አሸንፎን መንፈሳችን ተሸንፎአልና (ሞቶአልና) ወዮልን ይላል። ከዚህ በላይ እንደተጻፈው ከሆነ እንደ ሰዶምና እንደ ገሞራ በግብረ ሰዶማዊ ዝሙት ሳይቀር ተጠላልፈው የወደቁ ሰዎች ቢኖሩ መድኃኒቱ በንስሐ ሕይወት ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ በመጠጋት የዘላለም ሕይወትን መቀበል እንጂ በሬሳው ላይ ይህንን ተግሣጽ ማንበብ ጥቅም የለውም እንዲሁም ለሰማዕያኑ (ለቀባሪዎቹም) ሆነ

ለሀዘንተኛው ቤተሰብ በየቀብሩ ቦታ ይህንን ምንባብ ማሰማቱም ዋጋ የለውም። የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ባለመቀበል መጽሐፍትንና መምህራንን ባለመስማት በአመጽኝነት ሕይወት ሲመላለስ የነበረውን ሰው ዳዊት ደግመን፤ ወልደ ማርያም፤ ወለተ ማርያም፤ ወ/ሚካኤል ብለን ስሙን ጠርተን ከሲኦል ወደ ገነት እንመልሰዋለን ማለት ከንቁ ምኞት ብቻ ሳይሆን ቂልነት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ « ሥራህን አውቃለሁ ሕያው እንደመሆንህ ስም አለህ ነገር ግን ሞተሃል ይላል» (ራዕ 3:2) ዛሬስ ስም አለን ግን ሕይወታችን እንደ ሰማችን ነው? በስም አንኖርም መገለጣችንም አይቀርም፤ አፍኒንና ፊንሐስ ሰማቸው ካህን ነበር ነገር ግን ምንም የማይረቡ ክፉዎች እግዚአብሔርን የማያከብሩ ሥርዓትን የማይጠብቁ አመንዝራዎችና ሊቦች ነበሩ፤

- ሷልል ለሰሙ በእግዚአብሔር የተቀባ ንጉስ ነው ነገር ግን በእግዚአብሔር የተቀባውን የሚያሳድድ፤ ጦር የሚወረውር፤ የማይታዘዝና ትዕግሥት የሌለው ሰው ነበር።

- ክቤሊሉም ስሙ የንጉሥ ልጅ ነው ነገር ግን በንጉሥ ላይ በድፍረት የተነሣ የንጉሥን ቤት ያረከበ፤ ንጉሥን ያሳደደ፤ እርሻን የሚያቃጥል ነፍስ ገዳይ ሰው ነበር። ይሁዳ ስሙ ደቀ መዝሙር ነው ነገር ግን ሊባ አስመሳይ ከሳሽ፤ በፍቅረ ንዋይ ጌታውን አሳልፎ የሚሰጥ ሰው ነበር። ሳውል (ጳውሎስ) ሳይለወጥ ሕግን የተማረ ሰው ነበር ነገር ግን በተግባር ሕግን ይቃወም ነበር። ስለዚህም ስም ብቻ ይዞ መኖር አያዋጣምና እንደ ሰማችን ሆነን መገኘት ይኖርብናል። የክርስቶስ አገልጋይ ማለት ሕዝብን

የሚያገለግልና ራሱን የሚያዋርድ እንጂ በሕዝብ እየተገለገለ ራሱን የሚያኮብር ለክርስቶስ የሚኖር ማለት አይደለም። (ማቴ 20:25 - 28፤ 16:24)

ተግሣጽ 1.2

«ወይ ለን አሌ ለን መጽሐፈ ሶዳሃ ጸዊራ ቆመት ነፍስኒ... መላእክተ ጽልመት ከዘቡኑ እንዘ የዐውዱኑ። ማለት የጨለማ ገዢች የጨለማ ሃይላትና ሥልጣናት አጋንንት በዙሪያችን ከበጠናል፤ ነፍሳችንም የዕዳ ደብዳቤዋን ተሸክማ ቆማለችና ወዮልን ወዮታ አለብኝ።

በእርግጥ ከንቁና የሰው ሥርዓት ብቻ የሆነ ተዝካርን ተስፋ በማድረግ ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ያልቀረቡ ሰዎች የሚጠብቃቸው እጣ ፈንታ ይኸው ነው። በክርስቶስ ለሆነን ለእኛ ግን መጽሐፈ እንደሚል ክርስቶስ የእዳ ደብዳቤአችንን ቀድሶ ከጨለማ አገዛዝ ነፃ አውጥቶናል ። በእኛ ላይ የነበረውን የሚቃወመንም በትእዛዛት የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው እርሱንም በመስቀል ጠርቆ ከመንገድ አስመዝገባል አለቅነትንና ሥልጣናትን ዝሬ ድል በመንግት (ትጥቃቸውን ካስፈታ በኋላ ምርኮኞች ሆነው በይፋ እንዲታዩ አደረጋቸው» ይላል አዲሱ ትርጉም) ተመልከት ቆላ 2:14-15) ታዲያ ኃጢአቱን በክርስቶስ ደም ያልተደመሰሰለት ሰው በተዝካሩ (በ40ውና በ80) ቀን በሚታረደው ወይም በሚፈሰው የበሬ ደም ሊደመሰሰለት እንዴት ይችላል? በእርግጥ አይችልም ምክንያቱም «ሊቀ ካህናትም ሁሉ

ዕለት ዕለት እያገለገለ ኃጢአትን ሊያስመግዱ ከቶ የማይችሉትን እነዚያን መስዋዕቶች (የፍየል ደም የቡን ደም የክርማዎች ደም የጊደር አመድ መባና መስዋዕት ልዩ ልዩ የመታጠብ ሥርዓቶች) ብዙ ጊዜ እያቀረበ ይውል ነበር። ይሁን እንጂ እነዚያ መስዋዕቶች የክርስቶስ ክቡር ደም በፈሰሰበት ዘመን ቀርቶ በዘመናቸው እንኳ አንድን ሰው ፍጹም ሊያደርጉት አልቻሉም ነበርና። ዕብ 10:4፤11 ሐዋርያው ዳውሎስ አሁንም በገላትያ

መልእክቱ . . . ነገር ግን ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንዲጸድቅ እንጂ በሕግ ሥራ እንዳይሆን አውቀን ሥጋን የለበሰ ሁሉ በሕግ ሥራ ስለማይጸድቅ እኛ ራሳችን በሕግ ሥራ ሳይሆን በክርስቶስ እምነት እንጸድቅ ዘንድ በክርስቶስ ኢየሱስ አምነናል። ሲል ተናግሮአል ገላ 2:15-16 በሌላ ምዕራፍም ይኸው ሐዋርያ «እጋው በእምነት አድኖአችኋልና ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም። ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለም . . . በእርሱ ሥራ ሁላችን በአንድ መንፈስ ወደ አብ መግባት አለንና» ኤፌ 2:8፤18 እንዲሁም « ኃጢአተኞችን ሊያድን ክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዓለም መጣ የሚለው ቃል የታመነና ሁሉ እንዲቀበሉት የተገባ ነው። ከኃጢአተኞችም ዋና እኔ ነኝ ስለዚህ ግን የዘላለምን ሕይወት ለማግኘት በእርሱ ያምኑ ዘንድ ላላቸው ሰዎች ምሳሌ እንድሆን ኢየሱስ ክርስቶስ ዋና በምሆን በእኔ ላይ ትዕግሥቱን ሁሉ ያላይ ዘንድ ምሕረትን አገኘሁ» ብሎአል /1ጢሞ 1፤15-16/ ስለዚህ የመዳን ቀን እሁን ነው ተብሎ እንደተጻፈው ከእያንዳንዳችን የሚጠበቀው

ኃጢአተኞችን ሊያድን (ሊያጸድቅ) በመጣው በክርስቶስ ኢየሱስ ብቻ ማመንና እንደ እማራጭ የምንወስዳቸው ኢመጽሐፍ ቅዱሳዊ ሥርዓቶችን በሙሉ ማስወገድ ነው። እንግዲህ በመብል ወይም በመጠጥ ወይም ስለ በአል ወይም ስለ ወር መባቻ ወይም ስለሰንበት ማንም አይፍረድባቸው እነዚህ ሊመጡ ያሉት ነገሮች ጥላ ናቸውና አካሉ ግን የክርስቶስ ነው ትዕትናንና የመላእክትን አምልኮ እየወደደ ባላየውም ያለ ፈቃድ እየገባ በሥጋዊም አዕምሮ በከንቱ እየታበየ ማንም አይፍረድባቸው . . . ከዓለማዊ ከመጀመሪያ ትምህርት ርቃችሁ ከክርስቶስ ጋር ከሞታችሁ እንደ ሰው ሥርአትና ትምህርት፣ አትያዝ፣ አትትመስ፣ አትንካ፣ ለሚሉት ትዕዛዛት በአለም እንደምትኖሩ

ስለምን ትገባላችሁ?» ተብሎ ተጽፏልና /ቆላ 2:16-23ተመልከት/

ዘለፋ ቀሳውስት

«ወይ ለኔ አሌ ለኔ ዘኢተዘበዘኔን ዕለተ ሞትኔ ወእርኮስን ሥጋኔ በዘመሙት ማለትም ዕለተ ሞታችንን ሳናስብ ሥጋችንን በዘመሙት አርክስናልና ወዋልን መጽሐፈ ዕዳሃ ጸዊራ ቆመት ነፍስኔ ነፍሳችን የዕዳ ደብዳቤዋን ተሸክማ ቆማለችና ወዋልን ወዋታ አለብን» «ሥጋሁ ቅዱስ ወደሞ ክቡር ይገባሉ ለካህናት አዘዘሙ ወእሉ ከሉሙ ተወፅዖ በሞት። እምብርሃን ጽልመተ አፍቀርክሙ ከመ ሲሞን መስርይ ወክመ ይሁዳ ረሲዕ ተመስልክሙ መኑ ያድገኝክሙ ወመኑ ይትወሐስክሙ

ትርጉም፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ካዘናትን ወይም ቄሶችን ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙን ይዳስሱና ይቆርሱ ዘንድ አዘዛቸው እነርሱ ግን በሙሉ በሞት ሥልጣን ተያዙ። ከብርሃን ጨለማን ወደዳችሁ እንደ ሲሞን ጠንቋይና እንደ ይሁዳ ሆናችኋልና ወዋላችሁ ማን ያድናችኋል? ማንስ ይዋላችኋል? «ለአዕባን ወለ ዕፀው ወለጣኦት ሰንደክሙ። ለድንጋዮች፣ ለእንጨት፣ ለጣኦት ሰንዳችሁ ወዋላችሁ።»

ገጽ 202 ዘለፉ ካዘናት በተሰኘው በዚህ ንዑስ ርዕስ የተዘረዘሩ ዓረፋተ ነገሮች የቄሶቻችንን ማንነት በመጠኑም ቢሆን አትተዋል በአገራችን ባህል ቂስ የፈለገውን ዓይነት ኃጢአት ሲወራ ቢገኝ ከእግዚአብሔር በቀር ማንም ሊወቅሰው ወይም ሊከለክለው አይገባም ይባላል ይህም አባባል ከራሳቸው ከቄሶች የመነጨ ኃጢአትን የመሸፈን ፈሊጥ ወይም ዘዴ ነው እንዲህ ባይባል ኖሮ ደግሞ በሕዝብ ፊት ሞገስን አግኝቶ መስቀል የሚያሳልምና የሚቀድስ ካዘን አይገኝም ነበር። «ይሻላታል ብዬ ገዳም ብሰዳት አባባሉባት» የሚለው ቅኔ ስንመረምረው እንኳ ዓለማዊ ከሚባለው ወገን ይልቅ በገዳም የሚኖሩ መናንያን መነኮሳት ምን ያህል የከፉ መሆናቸውን የሚጠቁም ቅኔ ነው። አባዳጊ የሌለው ልጅ ለብልግናው ወደር እንደሌለው ሁሉ ዘለፋን ወይም ተግሣጽን የማይቀበል ማንኛውም ሰው ደግሞ ምናምንቴ ነው። «ብረት ብረትን ይስለዋል ሰውም ባልንጀራውን ይስላል» ምሳ 27 : 17 ይኸው ጠቢቡ ሰሎሞን « ዘለፋን የሚጠላ ወይም የማይቀበል ይሞታል» ብሎአል /ምሳ 15:10/ ታዲያ የአገራችን ቄሶች ዘለፋን የማይቀበሉበት ምስጢር ምንድር ነው?

« እ ንጉሥ ፈታህክ በርዕስክ » ንጉሥ ሆይ እነሆ በራስህ ፈረድህ /2ሳሙ-12:7/ እንደተባለው ግን መጽሐፈ ግንዛቤ ጉዳቸውን ሁሉ ሲገልጠው እንመለከታለን « ሥጋዬ ቅዱስ ወደሞ ክቡረ ይግሥሁ ለካዘናት አዘዘሙ ወኦሉ ከሶሎሙ ተአጽጧ በሞት» ትርጉም ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙን ይዳስሱ ወይም ይቆርሱ ዘንድ ካዘናትን አዘዛቸው እነርሱ ሁላቸው ግን በሞት ሥልጣን ታወሩ» ይላል። መጽሐፉ ካዘናት ብሎ የሚጠራቸው የንባብና የዜማ መጽሐፍት የተማሩትን ወይም ከዲቁና እስከ ጽጽሰናና ፓትሪያርክነት ድረስ ያሉትን ሰዎች ብቻ ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በጸሎተ ሐሙስ ወይም በሞቱ ዋዜማ ላይ ስሙ ባልታወቀ በአንድ ግለሰብ ቤት እንጀራ አንስቶ ቆርሶ ሲሰማቸው «እንካችሁ ይህ ሥጋዬ ነው ለመታሰቢያዬ አድርጉት አለ እንዲሁም ከእራት በኋላ ጽዋውን አንሥቶ እንዲህ አለ ይህ ጽዋ ስለ እናንተ የሚፈለው በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው» ብሎአል /ሉቃ 22:19-20/ ሐዋርያው ጳውሎስም ከዚህ ወንጌል ተነሥቶ «አምጣኝ ትበልዕዎ ለዝንቱ ኅብስት ወትሰትይዎ ለዝንቱ ጽዋዕ ሞቶ ለእግዚአን ትዜንው እስከ አመ ይመጽእ» በአማርኛው ይህን እንጀራ በበላችሁ ጌዜ ሁሉ ይህንም ጽዋ በጠጣችሁ ጌዜ ሁሉ ጌታ እስኪመጣ ድረስ ሞቱን ትናገራላችሁና» ብሎአል 1ቆሮ 11:26 ስለሆነም ሥጋውና ደሙን የሚያዘጋጁና የሚቀበሉ ሁሉ ሞቱንና ትንሣኤውን መናገር ወይም መስበክ የሚችሉ ብቻ መሆን አለባቸው ማለት ነው። «ንዜኑ ሞተክ ወትንሳኤክ ቅድስተ » እንዲል ሞቱንና ትንሣኤውን

ማስተማር የማይችሉ ሰዎች ቁንጽል ዜማ ስለተማሩና የተረት መጻሕፍትን ስላንበቡ ወይም በሰው ሥርዓት ስለተሾሙ ብቻ ሥጋ ወደሙ አዘጋጅተው ቢቀበሉና ቢያቀብሉ የጌታ ሥጋና ደም ዕጻ አሰባቸው 1ቆሮ 11:26-32

መጽሐፈ ግንዘት «ትዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን እንዲጻሱ ካህናትን አዘዛቸው» ማለቱም ልብ ወለድ ነው ክርስቶስ በየቀኑ የሚሰዋ በግ ወይም ጸባ ሳይሆን ስለ ብዙዎች ኃጢአት አንድ ጊዜ ብቻ የተሰዋ የእግዚአብሔር በግ ነው «እርሱም እንደነዚያ ሊቃኑ ካህናት አስቀድሞ ስለራሱ ኃጢአት በኋላም ስለ ሕዝቡ ኃጢአት ዕለት ዕለት መሥዋዕትን ሊያቀርብ አያስፈልገውም ራሱን ባቀረበ ጊዜ ይህን አንድ ጊዜ ፈጽሞ አድርጎአል» /ዕብ 7:27/ እንዲሁም «እርሱ ግን ስለኃጢአት አንድን መሥዋዕት ለዘላለም አቅርቦ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ» /ዕብ10:12/ ተብሎ እንደተነገረሉት በሰማያት በግርማው ዙፋን ቀኝ የተቀመጠውን ኢየሱስን የወንበደዎች ዋሻ ተብሎ በተነገረባት ቤተ መቅደስ እሁድ እሁድ እንደሚሆን ማለት ከሞኝነት ያለፈ ቴልነት ነው። ደግሞም በአዲስ ኪዳን እንደ ሰው ሥርዓት የተሾመ እንጂ እንደ እግዚአብሔር ቃል ካህን ሆኖ በሞት ሥለጣን የተያዘ ሰው አይኖርም «እንግዲህ ልጆቼ በሥጋና በደም ስለሚካፈሉ እርሱ ደግሞ በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት

እንዲሸር ይኸውም ዲያቢሎስ ነው ቤሕይወታቸውም ሁሉ ስለ ሞት

ፈርሃት በባርነት የተሰማሩ የነበሩትን ሁሉ ነፃ እንዲያመጣ በሥጋና በደም እንዲሁ ተካፈሉ ተብሎ ተጽፏልና ዕብ12:14

መጽሐፈ ግንዘት አሁንም ካህናትን ወይም ቴሶችን ሲዘልፍ «እምብርሃን ጽልመተ አፍቀርክሙ ከመ ሲሞን መስርይ ወክመ ይሁዳ ረሲሶ ተመሰልክሙ መኑ ያድንክሙ ወመኑ ይትወሐስክሙ» ለአሰባን ወለ ሶፀው ወለጣላት ሰገድክሙ ወይ ለክሙ አሌ ለክሙ» ትርጉም፡- ከብርሃን ጨለማን ወደዳችሁ እንደ ሲሞን ጠንቋይና እንደ ዝንጉ ይሁዳ መሰላችሁ ማን ያድናችኋል? ማንስ ይዋሳችኋል? ለድንጋይ፣ ለእንጨትና ለጣላት ለገዳችኋልና ወዮላችሁ ወዮታ አለባችሁ መጽ/ግን ገጽ202 በእርግጥም ከብርሃን ይልቅ ጨለማን የሚወዱ እንደ ሲሞን በጥንቅላ የሚተዳደሩና እንደ ይሁዳ በግንዘብ የሰከሩ ሰዎች ማን ያድናቸዋል? ማንስ ይዋሳቸዋል? ብክርስቶስ ኢየሱስ ላመንንና በብርሃን ለምንመላለስ ለእኛ ግን አስተማማኝ የሆነ ጠበቃና ዋስ አለን /ዮሐ 2:1/ ራሱን ስለ በጎቹ አሳልፎ የሰጠ እረኛ አለን /ዮሐ 10:11/ ደግሞም «ብክርስቶስ ኢየሱስ ላሉት አሁን ኩነኔ የለባቸውም» ተብሎ ተጽፏል ሮሜ 8:1

ስለሆነም ብልሃተኛ ለሠራውና ላበጸጀው ድንጋይም ሆነ እንጨት እየሰገዱ በዘመናቸው ሁሉ የሰማይ አምላክ እግዚአብሔርን የሚያሳዝኑ ወገኖች ከኩነኔ፣ ከፍርድና ከእግዚአብሔር ቀጣ ማምለጫ የሆነው ክርስቶስን መቀበል ይገባቸዋል /ዮሐ 3:18-19/ እግዚአብሔር ያለግወትን ወራት አሳልፎ አሁን በየቦታቸው ንስሐ ይገቡ ዘንድ ሰውን ሁሉ ያዝጋልና /ሥራ 17:30/ ወደውና ፈትደው

ራሳቸውን በዘርቦቶች ለእግዚአብሔር ካላሰጡ ግን የእግዚአብሔርን እውነት በውሸት ስለ ለወጡ በፈጣሪም ፈንታ የተፈጠረውን ስላመለኩና ስላገለገሉ እርሱ ደግሞ በልዩነት ፍትወት ፈጽመው ወደ ርኩሶነት ይገቡ ዘንድ ለማይረባ እዕምሮ አሳልፎ ይሰማቸዋል ለሮሜ 1:24-32 ይነበብ/

ሣልስ ተግሣጽ ገጽ 208

«ሣልስ ተግሣጽ ዘይትነበብ ባዕለ ምውታን ለኩሉ ሕዝብ ኢይድንን ኩሉ ዘሥጋ እመከራቲሁ ለሞት መሣጢ ዘኢይፈርህ ወዘኢያገፍር... ኢኬ ንዋይ ኢይበቀሶ ወኢምልክና ነገሥት ኢይገፍፅ። ወኢኃይል ኢይክልፅ ወኢተንባሊ ኢይትዌከፍ ጌዜ ብጽሐተ ሞት። ጥቀ ዕፁብ ሰዓተ ምጽአትከ ወጥቀ ዕፁብ ሰክዮትከ ወጸሕቅከ ወሕሱም ፍናከ ወእንትኩ ለዐተ ንዘን ዕፁብ ወትፈልጥ ማዕከለ አበው ወውሉድ ወአዋልድ ወአጎው ወአጎት ወወራዙት »

በኢማርኛ፡ በሞቱ ሰዎች ሁሉ ላይ የሚነበብ ሦስተኛ ተግሣጽ፡ የማይፈራና የማያፍር ከሆነ ከነጣቂ ሞት መከራዎች፡ ሥጋ ሁሉ ኢይድንም። ሞት መምጫው በደረሰ ጊዜ ገንዘብም አይጠቅምም የነገሥታት ሥልጣኔም አያስቀረውም። ኃይልም አይከለክለውም አማላጅም አይቀበልም። ሞት ሆይ የመምጫህ ሰዓት ፈጽሞ ጭንቅ ነው ክስህና ትጋትህ ወይም ችላህም ፈፅሞ ጭንቅ ነው አካሄድዎም የከፋ ነው። አባቶችና ልጆች ወንድሞችና እህቶች ወጣቶችንም ሁሉ የምትለይበት ወይም የምትነጥቅበት ያች የገዢ

ሰዓትም ጭንቅ ነት «እስመ ኩሉ ለለጃጃ የገዢን በእንተ ዕበየ ርክቡቱ» እያንዳንዱ ስለደረሰበት ታላቅ ነገር ያዝናልና

«ወኢኬ አብ ኢይቤዙ ወልዶ። ወኢ እሁ እጎዋሁ። ወኢገብር ኢይቤዙ አገዚኡ። አላ ኩሉ ብእሲ ይትፈደይ በበምግባሩ ወባዕልኒ ዘሠናይ ተግባሩ ወሕርቱም ዘሐርተሞ ዳሕጽ ኢይረክብ ባሕተ እስመ ኢተነሰሐ ወንዘን እምድጎሪ ሞት ኢይበቀሶ። እስመ ሞት እምድጎሪ ወረደ ኢይምሕር በእንተ ብካይ ወኢይሰምዕ እምሰካዪ አሌ ሉቱ ለዘኢተደለወ በነፍሱ እምቅድመ ምጽአቱ ለሞት»

በኢማርኛ፡ አባት ልጁን አይቤኸም ወንድም ወንድሙን ባሪያም ጌታውን አያድንም ሰው ሁሉ እንደየ ሥራው ይከፍለዋል እንጂ መልካም ምግባር ያለው ባለጸጋም ቢሆን ዳጡ (ሰሕተቱ) ያጎላቁለው ንስቋላም ቢሆን ዕረፍትን አያገኝም ንስሐ አልገባምና ከሞት በኋላ ንዘንም አይጠቅምም ሞት ከመጣ በኋላ በለቅሶ ብዛት (ሰለ ለቅሶ) አይምርም፤ ተማጣኝ (አማላጅንም) አይሰማም ሞት ባይመጣበት ሰለ ነፍሱ ያልተዘጋጀ ሰው ወዮለት

« አ እኑ እገዚእ ኢይክል ጃሂ እምሰብእከ ወውሉድከ ወማእምራኒከ ወወባልትከ ወአጋዋከ ወአዝማዲከ ወእሊእከ የሀብ እምክብራቲከ ወኢሰንቀ እምንዋይከ ዘእንበለ መግነዝ ወትነብር ውስተ መቃብር ምስለ ምግባሪከ ለዝሉቱ»

አማርኛ፡ ጌታ የሆንክ ወንድም ሆይ ከሰዎችህ፤ ከልጆችህ ከአዋቂዎችህም ከንደኞችህም ከወንድሞችህም ከዘመዶችህም አንድ

እንኳ ከመገንዘብ በስተቀር የአንት ከሆኑ ስለ ክብርህ ከገንዘብህም ስንቅን ሊሰጥ አይችልም።

እንባቢያን በዚህ ክፍል የተመለከትናቸው ዓ/ነገሮች መጽሐፈ ግንዘት ከተጻፈበት ዓላማ ጋር አብረው መጽ/ግን ገጽ 207-210 ሊሄዱ የሚችሉ አይደሉም። ምንክልባትም ባለማስተዋል የገቡ ሊሆኑ ይችላሉ።

ኢየሱስ ክርስቶስ ሰዎች በጥረታቸውና በገንዘባቸው ራሳቸውን ሊያድኑ እንደማይችሉ ገልጾልኝ (ማቴ 19፡25-26) ሰዎች በኃጢአት ላይ ከሚወርደው የእግዚአብሔር ቀጣ ራሳቸውን ሊያድኑ አይችሉም ማንም ሰው እግዚአብሔር በኃጢአት ከሚሰጠው የሞት ብያኔ ሊያድኑ የሚችል ብቁ የሆነ ተግባር ሊያከናውን አይችልም። ከላይ የተመለከትናቸው የመጽሐፈ ግንዘት የተግሣጽ ክፍልም በመጠኑም ቢሆን ይህንኑ ያንጸባርቃሉ « አባት ልጄን፣ ልጅ አባቴን፣ ወንድም ወንድሙን፣ ባሪያ ጌታውን፣ ጌታም ባሪያውን ማዳን አይችልም ከሞት በኋላ ንስሐ የለውምና ወደ መቃብር ሲወርድ እንኳ ከተገነዘበት በስተቀር የሚወስደው ነገር የለውም» ብሏልና ገጽ 208።

ስለሆነም «ሞኝ የተከለውን ብልህ አይነቅለውም» እንደሚባለው ኢላማንያን የሆኑ ክርሳሞች የተከሉት ሥርዓተ ፍትሐት እኛ አማኞቹ ባንነቅለው እንኳ መቃብር ትውልድ ገፍትሮ ይጥለው ዘንድ ባንድ እግሩ እንዲቆም ማድረጋችን ይበል የሚያሰኝ በጎ ጅምር ነው። ከሞት በኋላ በሚባከነው ገንዘብ መዳን የሚቻል ቢኖን ኖሮ ብልሆኔ የእገራችን ባለጸጋዎች ደብረ ሊባኖስ፣ ገሽ

ማርያም፣ ላሊበላ፣ ጣና ሐይቅ፣ ዝቋላ አቦና ዋልድባ ገዳም በመሳሰሉት ቦታዎች በመቀበራቸው ሲድኑ ደሃው ግን ማጽደቂያዎች ናቸው ተብሎ ወደ ሚንገርላቸው ወደ እነዚህ ቦታዎች ሂዶ መቀበር ይቅርና በቁመናው እንኳ በልቶት የሚያድረው ቁራሽ እንጀራ በማጣቱና ሲሞትም በገንዘብ እጥረት ምክንያት ተዝካር የሚያወጣለት ባለመኖሩ ሲኦል ውስጥ ለዘላለም ተዘግቶ ይኖራል ማለት ነው። እንደ ቄሶችን ትምህርት። እንግዲህ በዓይናችን ዓይተን በልባችን ከምንፈርደው እውነት አንጻር በገንዘብ የሚጸደቅ ቢሆን ኖሮ ደሃውን ምን በዋጠው ነበር? ሀብታም ሆኖስ የሚኮነን ማን ነው? አምላካችን እግዚአብሔር ይክበር ይመስገንና በገንዘብ ለዘር ማንዘር የሚተርፍ ጽድቅ ቀርቶ ለግል የሚሆን ቅንጣት ጽድቅ አልሠራም ይልቅስ “ኃጢአትን የምትሠራ ነፍስ እርሷ ትሞታለች” ብሎ በመናገር ፍትሐ ጽድቁን አሳይቶለል። (ሕዝ.18÷20)

ተዝካር በአዋልድ መጻሕፍት

በአዋልድ መጻሕፍት ማለት ከመጽሐፍ ቅዱስ (66) ውጭ ባሉት መጻሕፍት ማለት ነው።

አዋልድ ማለት እንስታይ ጾታ ሆኖ ልጆች ማለት ሲሆን ትርጉሙ እንደሚያመለክተው ከሙሉ እድገት ያልደረሱ ማለት ነው። መጻሕፍቱንም አዋልድ ሲሏቸው “የልጅ ነገር እንዲሉ” ስለሃይማኖታዊ ጉዳዮች ምስክር የመሆን ብቃት የሌላቸው መሆናቸውን ያስረዳል። በሌላ በኩልም “አፖክሪፋ፡- ሰውር ድብቅ” የሚለው የግሪክ ቃል ለእነዚህ መጻሕፍት የተሰጠ ስያሜ ስለሆነ

የሚነሱ ጥያቄዎችን ለመመለስ ክርክሮችን ለመዳኘት የማይበቁ የንዳ መጻሕፍት እንደሆኑ የሚያመለክት ትርጉምን ይዟል(ኪዳነ ወልድ ክፍሌ መጽሐፈ ሰዋስው ወግሥ ገጽ 19 እና ጮራ መንፈሳዊ መጽሔት ቁጥር 20 ገጽ 5)

ወደ ጥንተ ነገራችን እንመለስና ተዝካር በአዋልድ መጻሕፍት ስንል ከ66ቱ ውጭ ባሉት ማንኛውም መጻሕፍት ማለታችን ሲሆን ከሞት በኋላ ንስሐ እንደሌለና ሰው በገዛ ገንዘቡ ድኅነት ነፍሱን ሊያገኝ እንደማይችል ይማሉ ለማለት ያህል እንጂ መጻሕፍቱ ስሕተት የለባቸውም ማለትን አይደለም ለምሳሌ ፍትሐ ነገሥት የሚ ባል የሥርዓት መጽሐፍ ቀላውስትና ዲያቆናት አፍርሰው መቀደስ እንደሚችሉ ሲናገር ቤተክርስቲያኒቱ ግን አልተቀበለችውም። ስለዚህም እንደ አርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ሥርዓት ይህ ትልቅ ስሕተት ነው። አንቀጽ 48 ቁ 1742-1745

ለሰው ዋስ የሆነ ቄስ ቢኖር ከክህነቱ ይሻር እን 9÷316
ጠላ ቤት ገብቶ የጢጧ ቄስም ሆነ ዲያቆን ከክህነቱ ይሻር 9÷120
ለምጽ የያዘው ሰው ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አያገልግል 9÷335
የቅዳሴ ልብሶች ንጫጭ ብቻ ይሁኑ ዝንጉርጉር አይሁኑ እን 12÷479
ዜግነቱ ኢትዮጵያዊ የሆነ ሰው ጳጳስ ሊሆን አይገባውም እን 4÷50-51
አመንዝራና አመንዝራይቱ ይገደሉ እን 45÷1587
ይህ ሁሉ በ318 ሊቃውንት የተደነገገ ነው ተብሎ በሚነገርለት የሕግ መጽሐፍ ላይ ስለተገኘ ብቻ ዓሜን ብለን ከተቀበልነው የክርስትና ትርጉም አልገባንም ማለት ነው።

በሌላ መጽሐፍም “እግዚአብሔር መላእክትን ዓዳም ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለምና ረዳት እንፍጠርለት” ብሎ እንዳማከራቸው የሚናገር ክፍል እናገኛለን። መጽ ኩፋሌ 4÷4 ስለዚህ አዋልድ መጻሕፍት ተዝካርን ቢደግፉትም ባይደግፉትም ምስክርነታቸው ብቁ እንደማይሆን ብንገነዘብም በቆሻሻ መጣያ የተገኘ ወርቅ አንስተን እንደምንጠቀምበት ያህል የሚከተሉትን ቃላት ልንጠቅምባቸው እንችላለን።

“የምትሞቱባትን ቀን አስቡ ነፍሳችሁ ከሥጋችሁ በተለየች ጊዜ ገንዘባችሁንም ለሌላ በተዋችሁ ጊዜ ወደ ማታውቁት ኃዳም በሄዳችሁ ጊዜ የምትመጣባችሁን መከራ አስቧት” በማለት ሰው አስቀድሞ ንስሐ መግባት እንዳለበት ያሳያል መጽ/መቃብያን ሣልስ 6÷1
“ኃጢአተኞች ሰዎች ወዮላችሁ የምትሞቱባት ቀን ሳትደርስባችሁ ለራሳችሁ አልቅሱ ወደ እግዚአብሔር በደረሳችሁ ጊዜ ያለ መከራና ያለ ደዌ በተድላና በደስታ ትኖሩ ዘንድ ዘመናችሁ ሳያልፍ ባለ ዘመናችሁ ንስሐ ግቡ እንጂ ከሞታችሁ በኋላ ያለፈው ዘመናችሁ (የንስሐ ጊዜአችሁ) አይመለስምና አልቅሱ” መቃ ሣልስ 6÷7-8

“በመባዬ ብዛት እግዚአብሔር ኃጢአቱን ያስተሠርደልኛል መባም ካገባሁ ገናና እግዚአብሔር ይቅር ይለኛል አትበል” እውነት ነው ሰው ደፋ ቀና ብሎ በሰበሰበው ሀብቱ ሊድን አይችልም መጽ/ሲራክ 7÷9

“ነገር ግን ንስሐ ገብቶ የሞተ ሕጉንም የጠበቀ በገንዘቡም ያወቀበትሰው የተደነቀ ነው” ሲራክ 14÷20

«በነስሐ ወደ እግዚአብሔር ተመለስ ኃጢአትንም ተዋት
 ከኃጢአትህ ተመልሰህ በፊቱ ተለግመዋ ፈጽመህ ከኃጢአትህ ወደ
 እግዚአብሔር ተመለስ ኃጢአትን ሁሉ ጥላ የእግዚአብሔርንም
 ፈቃድ፣ ፈጽሞ በሕይወት ላሉ እንደሚገዙላት ሰዎች እግዚአብሔርን
 በመቃብር የሚያመለግነው ግን ነው? የሞተ ሰውን ግን ነስሐ
 እያምንት አሰራው። ስለዚህ በሕይወት ላለህ ደስ እያለህ
 እግዚአብሔርን አመሰግነው ሲራክ 17 ÷ 25 -28

ፈረሰግ የዘነጉ ሰዎች መሥዋዕትን አይቀበልም በመባ ብዛት
 ኃጢአትህን የሚያስተወርድልህ አይደለም። ሲራክ 31 ÷ 22 -23

«እግዚአብሔር የእውነት ዳኛ ነውና ፊትን አይቀም አያዳለምና
 የበደልን መሥዋዕት የሚቀበል አይምሰልህ።» ሲራክ 33 ÷ 15

ከዚህ በላይ የተመለከትናው ዓረፍተ ነገሮች በተለምዶ ሰማንያ
 አሐዱ እየተባለ በሚጠራው መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሚገኙ ናቸው።
 ዓረፍተ ነገሮቹ፡- ሰው በመባው ብዛትና በገንዘቡ ኃይል የኃጢአት
 ስርየት እንደማያገኝ በጥልቀት መናገረቸው

«የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለም»

ከሚለው የዋናው መጽሐፍ ቅዱስ አሳብ ጋር ይስማማሉ
 ሉቃ. 12÷15

አማናዊ ነስሐ

ነስሐ፡- ነስሐ አዘን፣ ተፀፀተ፣ ተመለሰ፣ ክፉ አመሉን ተፀ፣
 አቆመ፣ክፉ ጠባቹን ለወጠ ካለው ግሥ የፀጣ ሲሆን ያህም
 እውነተኛ የሐሳብ፣ የአእምሮና የልብ ለውጥ ነው። ከዚህ ያለፈ ነስሐ
 የሰሜት፣ የነፍስ፣ የአረጌው ሰው (አዳም) ባሕሪይ ነው። ልብ
 ባልተለወጠበት የሚደረግ ነስሐ ሁሉ ውጫዊ እንጂ ውስጣዊ ፀፀት
 ስለሌለው በሕይወት ላይ ለውጥ አያመጣም።

ነስሐ በእውቀትና ያለ እውቀት በሠሩት ኃጢአት መፀፀት ወይም
 ግዘንና ግልቀስ ብቻ ሳይሆን አረጌ ጽድቅንና ልማዳዊ ባህልን ጥሉ
 ከኃጢአት ጋር የተሳሰረበትን ቃል ኪዳን ወይም የኃጢአት
 እትብትን ቆርጦ በመጣልና ዳግመኛም ወደ ኃጢአት ላለመመለስ
 ከእግዚአብሔር ጋር አዲስ ቃል ኪዳን መግባትና የኃጢአት ስርየት
 ወደተገኘበት ወደ ፍትህ ልጅ መንግሥት መፍለስ፣ ከእርሱ ጋር
 ለመኖርም ቁርጠኛ ውሳኔ ማድረግና ከእግዚአብሔር ጋር ለመኖር
 በወሰኑት ውሳኔም መፅናት ነው። ዮሐ. 8 ÷ 11 ቀላ. 1 ÷ 13 -14

ጠቢቡ ሰሎሞንም 'ኃጢአቱን የሚሰጠው አይለግም የሚናዘዝባትና
 የሚተዋት ግን ምህረትን ያገኛል' ብሏል ምሳ 28 ÷ 13

ስለመንግሥተ ሰማያት ምንነት ባልታወቀበት ዘመን ነቢዩ ብሉይ
 ወሐዲስ የነበረው በተለምዶ መጥምቀ መለኮት እየተባለ
 የሚጠራው ወልደ ዘካርያስ ዮሐንስ 'ነሥሐ እስመ ቀርበት

መንግሥት ሰማያት" መንግሥት ሰማያት ቀርባለችና ንስሐ ግብ በማለት ነገሥታትንና ረበናቱ አይሁድን እንኳ ሳይፈራ ይዘልፍና ይገስፅ ይሰብክም ነበር። ከሚሰብከው አማካዊ ቃል የተነሣም እ.የሩሳሌም፣ ይሁዳም ሁሉ በየርዳኖስም ዙሪያ ያለ አገር ሁሉ ወደ እርሱ ይወጡ ነበር ኃጢአታቸውንም እየተናዘዙ በየርዳኖስ ወንዝ በእርሱ እጅ ይጠመቁ ነበር ማቴ 3 ÷ 5 -6 እንደ ዘመናችን አንዳንድ ቁሶች ንስሐ የማይገባ ልብ ያላቸው ዕውራን መሪዎችም(ፈረሳውያንና ሰዶቃውያን) ወደ እርሱ ሲመጡ ባዩ ጊዜ "እናንተ የእፋኝት ልጆች ከሚመጣው ቁጣ እንድትሸሹ ማን አመለከታችሁ እንግዲህስ ለሰንሐ የሚገባ ፍሬ አድርጉ በልባችሁም አብርሃም አባት አለን እንደምትሉ አይምሰላችሁ" በማለት ትምክህታቸውን ሁሉ ያፈርስባቸው ነበር። ዛሬም በዘመናችን ንስሐ ከመግባትና በመሐረው አምላክ ፊት ከመውደቅ ይልቅ እስከኑ ኃጢአታቸው ገንት ለመግባት አብርሃምንና እንደ አብርሃም የመሳሰሉትን ቅዱሳንን (በአፀደ ነፍስ ያሉት የፃድቃን ነፍሳትን) የሚመፁ ሰዎች ለቁጥር የሚያዳግቱ ናቸው። መጽሐፍ ቅዱሳችን ግን "አብርሃም ባያውቀን እስራኤልም ባይገነዘበን አንተ አባታችን ነህ አቤቱ አንተ አባታችን ነህ ስምህም ከዘላለም ታዳጊያችን ነው" ይለናል (ኢሳ 63 ÷ 16) አብርሃም ሆይ ሰማን ይሰሐቅ ሆይ ሰማን ጊዮርጊስ ሆይ ሰማን በሚባልበት በዚህ ዘመን አብርሃም ባያውቀን

እገሌም እገሊትም ባያውቁን አንተ አባታችን ነህ ብለው በእግዚአብሔር ብቻ የሚታመኑና የሚመኩ ምንኛ ብፁአን ናቸው የእግዚአብሔር ቃል "ወወ ዝም ብሎ የእግዚአብሔርን ማዳን ተስፋ

በ.ያደርግ መልካም ነው" ይላል ሰቆ. ኤር. 3 ÷ 23

ከነቢዩ ሚልክያስ እስከ መጥምቁ ዮሐንስ ድረስ (400 ዓመታት) ነቢይ እንዳልተነሣ የይሁንነት ታሪክ ይነግረናል ይሁንና ያንን የሚያህል የዝምታን ዘመን በዮሐንስ መነሣት ሲዘጋው የዝምታውንም ሰማይ ሰንጥቆ የመጣው የንስሐ ሰብከት መላው እ.የሩሳሌምንና ይሁዳን ሲያንበረክክ እን መለከለታለን "አሁንስ ምሳር ደግሞ በዛፎች ስር ተቀምጦአል እንግዲህ መልካም ፍሬ የማያደርግ ዛፍ ሁሉ ይቆረጣል ወደ እሳትም ይጣላል" ይላል ሉቃስ 3 ÷ 9 -14

ይህ መንገድ ጠራጊው ዮሐንስ ከሞተ በኋላም የመግሥተ ሰማያት ባለቤት የሆነው መድኃኒተ ዓለም ክርስቶስ ፈዘመኑ ተፈፀመ የእግዚአብሔርም መንግሥት ቀርባለችና ንስሐ ግብ በወንጌልም እመነን እያለ ይሰብክ ነበር (ማር. 1 ÷ 15)

የዘመናት ባለቤት እግዚአብሔር በዘመን ላይ ዘመንን የሚጨምርልን በንስሐ፣ በእግዚአብሔር ቃልና በጸሎት ራሳችንን እንድንቀድስ ነው ስለሆነም የክብር ንጉሥ ሰማይና ምድርን

አሳልፎ በኩብር ሲመጣ እንዳናፋር ያለ ንውርና ያለ ንቀፋ ሆነን እንድንገኝ በቅድስና ሕይወት መኖር ይጠበቅብናል። (1 ተሰ 5 ÷ 23)

ፈአሁንስ ያላል እግዚአብሔር በፍፁም ልባችሁ ፣ በጾምም በልቅሶና በዋይታ ወደ እኔ ተመለሱ። ልባችሁን እንጂ ልብላችሁን አትቅደዱ አምላካችሁም እግዚአብሔር ቸርና መሐሪ ቁጣው የዘገየ ምሕረቱም የበዛ ለነፋትም የተፀፀተ ነውና ወደእርሱ ተመለሱ።

አ.ዮ 2 : 12-13

መዝሙረኛው ዳዊትም፡ ምስራቅ ከምዕራብ እንደሚርቅ እንዲሁም ኃጢአታችንን ከእኛ አራቀ አባት ለልጆቹ እንደሚራራ እንዲሁ እግዚአብሔር ይራራል።

መዝሙር 102 ÷ 12-13

እንዲህ መሐሪነቱንና ቸርነቱን የገባቸው ሰዎች ኃጢአት ቢሠሩ የልብን አሳብ በሚያውቅና በሚመረምር በእግዚአብሔር ፊት ይወድቃሉ እንጂ ከከንፈር የሚወጣውን ድምፅ ብቻ ሰምቶ የሚበደነውን ደፋርና ጨካኝ አታላይም የሆነው ሥጋ ለባሽ ሰውን አይጠይቅም የእግዚአብሔርን ቸርነት ባለማስታወቅ ራሳቸውን በኃጢአት ባህር አስጥመው የሌሎችን ጽድቅ የሚናፍቁና እንደልፋፈ ጽድቅ የመሳሰሉትን መጣጥፎችን በማንበብና መካከ መቃብራትን በመሳለም ገነት ለመግባት ተስፋ የሚያደርጉ ሰዎች ምንኛ ስተዋል? በዓለማችን ብዙ ዓይነት ንስሐ እንዳለ የሚሰብኩ አንቱ የተባሉና የሊቅነት ካባ የለበሱ ቢኖሩም ክርስቲያናዊ ንስሐ ግን

በእግዚአብሔር ፊት ለእግዚአብሔር መናዘዝና ኃጢአትንም መተው ብቻ ነው።

ምሳ 28 ÷ 13

አንዳንድ እውራን ሰዎች መንፈስ አልባ በሆነውና ማስተዋል በነደለበት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት ተመርተው ሂደህ ራስህን ለካህን አሳይ የሚለውን ጥቅስ መዘው በማውጣት አልፍ አፅላፍ ሕዝብ ዓይኑን ወደ እግዚአብሔር እንዳይነግ ያልቁንም እነርሱንና መሰሉቻቸውን ብቻ እንዲመለከት በማድረግ በኃጢአት ጎርፍ እንዲወሰድ እያደረጉት ይገኛሉ። ሂደህ ራስህን ለካህን አሳይ። በዚህ ቃል አውደ ምንባብ ውስጥ የምናገኘው ታሪክ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተራራ ስብከቱን ጨርሶ ሲወርድ አንድ ለምጽም ሰው ቀርቦ ጌታ ሆይ ብትወድስ ልታንጸኝ ትችላለህ እያለ ስገደለት እኛንም ዘርግቶ ዳስሰውና እወዳለሁ ንጸ አለው ወዲያውኑም ለምሉ ነጸ።

ለምጽ አንድን ሰው በመንጸት ሥርዓት መሠረት በማህበረሰቡ ዘንድ እንደ እርኩስ ከማስቆጠሩም በላይ በሽታውም ይነዳዋል። ከዚህም በላይ ከማህበረሰቡ ተገልሎ ስለሚኖር ብቸኝ ኑቱም ይጠቃዋል። ከላይ የተመለከትነው ሰውም ከማህበረሰቡ ተገልሎ የሚኖር ሰው ሲሆን ኃጢአትንና ደዌን ሁሉ ሊፈውስ ከእግዚአብሔር አብ ዘንድ ተልኮ ወደመጣው ወደ ክርስቶስ በመቅረብ ፈውስን አግኝቷል ይሁን እንጂ በለምጽ ምክንያት

ከማዕበረሰቡ የለየው የሙሴ ሥርዓትና ካህናት አይሁድ ስለሆኑ መንጻቱ ብቻ ከሕዝቡ ሊቀላቅለው አይችልም። የግድ ሙሴ ያዘዘውን መዛ ማቅረብና ራሱን (መንጻቱን) ለካህን ማሳየት ይጠበቅበታል። በሌላ አባባል በተለያዩ ምክንያት በነጻም በካህኑ በኩል ካልሆነ በቀር ወደ ህዝቡ መቀላቀል አይችልም። ለዚህ ነው ጌታ ለማንም እንዳትናገር ተጠንቀቅ ነገር ግን ሂደህ ራስህን ለካህን አሳይ ለእነርሱም ምስክር እንዲሆን ሙሴ ያዘዘውን መዛ አቅርብ በማለት ያዘዘው ማቴ. 8 : 1-4 ሉቃ. 5 ÷ 12-14

ይህ የተባለበት ወቅት ወይም ዘመን የክርስቶስ የካህነት ሥራ ያልጀመረበት፣ ገናም ሙሴ ያዘዘው የመንጻት ሥርዓትና ሕግጋት ሁሉ በክርስቶስ ደም ያልተተኩበት ዘመን ስለነበረ ራሱን ለካህን በማሳየት ሙሴ ያዘዘውን መዛ እንዲያቀርብ ተጠይቋል። ሊበሏት የፈለጉትን አሞራ ጅግራ ናት ያሏታል እንዲሉ ራስህን ለካህን አሳይ የሚለውን ጥቅስ መዘው በማውጣት ለኑሮአው እንዲመቻቸው አድርገው እየተረጎሙ የሚያወናብዱ መናፍቃንና ቀሚስ አጥላቂዎች ፈሪሳውያን ከዚህ ምውት አድራጎታቸው እንዲታቀቡ ንስሐ ምን እንደሚመስል ማወቅና ማሳወቅ የመንግሥተ እግዚአብሔር ልጆች ሁሉ ግዴታ በመሆኑ የዚህ መጽሐፍ አዘጋጅም ግዴታውን እየተወጣ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ንስሐን ሲያስተምር ቃሉ በሚገኝባቸው መጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ውስጥ ብቻ ሳይወሰን በንስሐ የተመለሱ ሰዎችንም ምስክርና ሕያው ምግሌ አድርጎ በማሳየት ነው።

ዮና. 3 ÷ 10 2ኛጊ. 20 ÷ 1-7 ኢሳ 38 ÷ 4 መዝ. 50

ንስሐ ከእምነት ጋር ተያይዞ የሚመጣ የእግዚአብሔር በጎ ስጦታ ሲሆን እምነትና ንስሐ ሁለቱም እጅ ለእጅ ተያይዘው በሰው ላይ ለሚመጣው መንፈሳዊ ለውጥ መንትያ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎች ናቸው። ገላ.5 ÷ 22-23

ንስሐ ኃጢአተኝነትን በማመን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የመጣው እኔን ኃጢአተኛውን ለማጽደቅ ነው ብሎ ክርስቶስን መቀበል ወይም ዳግም መወለድና በእርሱ ሥራ ብቻ ወደ አብ መግባትን አግኝቻለሁ ብሎ ማመን ነው ኤፌ. 2÷18 የመዳንኒ ወንጌል በሰማ ጊዜ ልዩ የተነሳ ኃጢአተኛ ሰው በመጀመሪያ ሊያደርገው የሚገባው ነገር ንስሐ መግባት ነው ሥራ. 2÷374

ሰው ለመዳን ከራሱ በኩል የሚያደርገው በጎ ሥራ የለውም። ወንጌል ለሰዎች በተሰበከ ጊዜ ልባቸው የተነኩ ሁሉ ይድኑ ዘንድ ለሚያቀርቡት ጥያቄ የተሰጣቸው ምላሽ ንስሐ እንዲገቡና ክርስቶስን እንዲያምኑ እንጂ ለመዳን የሚያበቃ መልካም ሥራ እንዲሠሩ አይደለም። የእግዚአብሔር ቃል ጸጋው በእምነት አድኖአችኋልና ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ

ነው። እንጂ ከእናንተ አይደለም ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለም ያላል አፈ 2:8 በሌላ ሥፍራም፤፤፤ ግን ለማይሠራ ኃጢአተኛውንም በሚያጸድቅ ለማያምኝሰው እምነቱ ጽድቅ ሆኖ ይቆጠርለታል። ያላል (ሮሜ 4:5)

ጠበቢ ሰሎሞን ታላቅ ጉባኤ አድርጎና የእግዚአብሔርን ቤት ሠርቶ በፈጸመ ጊዜ እግዚአብሔር በሌሊት ተገልጦ፤፤፤ በሰሜ የተጠሩት ሕዝቢ ሰውነታቸውን አዋርደው ቢጸልዩ ራሳቸውንም ቢፈልጉ ከክፉ መንገዳቸውም ቢመለሱ በሰማይ ሆኜ እስማለሁ ኃጢአታቸውንም ይቅር እላለሁ ምድራቸውንም እፈውሳለሁ። ብሏል 2 ዜና 7:14

እውነተኛ ንስሐ የራስን ሕይወት መለወጥና ለምድራቱ ፈውስም በየቀኑ በእግዚአብሔር ፊት መውደቅ እንጂ በዓመት አንድ ቀን (ስቅለት) ጠብቆ በወይራ ቅጠል ሜንቃን መቸብቸብ አይደለም። በአልጋ ላይ ወድቄአለሁ፤ (ሮብና ዓርብ ገድፌአለሁ በሚባለው ባህላዊ ንስሐ በኃጢአተኛ ፊት መውደቅና መናዘዝም አይደለም ይህ ሥርዓት በሰው ሜንቃ መኖር የለመዱ ሰዎች የፈጠሩት ቀንበር ወይም እስራት ነው።፤፤፤ ከባድና አስቸጋሪ ሽክም ተብትበው በሰው ትከሻ ይጭናሉ እነርሱ ግን በጣታቸው ስንኳ ሊነኩት አይወዱም። ማቴ 23:4 ስለዚህ እንኳን በሙሴ ወንበርና (በሙሴ ትምህርት) በሙሴ ሥልጣን ያልተቀመጡና መንፈሳዊነት

ያልሸተታቸው ልፋፈ ጽድቅንና በኪስ የምትያዝ አንቀጽ ንስሐ የምትባል መጣ፤ ይዘው ቤት ለቤት እየዞሩ የሚያወናዝቡ አስመሳይ መናንያን ቀርቶ በሙሴ ወንበር ተቀምጠው የብሉይ ኪዳንን ሥርዓት ጠንቅቀው ያውቁ የነበሩ ፈረሳውያንም አልተመሰገኑበትም ማቴ 23:1-36 ብዙ ሰዎች ለመዳን ካላቸው ጉጉት የተነሣ ንስሐ መግባት ያፈልጉና የንስሐ መንገድ ግን እንዴት እንደሆነ ስለማያውቁ ፈለክሳለሁ እገሌ ብነግራቸው እርሳቸው ምስጢር መደበቅ ስለማይችሉ ሊነግሩብኝ ይችላሉ ለቂስ እንቶኔ ብነግራቸውም እርሳቸው ሠካራም ናቸው ደግሞም ስላልታወቀባቸው እንጂ አፍርሰዋል ለባሕታዊ እገሌ እንዳልነግራቸውም እርሳቸውም ያልታወቀባቸው የፖለቲካ ሰው ከመሆናቸውም በላይ ስንት መናንያን እህቶችን አበላሽተዋል የቅስና መዓርግም የላቸውም። ጳጳሳትም በቀላሉ የሚገኙ አይደሉም ደግሞም ለነፍስ አባትህ ተናገር ይሉኛል እንጂ አይቀበሉኝም። እያሉ በመንፈስ ጭንቀት ተውጠው ሰላም አልባ በሆነ ኑሮ የኃጢአት ቀንበር እንዳንሳቆላቸው ወደ መቃብር ሲወርዱ እንመለከታለን መጽሐፍ ቅዱስን አንብበው የእውነት መንገድ እንዳያውቁም መጽሐፍ ቅዱስ መናፍቃን በርዘውታልና እንዳታነቡ የሚሉ ፀረ ወንጌል

የተረት ሰዎች ገዝተዋቸዋል።

ለመሆኑ መጽሐፍ ቅዱስን እንዳይነበብ ለምን ይከለክላሉ?

1. የመጽሐፉን ክቡርነትና የተጻፈበትን መንፈስ አለማውቅ፤
2. የመጽሐፉን ጥቅም አለመረዳት፤
3. ኃጢአተኛ ሰው በቀጥታ (በእውነተኛ ንስሐ) በክርስቶስ ወደ እግዚአብሔር ዙፋን መቅረብ እንደሚችል ስለሚናገር፤ ሐብ.4+16፤7+25 ዮሐ.14÷6
4. በቁጥር የማይታወቁ የፈረንጅ ስእሎችን በየመንገዱ ዘር ግተው የእገሌ ቤተ ክርስቲያን ስለፈረሰብን ወይም ስለተቃጠለብን ለማሠራያ እጃችሁን ዘርጉልን እያሉ የሚያጭበረብሩ ጠምጣሚዎችን ስለሚኮንን፤ ዘዳ.18+9-14
5. አምላካችን እግዚአብሔር ከብር ምስጋና ይግባውና የምትቃጠል ወይም የምትፈርስና በብልሃተኛ እጅ የምትሠራ ቤተ ክርስቲያን እንደሌለችው አበክሮ ስለሚናገር፤ ዮሐዋ.ሥራ 20÷28
6. መጠጥን፣ ጥንቆላን፣ ድግምትን፣ መተትን፣ አምልኮ ጣኦትን፣ ምዋርትኝ ወዘተ ስለሚቃወም ዘዳ.18÷9-14 ገላ.5÷19-21 ምላ.23÷29-35

መጽሐፍ ቅዱስ እነዚህን የመሳሰሉ መናፍስት ወለድ ባህሪያትን በመቃወሙና ከግል ጥቅማቸው ጋር ወይም ለኑሮአቸው መደገሚያ ይሆናቸው ዘንድ ከፈጠሩት እከክርስቲያናዊ ሥርዓት ጋር ባለመስማማቱ ቢቃወሙትም እግዚአብሔር ለክብሩ ቀናተኛ አምላክ በመሆኑ ሳይወዱ በግድ የሚቀበሉበት ዘመን ሩቅ አይሆንም።

ተዝካር ማለት ምን ማለት ነው?

ተዝካር የሚለው ቃል ሲነሣ አብዛኛው ሰው ኃጢአተኛ ሟችን ለማጽደቅ የሚደረግ ሥርዓትና ድገስን ይመስለዋል። ግን አይደለም። ተዝካር፡- ተዘክረ አስበ፣ የረሳውን ልብ አደረገ፣ ትዝ አለው የሚል ትርጓሜ ብቻ ያለው ግሥ ሲሆን ተዝካር ማለትም መታሰቢያ ማለት ነው። ተዝክረ ልደቱ ለእግዚእን ተዝክረ ሰማዕታት የሰማዕታት መታሰቢያ እንዲል።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሉቃስ ወንጌል ላይ “ወነሥእ ገብስተ ወአእኩቱ ፈተተ ወወሀቦሙ ወደቢሉሙ ዝንቱ ውእቱ ሥጋዩ ዘይተወሀብ በእንቲአክሙ ቢዛ ብዙኃን ወከመዝ ግበሩ ተዝክርዩ በእንቲአዩ...” በአማርኛው “እንጀራንም አንሥቶ አመሰገን ቆርሶም ሰጣቸውና ስለ እናንተ የሚሰጠው ሥጋዬ ይህ ነው ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት” ብሎአል። ሉቃ.22÷19-20

ግበሩ ተዝክርዩ የሚለው የግዕዝ ቃል ወደ አማርኛ ሲተረጎም ለመታሰቢያዬ አድርጉት ተብሎ ተተርጉሞአል። በዘመናችን የሚከበሩ መንፈሳዊም ሆኑ መንግሥታዊ በዓላት ሁሉ ታሪካቸው የተፈጸመበትን ለማስብ ወይም ለማዘከር እንጂ ታሪኩ በየዓመቱ እየተሠራ እንዳልሆነ ሁሉ በሰማዕትነት የሞተም ሆነ በሌላ ሕመም ወይም በአደጋ የሞተ ሰውን ማስብ ኃጢአት አይሆንም። ለማጽደቅ ብለን ደፋ ቀና ብንልና እህል ውኃ ብናባክን ግን ከተጠያቂነት አናመልጥም። ተዝካር ከሚለው ቃል ጋርም አይስማማም። ምክንያቱም ተዝካር ማለት ማስብ፣ ማስታወስ ልብ ማድረግ ወይም ትዝ ማለት እንጂ ኃጢአተኛን ማጽደቅ የሚል ትርጉም አይሰጠንምና።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

“ኢየሱስ ክርስቶስ ዘትማልም ወዮም ወክመ ውእቱ እስክ ለዓለም”
ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንትናና ዛሬ እስክ ለዘላለምም
ያው ነው ሐብ.13÷8

መሪጌታ ሠረቀ ብርሃን ዘወንጌል
1994 ዓ.ም

መወደስ

አምከዊን ከሆነ ይኒይስ ከዊን ኖላዊ፤
ወኅላ እንስሳ ትትበደር እምቤተ መቅደስ ዐባይ።
እስመ ቤተ መቅደስ ኮነት ቤተ ፈያታይ፤
ወባላዕለ ኖሎት ኢህለወ
በላዕለ ካህናት ዘህሎ እከይ፤
ትእምርተ ዝኒ ከመ ንርአይ
በኅላ እንስሳ ሠረቀ ዘኢየዐርብ ፀሐይ፤
ወኖሎት ተዛውሁ ምስለ ሐራ ልዑል ሰማይ።
ዓጲ እምቅድመ ዝንቱ እመካነ ኖሎት ወመራዕይ
ከመ ተጸወሁ ደምፀ እግረ ቃለ ዜና ሠናይ
ወልደ እንበረም ለምስፍና ወለቅብዐ መንግሥት ወልደ
ሶሄይ።

ትርጉም

ካህን ከመሆን እረኛ መሆን ይሻላል፤
የእንስሶች በረቱም ከታላቅ ቤተ መቅደስ ትመረጣለች።
ቤተ መቅደስ የሸፍታ ቤት ሆናለችና፤
በካህናት ላይ ያለ
ከፋትም በእረኞች ላይ የለምና፤
የዚህንም ምልክት እናይ ዘንድ
የማይጠልቅ ፀሐይ በእንስሳት በረቱ ወጣ፤
እረኞችም ከከፍተኛ ሰማይ ጌታ መላእክት ጋር አብረው
ተጫወቱ።
ዳግመኛም ከዚህ በፊት ከእረኞችና ከመንግሥት ቦታ

የእንበረም ልደ መሲህ ለመስፍንነት የእሴይም
ልጅ ዳዊት ለመንግሥት ቅባት እንደተጠሩ የመልካም
ወሬ ኮቴ ተሰማ።

ምስጢር

«እናትና አባት ብዙ ይወልዳሉ፤ ሙያውንና ግብሩን
አይተው አንዱን ይወልዳሉ» እንዲሉ መወደድና መላቅ ከሥራ
መበጀት የተነሣ ነው። እረኞች ከብቶቻቸውን ከማስማራትና
እርስ በእርስ ከመጫወት በቀር ሌላ ተንኮል አለማስባቸውን
ለጊዜው በጨዋታም ቢጣሉ ወዲያውኑ መስማማታቸውን፤
ከቅንነታቸውም የተነሣ ክርስቶስ በእንስሶቻቸው በረት ሲወለድ
እነርሱ ከመላእክት ጋር ማመስገናቸውን በማመልከት ባለቅኔው
ከካህንነት እረኝነት ከቤተ መቅደስም የከብቶች በረት ይሻላል
ይላሉ።

ደግሞ ክርስቶስ ስለቤተ መቅደስ ሲናገር «ቤቴ የፀሎት
ቤት ይባላል ! እናንተ ግን የቀማኞችና የሌቦች ቤት
አደረጋችሁት» እንዳለ እውነት ሊነገርባትና ሊሠራባት
የተመሰረተቸው ቤተ መቅደስ ማታለያና መቀሰጫ ስትሆን
የከብቶች በረት ግን የክርስቶስ መወለጃና የመላእክት ማመስገኛ
መሆኗን ገልጠዋል። ጥንቱንም መሲህ ለመስፍንነት የእሴይ ልጅ
ዳዊትም ለመንግሥት የተመረጡት ከበጎችና ከእረኞች መካከል
እንጂ ከቤተ መቅደስና ከካህናት መካከል አለመሆኑን ጠቅሰው
ታላቁ ሊቅ ክፍለ ዮሐንስ በአሥራ ሰባተኛው መቶ ክፍለ ዘመን
የነበረውን የካህናትን ማህበራዊ ግንኙነት በቅኔያቸው ምስጢር
አስረድተዋል።

ዋቢ መጻሕፍት

1. መጽሐፈ ሰዋስው መጽሐፍት አዕምሮ 1982 ዓ.ም
2. መጽሐፍ ቅዱስ (66ቱ) ብርሃንና ሰላም ማ/ቤት 1986 ዓ.ም
3. ለኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የታተመ መጽሐፍ ቅዱስ ብርሃንና ሰላም ማ/ቤት 1980 ዓ.ም አ.አ
4. ሃይማኖት አበው ትንሣኤ ዘጉባዔ ማ/ቤት 1986 ዓ.ም
5. ትምህርት መለኮት አስራት ገብረ ማርያም
6. ኢትዮጵያ ቁ. ፩ ግርማ ዘውዴ 1985 ዓ.ም
7. ሙራ መንፈሳዊ መጽሐፍቶች ማንበረ በኩር አዲስ አበባ
8. መጽሐፈ ሰዓታት በመቅደሱ ሚዛን
9. መርሐ ጽድቅ ባህሉ ሃይማኖት በኢ.አ.ተ.ቤ.ክ. 1988 ዓ.ም
10. ተግሣጽና ምክር ዘመንፈስ ቅዱስ አብርሃ 1941 ዓ.ም
11. የመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት በአማርኛ
12. ቅዱስ ወንጌል ንባቡ ከነ ትርጓሜው ብርሃንና ሰላም ማ/ቤት 1959 ዓ.ም አ.አ
13. አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ ሰዋስው ወግሥ
14. መዝሙረ ዳዊት ንባቡ ከነ ትርጓሜው አርቲስቲክ ማ/ቤት 1950 ዓ.ም አ.አ
15. ደብተራ አራት ስዩም ያሚ ብርሃንና ሰላም ማ/ቤት 1990 ዓ.ም አ.አ